The University of Jordan
THE LIBRARY

הצפה

בטאון ההנהלה העולמית של המזרחי והפוהמ"ז
מייסד ועורך ראשון: הרב מאיר בר־אילן ז"ל

יום שלישי, כ"ח מנחם־אב תשל"ו (24.8.1976)
שנה ל"ט, גליון 11311, המחיר 1.65 ל"י, כולל מע"מ

מטוס מצרי חטוף שוחרר ע"י חיילים מחופשים כמלצרים

קאדאפי מואשם בארגון החטיפה

לכל הנוסעים ואנשי הצוות שלום: חוטף אחד נפצע קשה

קהיר, 23 (יופי"ע) — 6 אנשי קומנדו מצריים מחופשים כמלצרים של נמל התעופה, תקפו את המחבלים אשר חטפו מטוס "בואינג" מצרי בנמל התעופה לוקסור ביום ב'. החיילים המצריים שיחררו את בני הערובה ואת הצוות ועצרו 3 מן המחבלים ערבים.

דובר משרד הפנים המצרי מסר שאיש מבין הנוסעים, בעיקר תיירים מצרפת ויפאן, לא נפגע וכן לא נפגעו אנשי הצוות. גם המטוס נכו לא נפגע.

לעובדה זאת טבלו החוטפים מפגיעות. אחד מהם נפצע במצב קשה ואושפז בבי"ח ממשלתי.

בידיעות שהתפרסמו בעתונות המצרית הערב נמסר כי אנשי הצבא המחופשים הורשו ע"י החוטפים להגיע למטוס ולחלק מזון ומשקאות לנוסעים. בתחילה חיפשו החוטפים על "המלצרים" נשק אולם לא מצאו דבר. אולם בביקור נוסף של ה"מלצרים" במטוס הם תקפו את החוטפים, והתגברו עליהם, נאמר בידיעות.

אנשי הקומנדו המשתייכים ליחידת הקומנדו המובחרת, "בעיקאי" תקפו את המטוס בשעה 5.30 אחר הצהריים, 9 שעות לאחר שהחלה החטיפה, אמר דובר משרד הפנים המצרי.

החוטפים: לובים, אלג'ירים ופלשתינאים

הוא הוסיף כי החוטפים שנתפסו נחקרים כעת ע"י המשטרה. בהודעות קודמות נמסר כי היו 7 חוטפים בהם לובים, אלג'ירים ופלשתינאים. אולם בידיעות מקומיות נמסר לאחר מכן כי היו רק שלושה.

בהודעת סוכנות החדשות המזרח התיכונית "המצרית" מסרה כי על הפעולה הצבאית נגד החוטפים פיקד ראש הממשלה ממדוח סאלם ויחד עמו גם שר המלחמה גנרל עבדל גמאסי שטסו ללוקסור הבוקר.

בהודעת הסוכנות נאמר, כי כמה מן התוקפים נפצעו ואחד שנפצע קשה נלקח לבי"ח.

לוב גינתה היום את חוטפי המטוס והודיעה כי היתה זו פעולה חסרת אחריות המסכנת חייהם של נוסעים תמימים. בהודעת משרד החוץ הלובי נאמר כי לוב אינה רואה בחטיפת מטוסים דרך נאותה לדרוש שיחרורם של אזרחיה האסורים במצרים.

גם אש"ף גינה היום את החטיפה בהודיעו כי "מעשים כאלה מזיקים למאבק העם הפלשתינאי ולענין הצודק שלהם. אנו מגנים מחדש תקריות כאלה ואנו תובעים כי כל העובדות הנוגעות לחוטפים הללו יימסרו לערבים ולדעת הקהל העולמית."

דרישות החוטפים

החוטפים השתלטו על מטוס של חברת התעופה המצרית "איג'יפט איירי" שהסיע תיירים זרים, ואיימו לפוצצו, אם לא ישחררו השלטונות המצרים חמשה אנשים, הכלואים במצרים.

בהודעת מיניסטריון הפנים המצרי נאמר כי המטוס מדגם "בואינג 737", נחטף לאחר שהמריא הבוקר מקאהיר בטיסה פנים־ארצית ללוקסור ואסואן במצרים העילית. רדיו קאהיר מסר כי מרביה 96 הנוסעים הם יפאנים וצרפתים.

בהודעה משרד הפנים, שצוטט על ידי רדיו קאהיר, נאמר כי החוטפים הבהירו את דרישותיהם לאחר שהמטוס נחת בלוקסור. החוטפים אמרו כי הם משתייכים לארגון חדש "קבוצת עבדל נאצר", הנושא את שמו של מי שהיה נשיא מצרים.

דרישתם הראשונה היתה — שחרורם של שלושה לובים שהורשעו במצרים על חלקם בנסיון לרצוח את הגולה הלובי מאיור עומאר מוחישי. החוטפים דורשים גם שהשלטונות המצריים ישחררו שני אנשים, פקיד חברת תעופה דרום תימנית ופלשתיני, שנעצרו בעקבות נסיון להתנקש בחיי גולה אחר החי במצרים, מחמד עלי הייתם, לשעבר ראש ממשלת דרום תימן.

בהודעה של משרד הפנים המצרי נאמר כי השלטונות מעיינים עתה בתביעות וכי נמשכים המגעים עם החוטפים כתוך שאיפה להגיע לפתרון, שיבטיח את שלום בני הערובה. תחילה נמסר כי החוטפים הורו לקברניט, לאחר ההמראה מקאהיר, לטוס לבנגאזי שבלוב, אך הוא סירב באומרו כי אין במטוס דלק בכמות מספקת.

יצויין כי לאחר ששידורי ישראל בשעות הבוקר על חטיפת המטוס מיהר דובר של חברת התעופה המצרית להכחיש את הידיעה וטען כי המטוס נחת ביעד הרגיל שלו — אסואן. כשנשאל מה אמת בידיעות על חטיפת המטוס, הודה הדובר חברת התעופה כי הגיעו לאוזניו שמועות על מעשה מעין זה אך הוסיף "שום דבר לא אירע". זמן מה לאחר ההכחשה פירסמה סוכנות הידיעות המצרית הרשמית הודעה, שבה נמסר על חטיפת המטוס.

יצויין כי מחבלים פלשתינאים השתלטו בחודש ספטמבר 1975 על השגריר המצרי והצוות שלו במאדריד ודרשו שמצרים תבטל את הסכם ההפרדה השני שלה עם ישראל שנחתם באותו חודש. כעבור זמן שוחררו הדיפלומטים המצריים.

החטיפה הראשונה של מטוס מצרי

זו הפעם הראשונה שמחבלים ערביים תוקפים מטוס מצרי מאז החלו חטיפות מעין אלה בעקבות מלחמת ששת הימים.

מצרים מקיימת יחסים טובים עם ארגון "אל פתח" הארגון הגדול ביותר של המחבלים, אך יחסיה עם חזית הסירוב הפלשתינית, שברא־

(סוף בעמוד 2)

סעודיה וסוריה יקימו חברה משותפת להשקעות

דמשק 23 (עי"ר) — ערב הסעודית וסוריה חתמו אתמול על הסכם להקמת חברת השקעות משותפת לקידום התעשיה והחקלאות. החברה החדשה תהיה בעלת הון של 50 מיליון דולר.

מקור סורי רשמי אמר כי המטה הראשי של החברה יהיה בדמשק. תוקם מועצת מנהלים משותפת, שתחליט בענין התכניות להשקעות לקידומה של סוריה.

לובים נעצרו באשמת הפצת כרוזים מחתרתיים

קאהיר 23 (יופי"ע) העתון "אל־גומהוריה" כתב היום, כי אזרחים לובים רבים נעצרו בשבוע שעבר על־ידי ממשלתו של מועמר קדאפי, בעקבות הפצת כרוזים מחתרתיים נגד הממשלה בטריפולי.

העתון מציין כי מסע התעמולה נגד השלטונות הלובים קשור כפי הנראה גם עם "העלמו" של מאיור אל־חווילדי אל־חמידי, חבר מועצת ההפיכה השלטת, שעקבותיו נעלמו לפני חודש ימים.

בטריפולי נפוצו שמועות, לפיהן שרוי חמידי במעצר בית ואילו בידיעות אחרות נאמר, כי עזב את לוב ליעד בלתי ידוע.

סוריה מוכנה להשתתף בועידת פיסגה ערבית

דמשק 23 (יופי"ע ע"ע) — סוריה מוכנה להשתתף בועידת פיסגה ערבית "כדי לבחון את המצב הכללי בעולם הערבי, ובמיוחד את המצב בלבנון" — אמרו היום מקורות ממשלתיים.

המקורות ציינו כי הצהרה זו נכללה במברק ששלח שר החוץ עבדול חלים חאדאם למזכיר הליגה הערבית מחמוד ריאד.

כווית וערב הסעודית הציעו לקיים את ועידת הפיסגה, כדי למנוע את ההסלמה המהירה של המצב בלבנון.

עד כה הודיעו שש מדינות ערביות — סוריה, סודן, מארוקו, בחריין, תוניסיה וצפון תימן — באורח רשמי לליגה הערבית על נכונותן להשתתף.

ארבע מדינות נוספות — מצרים, ערב הסעודית, קטאר והנסיכויות הערביות המאוחדות — וכן אש"ף הביעו תמיכה בהצעה לערוך ועידת פיסגה, אך טרם שלחו הודעה רשמית ומחייבת לליגה הערבית בענין זה.

הליגה הערבית זקוקה לאישור הרשמי של לפחות 11 מדינות להצעה, לפני שתוכל לשלוח את ההזמנות.

ספרי לימוד

מכל הוצאות הספרים
בקניה מרוכזת ולבודדים

להשיג:
מורשת, אבן גבירול 166 פנת פנקס 1
טל. 03—449485

הוחרפו הקרבות בטריפולי ובביירות

דיפלומטים אמריקאיים נפגשו עם מנהיגי הנוצרים

הצדדים הלוחמים קוראים לאו"ם לסייע בהפסקת המלחמה

ביירות 23 (עי"ר יופי"ע) — בעוד שני דיפלומאטים אמריקנים נפגשו היום עם ראשי כוחות המיליציה הנוצרים הגיעו ידיעות על החרפת הקרבות בעיר הנמל טריפולי ובביירות.

נודע, כי מנהיגי המוסלמים והנוצרים גם יחד קראו לאו"ם ולמעצמות שונות כדי שיסייעו בהפסקת המלחמה.

קרבות תקיפים פרצו באזור המסחרי ההרוס של ביירות, כאשר אנשי מליציה נוצרים פתחו בהתקפה על קיים במבצרים של השמאל המוסלמי. כתוצאה מהתקפה זו נמשך קרב של שעתיים בין הריסות הבתים. הנוצרים הפעילו טילים, מרגמות וארטילריה אולם לא הצליחו לפרוץ את קווי ההגנה של המוסלמים.

התקפה נוצרית על טריפולי

בצה ובעיגנה אחת נמסר על התקפת הנוצרים בעיר הנמל טריפולי היא השניה בגדלה בלבנון. כוחות הנוצרים בהנהגתו של בן הנשיא פראנג'יה, טוני תקפו מדרום וממזרח העיר של השמאלנים טען, כי התקפה זו נהדפה.

נמסר, כי יותר מ־75 אנשים נהרגו ו־163 נפצעו ב־14 שעות לחימה, ביניהם 24 שנהרגו ונפצעו מפגזי תותחים שנורו ללא הבחנה על רחובות מאוכלסים, בתים והבניות.

ההפצצה של אזורי מגורים הנמשכת מזה שבועיים עוררה הן את הנוצרים והן את המוסלמים לבקש הפסקת אש בתחום זה. פניה אחת באה מד"ר צ'ארלס איוב, ראש מחלקת הילדים בבי"ח האמריקאני בביירות שאמר, כי מרבית הקרבנות של הפגזים היו ילדים קטנים המשוטטים ברחובות בחודשי קיץ אלה.

על הפגישות של שני הדיפלומטים האמריקאנים רוברט יוסון ודיויד מאק נמסר, כי הם סעדו ארוחת־צהרים עם הנשיא פראנג'יה ועם קאמיל שמעון. קודם לכן נפגשו עם ראש מפלגת הפלנגות פייר ג'ימאיל.

השיחות עם הדיפלומטים האמריקאניים

רדיו הפלנגות מסר, כי השיחות נסבו על "תוכניות אמריקאניות לתמוך בנוצרים בלבנון ולמנוע הפיכתם לקרבנות של פשעים מחתרתיים". רדיו הפלנגות הוסיף, כי שני הדיפלומטים באו עם הבטחות מדיניות וכלכליות בקשר לעתידה של לבנון.

אולם, השליח האמריקאני יוסון אמר לכתבים לאחר פגישתו עם ראשי הנוצרים כי אין שינוי במדיניות ארה"ב. "אנו מהווים כאן משלחת סקר ואנו אוספים אינפורמציה" — אמר.

שמעון אמר, כי השיחות דנו בעתידה של לבנון בכלל ואישר כי השליחים האמריקאנים לא באו בהצעות שלום חדשות.

כן נמסר, כי פראנג'יה ושמעון נועדו עם שגריר צרפת. רדיו הפלנגות מסר כי הם דנו עמו בהצעתו של נשיא צרפת לשלוח חיילים ללבנון כדי לסייע בהבטחת החוק והסדר. כידוע הציע ד'אסטן התערבות כזאת בחודש מאי, אולם היתנה זאת בהסכמת כל הצדדים בלבנון.

קריאה להתערבות בינלאומית

כאמור, קראו גם ראשי הימין גם ראשי השמאל להתערבות בינלאומית במאמץ לסיים את מלחמת האזרחים הנמשכת 17 חודשים. גמאיל, מנהיג הנוצרים, קרא לאו"ם, לארה"ב ולבריה"מ "לשתף פעולה עם הליגה הערבית על מנת להחזיר את השלום על כנו. "כל מה שדרוש לנו הוא כח מרתיע שיפסיק את התוהו ובוהו והפרת החוק והסדר" — אמר.

מנהיג השמאל קמאל ג'ונבלאט לעומת זאת, הזהיר את סוריה וארה"ב, כי יסירו ידיהן מלבנון. אולם קרא ל"עולם החופשי" לסייע ולהפסיק את הקרבות.

הוא טען כי "לארה"ב יש ענין בהמשך המלחמה בלבנון לטובת ישראל. אילו רצתה ארה"ב להפסיק מלחמה זו היא יכולה לעשות זאת", אמר.

ג'ונבלאט חזר על האשמות בדבר קשר בין ארה"ב, ישראל וסוריה, המכוון לחיסול המחבלים הפלשתינים, אשר מסייעים לשמאלנים בלבנון במלחמת האזרחים. הוא הזהיר כי "לשמאל אין אלטרנטיבה אלא להמשיך ולהלחם והוא לא יוסט מדרכו ע"י קריאות לשלום צודק ולא יעשה שום ויתורים.

הפלשתינאים מגייסים לוחמים

בינתיים נמסר מן הנמל הדרומי צידון כי הפלשתינאים ממשיכים לגייס אנשים לשורותיהם. המקורות הללו מסרו שאש"ף הזהיר פלשתינים בגילאי 15—45 להתגייס או שיפעלו נגדם צעדים חוקיים.

רדיו הפלנגות שידר בשעות מאוחרות יותר את דבריו של גמאיל לדיפלומטים האמריקאניים. הוא אמר להם בשיחתו אתם, כי לבנון ראויה ליחס יותר כן ההנהגה הראשות מצד העולם כולו, ובעיקר במדינות אחראיות". הן שאל מדוע ארה"ב, מדינה המייצגת עצמה כמליצת השלום והצדק אינה מגלה ענין בשלום וצדק בלבנון.

רדיו הפלנגות טען, כי הנוצרים מסייעים במתחתם לפני שהשמאל והפלשתינאים אינם מבטיחים לנקוט צעדים שיבטיחו את השלום והבטחון בלבנון. עוד מסר רדיו הפלנגות כי המשרד המדיני של מפלגת הפלנגות נועד היום והחליט כי הפתרון היחידי של מלחמת האזרחים בלבנון הוא פתרון צבאי בלבד.

"מיבצע אנטבה" לפי ההלכה — בדיוני הכינוס לתושב"ע

היתר לשיחרור המחבלים תמורת החטופים לפי חוות דעת הלכתית של הגר"ע יוסף

שר הדתות קורא להביא עניני ממונות בפני בי"ד רבניים

מאת סופר "הצופה" בירושלים

בפתיחה הכינוס הארצי הי"ט לתורה שבעל פה, שבו הרצה הרב הראשי הראשל"צ הגר"ע יוסף על "מבצע אנטבה" בהלכה, גילה כי הוא העביר חוות דעת הלכתית לראש הממשלה, יומיים לפני המבצע, שלפיה מותר לשחרר את 40 המחבלים שדרשו החוטפים תמורת 106 היהודים החטופים.

חוות דעת זו חוברה לפי פניית משלחת מקרובי החטופים ולאחר התייעצות עם גדולי תורה. הרב הראשי ביסס בהרצאתו את המסקנות ההלכתיות של חוות דעת זו, שלא פורסמה ערב המבצע, כדי לא להזיק לחטופים. "אף אחד לא חשב אז שהסיום יהיה כפי שקרה אחר כך", אמר הרב הראשי.

חוות הדעת ניתנה לפני תום האולטימטום של החוטפים, כאשר דרשו תשובה מישראל אם היא תשחרר את המחבלים העצורים, אחרת יהרגו את כל החטופים.

הגר"ע יוסף העמיד לפני הקהל את השאלות שעמדו לדיון אצלו בטרם הוציא את פסק דינו. השאלה הראשונה היתה, אם שיחרור המחבלים לא יגרום לכך שאותם מחבלים יעמידו בסכנה יהודים אחרים. כמו כן עמדה השאלה, מהו גדר של פקוח נפש ושאלות אחרות כגון ספק סכנה. בענין זה הזכיר הגר"ע יוסף את ההיתר לניתוחי מתים רק כאשר החולה לפנינו, ומאחר שבמקרה זה היו החטופים בסכנה, ואילו החשש משיחרור המחבלים היה חשש לטווח ארוך, הרי שההכרעה היתה לטובת הצלת האנשים הנתונים בסכנה מיידית. משום כך יש להעדיף במקרה כזה את הסיכון של שיחרור המחבלים, כדי להוציא מסכנה מיידית את אלה הנתונים תחת האיום לרצח.

כלכלה ועבודה בהלכה

שר הדתות, ד"ר יצחק רפאל, שפתח את הכינוס עמד על תולדות הכינוסים לתורה שבעל פה, העוסקים תמיד בענייני הלכה העומדים על הפרק.

כינוס זה עוסק בענייני כלכלה ועבודה בהלכה. בענין זה הזכיר השר שאיפתה של הרבנות הראשית בראשית צמיחתה, לעסוק גם בשטחים אלה, וכבר באסיפה הראשונה של רבני א"י הובטה להכין ולהפיק ספרים של שטרות בענייני מקח וממכר. חוזים וחיובים שיהיו עשויים על פי משפטי התורה ויהיו מצויים בידי כל אדם להשתמש בהם ולהתחשב עם כל אופני הקנין הנהוגים בין סוחרים כאל קניינים משפטיים. השר קרא לציבור לפנות לבתי הדין הרבניים גם בדיני ממונות כבוררים וכפשרים. הפשרה היא אחת מסוגי המשפט ההולמת את רוח הדין ובצלו הדין שומרי מצוות יט"בו לעשות אם יביאו ענייניהם בפני בתי הדין. דבר זה יביא להחייאת המשפט העברי המקורי ולהגברת השפעתו בחיי יום יום. דבר זה, שהוא מעיקרי תחייתנו הלאומית והדתית, תלוי במידה מרובה בבתי הדין עצמם, בצורת תפקודם ובמילוי שליחותם.

הרב הראשי לדרום אפריקה, הרב ב. כספר, הביא את ברכת רבני הגולה לכינוס וציין, כי כיום נפוץ לימוד התורה גם בקהילות רחוקות ובתוך זה קהילת יהודי דרום אפריקה. לימוד תורה היה כיום הערך הנשגב של העלית היהודית בארץ ובחו"ל. גם מדרום אפריקה באים תלמידים ללמוד תורה בא"י, אמר.

פרופ' זאב לב הרצה בכינוס על שיבוש במערכות חשמל בשבת, תוך, כדי בירור מהות כוחו וכח כוחו וכח שני. הוא בירר את השאלה אם בשיבוש בשבת אפשר להשתמש באמצעי של כח כוחו, ומה המצב לגבי שיבוש בכוח שני. האם זה נחשב כגרמא או כביצה יציאת ידי אדם. המרצה דן בסוגי אנרגיה שונים. אם מהווים כח כוחו או כוח שני ואם אפשר להקל בהם או להחמיר.

הכינוס יימשך היום במושב הרב קוק. לכינוס באו משתתפים מכל קצות הארץ וביניהם אנשי כלכלה המתעניינים בבעיות כלכלה בהלכה. כן באו חברים מקבוצים שונים להשתתף בו. מקבוצת־צבי באו 11 חברים.

אם חילצה בנה מלגיון הזרים הצרפתי

אדלסטון, אנגליה, 23 (יופי"ע) — בארי גאלווין בן 20, הצליח להימלט מלגיון הזרים הצרפתי בעזרת אמו.

האם, גב' סאדי גאלווין, בת 43 נסעה לקורסיקה, כדי לחלץ את בנה מהשירות בלגיון, לאחר שהצעיר לא קיבל את הסכמת הממונים עליו לפרוש.

גב' גאלווין ניסתה כבר פעם לחטוף את בנה מלגיון הזרים לפני שמונה חודשים אך מאמציה עלו בתוהו. הפעם היא תיכננה את המבצע על כל פרטיו. כשהיא מלווה על ידי לגיונר לשעבר בן 72, היא יצאה באמבולנס ישן לקורסיקה להציל את הבן, שקיבל חופשה קצרה.

הם הבריחו את בארי בעזרת האמבולנס ונהגו ללא הפסקה במשך 26 שעות דרך צרפת, כדי להגיע למעבורת, שלקחה אותם לדובר ביום ה'.

הפקידים הבריטיים סברו תחילה כי גאלווין הוא מהגר בלתי חוקי, אך שחררו אותו לאחר חקירה.

"אני בטוח שהם עורכים חיפושים ברחובי קורסיקה, כדי לגלות את עקבותי". — אמר בארי. הוא הוסיף וציין כי בפעם הראשונה כאשר אמו רצתה לשחרר אותו נודע הדבר לממונים עליו והם שלחו אותו לאפריקה. הפעם הכל התנהל כשורה.

צפון קוריאה מאשימה את ארה"ב

שיגור הכח הימי נסיון לגרום למלחמה

הונקונג, 23 (עי"ר) — צפון קוריאה האשימה היום את ארה"ב בנסיון לגרום למלחמה על ידי שיגור כוח בשיטה ימי לבימה הטריטוריאלית.

סוכנות הידיעות הצפון קוריאנית מסרה כי בעקבות הדירתם של אניות המלחמה נכפה סכסוך על הצפון ונשקפה סכנה לשבירת השלום ברחבי תבל.

ארה"ב שיגרה כוח משימה ימי לקוריאה בהפגנת כוח לאחר שביום ד' שעבר נהרגו שני קצינים אמריקניים על ידי שומרי גבול צפון קוריאניים בפאנמונג'ם. כוח המשימה האמריקאי מורכב מנושא המטוסים "מידוויי", סיירת טילים מונחים ו־4 פריגאטות.

סין מבקשת למנוע הרפתקה צבאית

משקיפים בפקין מצביעים על העובדה שהממשלה יכים לאחר התנגשות באיזור המפורז של קוריאה, טרם פירסמה סין הודעה המצביעה על תמיכה בצפון קוריאה ואף לא גינתה את ארה"ב על רקע התקרית זו.

משקיפים דיפלומטיים אומרים כי התנגדותה של פקין מצביעה על רצונה של סין להתרחק ככל האפשר מאפשרות של התלקחות חדשה בקוריאה.

המשקיפים סבורים שסין, ששיגרה למעלה מ־300 אלף "מתנדבים" כדי להשתתף במלחמה קוריאה בשנות ה־50, מבקשה למנוע הרפתקאה צבאית חדשה באיזור.

בלוס אנג'לס גינה אמש מועמד הדמוקרטים לנשיאות, ג'ימי קארטר את ממשלת צפון קוריאה על רקע הרצח בכוונה תחילה של שני קצינים אמריקניים. הוא אמר כי על ארה"ב להפגין כוח במידה מספקת, כדי שדבר כעין זה לא יישנה במקום אחר ברחבי תבל. קארטר הביע הסכמה לצעדים שנקט הנשיא פורד בפרשה הקוריאנית.

ארה"ב מעוניינת בשיתוף פעולה להפגת המתיחות

הנשיא פורד רוצה בשלום אולם הוא רוצה להיות בטוח שצפון קוריאה לא תטיל ספק בעבודתה האיתנה של ארה"ב — אמר היום דובר הבית הלבן רון נסן.

"ארה"ב מעונינת לשתף פעולה בהפגת המתיחות אולם אנו רוצים להבטיח שלא יהיו כל טעויות בקשר לעמדתנו האיתנה באזור זה", אמר נסן לכתבים במקום התופשה של הנשיא פורד.

הדובר אמר כי פקודותיו של הנשיא פורד בקשר לנעשה בקוריאה באו להבטיח את חייהם של החיילים האמריקנים והדרום קוריאנים.

הוא אמר כי ארה"ב דורשת פגישה של ועדת שביתת הנשק הצבאית בפאנמונג'ום מחר ושם היא תקבע בצורה תקיפה ביותר ערובות מצפון קוריאה בדבר כיבוד חייהם של אנשי הצבא האמריקני באותו אזור.

בתשובה לשאלה אם מנהיגי קוריאה הביעו צער על רצח שני הקצינים אמר נסן: "אם צפון קוריאה הביעה חרטה, הרגשת הנשיא היא, כי הבעת חרטה כזאת אינה מהווה פיצוי או תמורה לעובדה ששני קצינים אמריקניים נרצחו באורח אכזרי ללא כל פרובוקציה".

נמשכות התפילות בבית "הדסה" בחברון

תושבים מקריית ארבע ערכו אתמול תפילות מנחה ומעריב סמוך לשער בית "הדסה" בחברון. בגמר התפילה חזרו המתפללים לקריה. לא הופר הסדר וכוחות הבטחון, השומרים בפנים הבית, לא התערבו.

השיפת בית הכנסת על שם אברהם אבינו, ברובע היהודי העתיק, נבשכה ללא הפרעות.

שביתת שלושה ימים של תושבי סווטו

השביתה נועדה לערער התעשייה בדרא"פ

יוהנסבורג, 23 (יופי"ע וע"ר) — אלפי אפריקנים בן העיירה סווטו ליד יוהנסבורג נענו היום לקריאה לפתוח בשביתה של שלושה ימים. לפי ידיעות בלתי מאושרות שבתו היום ביוהנסבורג 80 אחוז מן העובדים השחורים.

בחוברות שהופצו בעיירות בתחום המושב של השחורים ברחבי דרום אפריקה ע"י תלמידי בתי ספר נקראו כל האפריקנים להשתתף בשביתה כדי לערער את התעשיה של המדינה. משקיפים אמרו כי השביתה היא נסיון נוסף לכפות שיחות בין המנהיגים האפריקנים לבין ממשלת דרום אפריקה על התסיסה בקרב השחורים.

בשעה מאוחרת יותר נמסר כי השביתה היתה מלווה במעשי אלימות בעיירה סווטו שבה פתחו יחידות משטרה באש על שחורים מנופפי אלות.

נמסר כי לפחות איש אחד נהרג ושישה נפצעו.

כן נמסר שהרכבות בין העיירה השחורה לבין דרום אפריקה לא פעלו בצורה מלאה והיו גם מקרים של שריפות.

בהודעת המשטרה נמסר כי היריות היום באו בתגובה לחבורות של קיצונים שסובבו ברחובות סווטו ואיימו על אפריקנים שרצו לצאת לעבודה. היריות פרצו כאשר החבורות הללו מנעו מאפריקנים לעלות על אוטובוס ורכבת בתחנה המקומית.

סווטו, שהיא למעשה פרבר של יוהנסבורג וגרים בו כמיליון אפריקנים בבתים מכוסי פח, מספקת כדי יום ביומו — 250 אלף עובדים למפעלי התעשיה של יוהנסבורג.

עתוני יוהנסבורג מסרו כי במבצע של המשטרה נגד החבורות האלימות נעצרו 171 אנשים וניתן להשאירם במאסר ללא משפט עפ"י חוקי החרום של דרום אפריקה.

הטורקים מתכוננים להכריז על מדינה טורקית־קפריסאית עצמאית

ניקוסיה 23 (ע"ע) — מנהיגי הטורקים בקפריסין מתכוננים להכריז על הקמת מדינה טורקית־קפריסאית עצמאית ב־29 באוקטובר, יום השנה להכרזת הרפובליקה הטורקית — על כך מסרו מקורות מוסמכים.

המקורות ציינו, כי באותו יום תכיר אנקרה ברפובליקה החדשה.

ראוף דנקטאש, המנהיג הטורקי־קפריסאי, המצדד בהכרזת עצמאות חד־צדדית, מצפה להסכמתה של אנקרה לצעד זה. נמסר, כי ממשלת טורקיה הביעה כבר הסכמה עקרונית להכרזת העצמאות.

שר הפנים הטורקי, אוגוזאן שולייסורק, העורך עתה ביקור רשמי בחבל הטורקי של האי, אמר ביום א' [באוק]טובר, יום השנה של הרפובליקה ההופיעו בפני קבוצת עתונאים: "אם שלנו, יבואו חברי הקאבינט הטורקי תכריזו על עצמאותכם ב־29 באוק' לביקור בקפריסין".

שיחת פיוס נערכה בין י. רבין למ. קול

נסיונות פיוס נערכו אתמול בין ראש הממשלה, יצחק רבין, לבין שר התיירות משה קול, לאחר שראש הממשלה האשים את השר קול בישיבת הממשלה כי הוא מדליף מישיבות הממשלה או שהוא דמגוג. זאת בקשר לשאילתא שהציג קול בדבר גיוס בנות דתיות לשירות לאומי בבתי החולים שכיום שורר מחסור באחיות. לשאילתא לא ניתנה תשובה משום ששר הבטחון עזב קודם לכן את הישיבה.

ראש הממשלה אמר שדברי קול באו לצרכי הדלפה, כדי שיכתבו שאמר קול בממשלה, גם כשאין בה להגיד.

קול הגיב על כך באמרו: אתה תמיד נכנע לדתיים, גם בענין קדום. הוא עזב את הישיבה, אך לאחר מכן עליה הגיש לרבין מכתב הפגיעה בו ודרש ממנו התנצלות.

חוגי משרד ראש הממשלה נמסר אתמול כי התבטאויותיו של ראש הממשלה באו על רקע הדלפות מישיבות הממשלה שבהן הוזכר השר משה קול וכי צריך היה פעם להגיב על כך. עם זאת נמסר כי שני הצדדים מעוניינים בפיוס, אך נודע שראש הממשלה יעמיד את השר קול על חומרת ההדלפות.

בלשכת ראש הממשלה נמסר כי ראש הממשלה והשר משה קול נפגשו אתמול על פי הזמנת ראש הממשלה. בשיחה הבהיר ראש הממשלה כי הוא מצטער על הדברים שאמר בישיבת הממשלה והחליפו הדברים. כן נמסר כי ראש הממשלה מוקיר את השר קול ואין בכוונתו לפגוע בו.

תחזית מזג האוויר

הטמפרטורות החזויות להיום: — ירושלים 16—29, תל־אביב 21—29, חיפה 21—28, באר שבע 16—33, רמת הגולן 17—28, נהריה 19—29, צפת 15—27, טבריה 20—36, נצרת 18—30, השומרון 16—28, לוד 18—33, יריחו 23—38, עזה 21—30, אילת 26—48, מפרץ שלמה 27—39.

הערב בשעה 8.30
יוקרן בטלביזיה
במסגרת "מורשה"
הסרט
"רואה הקולות"
המתאר את חיי ודרכו ביהדות ומחשבת ישראל
של הנזיר הירושלמי
הרב דוד כהן זצ"ל
לרגל יום השנה הרביעי להסתלקותו

בעל קורא בתורה
מתנדב
דרוש למנין פרטי
בצפון ת"א
לפנות טל. 442657

ארגון ותיקי התנועה המזרחי והפועל־המזרחי סניף תל־אביב

הזמנה

ת. ג. ב"ה

הננו מתכבדים להזמינכם

למסיבת ראש־חודש

שתתקיים אי"ה

ביום חמישי ל' מנחם־אב, א' ראש חודש, תשל"ו 26.8.76, באולם בית התנועה, רח' אבן־גבירול 166, תל־אביב, בשעה 5 אחה"צ.

במסיבה זו ישתתף חברנו הסופר **מאיר אורין**

שירצה על הנושא:

משנת החסידות ונשמתה

נשמח להשתתפותכם

בברכת חברים לתו"ע
המזכירות

תפילות מנחה ומעריב במקום.

מרכז קהילתי "בני ישראל"
איסט פלטבוש, ברוקלין — ניו־יורק

המועצה האזורית שפיר

מרכז קהילתי אבן שמואל

הננו מתכבדים להזמינכם להשתתף עמנו

בשמחת

חנוכת המרכז הרוחני דתי

שתתקיים אי"ה ביום חמישי

ל' מנחם אב, א' ר"ח אלול תשל"ו הבעל"ט [26.8.1976]

בשעה 5.00 אחה"צ

יום עיון בעניני "בית־הכנסת בהלכה ואגדה" יתקיים במקום החל משעה 10.00 בבוקר

הציבור מוזמן

למר בנימין שחור
וביתו
לנשואי הבן עם ב"ג
ברכה נאמנה
הצפה

למר בנימין שחור ומשפחתו
ברכה נאמנה
לנשואי הבן
דפוס העשור
ההנהלה והעובדים

קרית ישיבת הגר"א
מכתובת:
רחוב הגליל — פינת מימון־גדליהו, חיפה, ת.ד. 5273
מפעלי תורה בחיפה:
ישיבת הגר"א • כולל אברכים — מדרש גבוה לתורה • ישיבת בר בי רב דחד יומא • רשת שיעורי תורה • קרנות גמ"ח, מלגות ופרסים

הזמנה

הרינו להזמין את הציבור לקבלת פנים חגיגית

בקרית ישיבת הגר"א

ביום חמישי א' דר"ח אלול תשל"ו, בשעות 7—4 אחה"צ
לרגל גמר שלב א' של בנייני הקריה, והתחלת הלמודים של הישיבה הגדולה בבניינים החדשים
תנו כבוד לתורה כי היא לנו עוז ואורה

בברכת התורה
הנהלת הישיבה

תחבורה: קו א 18, שיסע כל רבע שעה, לרגל המאורע, וכן קוי 15,16,18,19.

صورة طبق الأصل

مطابقة للأصل

חוטפי המטוס המצרי

המטוס המצרי שנחטף בידי מחבלים ערבים, בראשותו של לובי, הופנו ששוחרר בהסתערות אנשי־קומנדו, ללא פיגועים בקרבו, ישנה במוקדם בהצלחה לאוגוסט. רובם תיירים מצרפת ויאפן, שטסו מקאהיר ללוקסור באסואן. אלה הפרטים שהודיעו המצרים.

אך הטיפת מטוס מצרי־ערבי בידי ערבים פלשתינים, לובים ואלג'ירים, בעידת "ההגוקה־המחבל" קם על מיצריו. מצרים המכה והוכבת בארגוני־המחבלים וליוותה בצהלה חטיפת בטוסים והרג נוסעיהם.

המחבלים גרמו לטבח־האזרחים בלבנון ולצידדו סדרי חייה בגודינם. גורם הרסני־רצחני זה, שקיים בעזרת ארצות ערב ובמימונן, בתנקם בהן עצמן.

הקליט בלוב, ידידו של סאדת תמול־שלשום והיום הוא "קדאפי המטורף", שולח את סוכניו לזרוע התנקשויות קטלניות בלב מצרים. וזריעה כוסעני חוכר־נפש עברו להטיפת מטוס על נוסעיו. החוטפים הודו מהקברניט לכוון בהלכו לעבר בנגאזי שבלוב. הוא יוחוהר, לדבריהם, עד שהשלטונות המצריים ישחררו הריבה מהבחים לובים שנידונו על נסיון התנקשות באחד מירדיבי של קדאפי, ושני מחבלים שנידונו על נסיון התנקשות בריה בשלטון הנוכחי בדרום־תיכן.

בפעם הזאת נסתיימה החטיפה ללא פיגועים, כתודעת קאהיר, אך ארגון הנקרא "קבוצה על־שם עבדול נאצר", הודיע, שבכוונתם להוכיח, שהמהפכה הערבית נמשכת על אף המלחמה בלבנון.

באנאום בוועידת קולומבו ניבת קדאפי את המירור הערבי בביטוי של הגועה־השחור לאוכית, בכלל, כנראה, הטירור במצרים, לרבות חטיפת המטוס, לברות התכחשות פורמאלית למעשה זה.

מלחמת־האזרחים המכובשת בלבנון, נסיון ההפיכה בסודאן, ההתנקשויות במצרים, ועתה חטיפת המטוס, הם וכיוצא בילויים לעיוותיה בינערבית פגיעה. מכפחי הטירור בהלקס כבר הגיעו על גבם אימי המחבלים. לכל שליט ארגון־מחבלים שלו המתנקש ביריבו. המחבלים של קדאפי מתנכלים לביצורו על סאדת במצרים.

ביום חטיפת המטוס המצרי בידי מחבלים ערבים נתפרסם, שמציעים בינבד של מקיקיפים לאנשי אש"ף בסוכנות בינלאומית לאנרגיה אטומית. כך מקרבים את המחבלים אל כינהל החומר הגרעיני שאין כביהו הטעון אחריות לשלום האנושות.

שליטי הנדיבים בסוגם של שליטי ערב משתמשים בטירור בכלי־נשק עיקרי שלהם כלפי אויביהם מבפנים ומבחוץ. הם לא יהבלו את הטירור בכללו גם כשהוא עלול לפגוע בהם. היריבות הפנימית שלהם, שהטיפת המטוס אחד מגילוייה, מרכזת את פעילותן בעידת רבה לחבלה הדדית.

תקנות הסיעוד הרפואי

המאבציב למנוע שביתה כללית של האחיות, שנועדה ל־מחר, בדין שייצגו על־ידי גורמים מבשלחים בעלי אמינות, שבידם הצעה בעיניה לפתרון המשבר.

רבים מכירים בצדקת הדרישות של האחיות להעלאת שכרן לשיפור תנאי עבודתן. הנהירה מן המקצוע שגורמת למחסור כבד בשירות הסיעודי הרפואי, מוכיחה, שהצעירות בעלות זיקה למקצוע אנושי זה אינן יכולות לעמוד בתנאיו הקשים.

באחר שזו בעייה של פיקוח־נפש, פשוטו כמשמעו, שאי־אפשר לקיים שירות רפואי תקין בלי אחיות כאימנות, הרי הולכת ורווחת הדעה שיש לקבוע מקצוע האחיות מקצוע מועדף לגבי הינסות הבריצים בשכר.

בינהל תקין של משרד־הבריאות, הרואה דברים בטרם מגיעים להמשבר, היה נותן את דעתו לבעייה זו מזמן, בשכנעו, שבלי תקן ראוי בשירות הסיעוד אי־אפשר לנהל מערכת האישפוז בבתי־חולים. דרישות האחיות לשיפור מעמדן סבירות בעיקרן, ויש להפריד בין היענות עקרונית לכה שהן דורשות לבין דירוג השכר של עובדים בענפים אחרים.

עד היום יש להפעיל אמצעי שיכנוע ומניעת השביתה כהר. תוך כדי הבאת הצעות שבהן סיכוי להידברות. המחסור באחיות שהולך ומכביד, אליו מצטרף איום בשביתה, מחייבים התערבות ממשלתית בעלת סמכות למניעת משבר כבד בשטח הבריאות.

קולו של מרדן

הודעה של לשכת ראש־הממשלה מודיעה, שישרו ההדורים בין מר י. רבין לבין שר־התיירות. ראש הממשלה מצטער על הדברים שאבר בישיבה הממשלה ומביע תקווה, שהיחסים הטו־בים ביניהם ימשכו כבעבר.

כיותר לומר, שאודרי־רות וכיבוש כעס ורוגז הם מידות הכרחיות לכל היושב בעול ונתון ללחץ הצומס הרב. ראש־הממשלה בדין שיהיה תכיד מעביר על מדותיו בכך יחזור מצמצו התנצלויות לעתים לא־רחוקות.

אך התקרית בישיבת הממשלה, שנסתיימה בהתפייסות, מלגה נוהג של הכרזה בשאילתות, לפעמים כאלה ההוורות וניבצות פצבים הרבה, הנראות, כאילו אינה באה אלא לשם פירסומה בהדלפה.

בעל השאילתה, שפעמים רבות כבר הטריד בעניין השירות הלאומי של בנות דתיות, עניינו כנראה, לא כל־כך תיקון המחסור באחיות, אלא הטלת דופי בבנות אלה שכאילו אינן מתנדבות לשירותי אחיות.

בכן, לגופו־של־דבר, אמירת ראש הממשלה, שהשאילתה היא מסוג של דמגוגיה הנועדה להדלפה, מבוססת על נתונים ממשיים: ראשית, הרבה בנות דתיות התנדבו ומתנדבות לשי־רות לאומי בכללם סיעוד רפואי; שנית, לא כל כתנדבת ראייה לישרת במקצוע זה; שלישית, דרושות רק אחיות מקצו־עיות בדרג בכיר ואי־אפשר למלא את מקומן בטירוניות; רביעית, אי־אפשר לחזור על שאילתא מאה פעמים ואחת, ובמיוחד כשבר הבטחון האחראי לכך לא היה באותה שעה בישיבת הממשלה.

מרדנותו של שר התיירות, שענייננה עקיצה פוליטית, מעידה במבחן מבלגותו של ראש הממשלה. בעל השאילתא הפרובוזה הטיה לציבור: "אתה נכנע למפד"ל בכל עניין, גם בשאלה קדוש". זו היתה, כנראה, כוונתו מראש.

במקום להשקיע כוחו בחרכת משרד התיירות, שלפי דו"ח מבקר המדינה, ... ברשלנות, מטריד ... ... בנות ישראל, ... שוקד לפרסמם ב־ ... ולטי־הדלפות קבועים.

רעידות אדמה ברחבי העולם

חזקות – בסין ובפיליפינים; קלות – ביוון, בקליפורניה ובגיאדאלופ

הונג קונג, 23 (ע"ר, יופי"ע ועי"צ) — מכשירים סייסמיים ברחבי העולם מסרו היום על הירש רעי־דות אדמה חזקה בסין ובפיליפי־נים וכן על רעידה נוספת בקלי־פורניה, אך יוהני ההיהש רעידות האדמה באי הקריבי גוואדאלופ.

ממצפה הכוכבים בהונג קונג ומ־תחנית סייסמית בבגילה, טוקיו וקלי־פורניה נמסר על רעשים חזקים ב־פיליפינים ובעיקר על רעידת אדמה שנמשכה מספר שניות בעיר קוטאר באטו בדרום הפיליפינים. יחד עם זאת לא נמסר על נזקים חמורים או נפגעים. העיר סבלה קשה ברעידה אדמה חזקה ביום ה' שעבר שאחזה באי מינדנאו, שם מתחבבים מספר ההרוגים עד כה ב־8,000. כן ההנהה הגיאולוגית בגורלין קולורדו נמסר שהרעש בקוטאבאטו היה היה בעוצ־מה של 6 בסולם ריכטר.

בעת ובעונה אחת נמסר על רעידת אדמה בעוצמה של 6.7 בסולם ריכטר שקרתה במערב סין בההזווה שטאה וקאנסו בשעה 3 לפנות בוקר לפי שעון גריניץ 13 דקות לפני הרעש בקוטאבאטו.

גיאולוגים אמרו כי שתי רעידות אלה קשורות לרעידות האדמה בשני המקומות שקרו קודם לכן.

הסוכנות המטאורולוגית בטוקיו מסרה כי רעש קל היה גם באזור יוקוהמה ובאזור ליד טוקיו בשעה 6 בבוקר אולם לא היו נזקים ונפ־געים.

מצפה הכוכבים באתונה מסר על רעידת אדמה בעוצמה בינונית, ב־עוצמה של 4.75 לפי סולם ריכטר באי היווני צפלוניה, במרחק של 27 ק"מ מערבית לאתונה. הרעש הזה נרשם ב־6.15 בבוקר ולאחר מכן היו שתה במה רעידות קלות נוספות. נמסר כי הרעש הורגש במערב יוון אולם לא נגרמו נזקים.

בקליפורניה היתה רעידת אדמה במחוז סנטה סאנה בעוצמה של 3 לפי סולם ריכטר. בתחילה נפוצו שמועות כי היו אלה פיצוצים מכוונים אולם לאחר מכן נמסר רשמית כי היתה זו רעידת אדמה קלה. גם בפעגמנה לא נמסר על נזקים.

באי הקריבי גואדאלופ רשמו סייס־מולוגים במקומות שונים זו רעידות אדמה קלות, ליד הר הגעש סופריי אשר אולם תארו את המצב כ"יציב".

הרבי מלובביץ' לסופר "הצופה" יונה כהן:

דגל ירדן על הר הבית – היה לא יהיה

הכתב הפו־ליטבגבורי של "הצופה", יונה כהן קיבל בימים אלה מהרבי מלובביץ' מכתב שבו הוא מגלה לציתה את ציציב על התרחש ב"הלכות הגבוהים", ומביע דעתו עליהם. מר י. כהן זכה לכך — לקנאתם של מכירים רבים חסידי חב"ד שלא זכו למכתב בעניין זה — בספרו "ירושלים במצור", דפי יומן במלחמת תש"ח בירושלים הנצורה, שנשלח כמתנה לרבי. הרבי אישר קבלתו בתודה הבה, בצירוף לקה אקטואלי מן המכתב. וזה לשון המכתב: "לאחר הפסק ארוך — אף שבינתיים שאלתי עליו על ידי ידידנו המשותפים. נתקבל בימים אלה ספרו ירושלים במצור. ותשואות חן על שימת לבבו לשלוח לי. ואף שלא היה הזמן גרמא לעיין בו כראוי, לא רציתי לדחות האישור. והעיקר שהוא דבר בעתו, שהרי ידוע לכבודו מצב ירושלים כמו שהוא עכשיו, שאף על פי שהמצב שהוא כותב עליו היה — בחיצוניות — הריף יותר משהוא עכשיו, אבל לא כן בפנים, וכמדובר כמה פעמים באריכה, כי לגילוי בי פנים: הא' כאשר יהודי נמצא בתוך הגלות, ואף על פי כן יכול להיות בקיבה זקופה. והב' כאשר הגלות נמצא בתוך היהודי, שבכגון לכאורה אין הגבלות, אבל בפנים גדול הי־שיעבוד.

ולכן אף על פי כן שבטוחני שעושה בלאו הכי, בוודאי יוסיף בפרסומו ספרו, והעיקר הדגשה שאינו רק עניין שהיה ניגע אז, אלא שבזה הוכחה ברורה איך צריכה להיות הגישה עכשיו, ול־הרעיש דעת הקהל לשלול כל קא־סלקא־דעתך שיוחשים בחוגים מסויימים שיהיה דגל ירדן מתנופף על מקום קדש הקדשים ושהי־יהודים יכבדו אותו במו ידיהם, היו לא תהיה, ויהי רצון שהרעש האמור יפעל שלא יצשו מזה עניין מפלגתי וכו'.

ואעפ"י שבוודאי יודע מזה, אבל לגודל חשיבות העניין אוסיף שהדיעה הכבהולה הנ"ל כבר חדרה ל"חלונות הגבוהים", ומן הד־צורך להשתדל בכל תוקף לבטל הדבר מעיקרא".

מצרים דורשת גירוש ישראל מארגון הסופרים הבינלאומי

לונדון, 23 (ע"ר) — הוועידה הבינלאומית של סופרים מכ־60 מדי־נות נפתחה כאן היום. המזכיר הי־בינלאומי של הוועידה פן, פיטר אלס־טוב, אמר כי נתקבל מברק מסודן פן מצרי, ובו דרישה לגירושו המייד של מועדון פן הישראלי מהארגון הבינלאומי. האלסטוב הוסיף ואמר כי דיון בנושא זה יכול להיערך רק, אם תוגש בצורת רשמי הצעת חירום.

בוכוד הוא אשם חבר מועדון פן מצרי אנים מבצוד בפירסום חומר אנטישמי בעתונות המצרית.

הוועידה נפתחה בהשתתפות כ־5000 סופרים, אך משלחת בת ששה חברים מפולין לא הגיעה ללונדון. פקידי הוועידה אמרו, כי נתקבל מברק מפולין, שבו נאמר כי המשל־חת הפולנית לא תוכל להשתתף בוועידה, המשמשת מקום כינוס של משוררים, מחזאים, מסאים, עור־כים וסופרים מאחר שהשלטונות לא איפשרו להולאדיסלאב ברטושבסקי לצאת ללונדון. מקורות פולניים ב־לונדון אמרו כי ברטושבסקי, בן 54 הביע דעות עצמאיות על המצב בפולין.

ברטושבסקי, סופר פולני בכיר, היה כלוא במחנה המוות הנאצי אושוויץ במלחמת העולם השניה.

היש להבליג לנוכח גזילת קרקעות מאדמות הלאום?

(הי"פ) בשטחים המשולשים שבין ראש־העין וכפר קאסם "צצו" בשנים האחרונות מאהלי בדואים, ועתה נבנים שם בנייני בטון. בגליל הפליון תהלך ונפרץ נוהג הפיסת הקרקעות על ידי קביעת בעלות בשטח, באמצעות בניה בלתי חוקית של בניינים וכן נטיעות לאורכו של ואדי ערה "פורחות" בניה בלתי חוקית

תצפית

וכל מורדות ההרים "התכסו" ב־בנייני בטון. כן הדבר במרחבי הנגב וכל שטח בו מצויים כפרי מיעוטים!

כל אלה, מסתבר, מגמתם אחת — לנגוס בקרקע הלאום, תוך ניצול היעדרה של העירנות הד־נדרשת מצד השלטונות. וכש־באים, במאוחר, אנשי החוק לבצע את צווי ההריסה, קמה זעקה גדולה על "רדיפת בני המיעוטים", ואף נערכים למאבק אלים עם השוטרים ופקחי הבניה. המקרה החריג האחרון היה ב־סמוך לנהלל, ובזל האלימות הד־מופגנת הזו, שוב התעלמו מ־הנושא, משל אין עניין בו!

בין היהודים, המתריע מזה שנים, נגד המגמה הלאומנית מצד חלק מבני המיעוטים בארץ, היה קצין מחוז בצפון, וידו הי־תקיפה בלמה פעולותיהם של אותם בני מיעוטים, פורצי החוק. אלה תבעו על כן את סילוקו, והד לתביעה זו היה בבטאון מפ"ם, "על המשמר", המבקש, גם במקרה זה, להצדיק את בני המיעוטים. דרך הפרסום של הי־תביעה, מעוררת תמיהה. האמנם חייב קצין מחוז להתעלם מ"ישוטי" המנוגדת לחוק, מה גם שלעתים סממני לאומנות ערבים נודפים הימנה?!

נשיא הבית "שומרלי" צוין לשבח את מאמצי "הגובה" הי מאפיות, שהצליחו לספק את כ־דרישות הקהל.

★

ייפתחו תחנות מידע וייעוץ בכפרים דרוזים

(י. ל.) בקרוב צומד שי"ל סירות ייעוץ לאזרח שבמשרד הסעד, לפתוח שתי תחנות חדשות לבידע וייעוץ, בכפרים הדרוזים דלית־אל־כרמל ועוספיה שעל הכרמל.

כך סוכם עקרונית בימים אלה בין יואל ספיר, מנהל שי"ל, לבין ראשי המועצות המקומיות של כפרים אלה. התחנות יתנו מידע והכוונה לאוכלוסיה המונה כ־14 אלף איש הסובלת מהמחיר של נציגויות הרשויות השונות בכפריהן. את התחנות ינהלו צעי־רים וצעירות מכפריים מבני מקום שידריכו את התושבים בנוגע להוביהם וזכויותיהם כאזרחי המדינה ובמערכת קשריהם עם הרשויות בכל הדרגים.

הוצאות המפעל השנתיות שהי התחנות נאמדות ב־90 אלף ל"י וישאו בהן בשותפות משרד הסעד ושתי המועצות המקומיות האמורות. עם התקנת מקום מתאים לתחנות ובחירת העובדים יעבור השתלמות מיוחדת שי"ל — לעובדי התחנות.

★

חודש קריר מהממוצע

(ל. ה.) יולי 1976 היה קריר מהממוצע, בדומה לחודש שקדם לו.

מסיכומי השירות המטאורולוגי מסתבר, כי הטמפרטורות הממוצעות של החודש היו נמוכות מ־הערכים הנורמליים של רוב התחנות ב־0.5—2 מעלות צלסיוס. טמפרטורות המקסימום הקיצוניות של החודש נרשמו בעיקר ב־9 בו (בתחנות שונות נרשמו בתאריכים אחרים, בעיקר ב־30) והיו נמוכות מהרגיל. טמפרטורות המינימום הקיצוניות נרשמו בעיקר ב־8—9 בחודש ולא הגיעו לערכים הראויים לציון.

תנאי שרב שרדו בראשי הרים בעיקר בתאריכים 6—1 22—23. באזורים אחרים בפנים הארץ כמעט שלא היה שרב בתקופת החוף היו כמה ימים בזוג אוויר הביל, חלקם בו־זמנית עם ימי השרב שבראשי ההרים. הלחות היחסית הממוצעת של החודש עלתה על הערכים הנורמליים של רוב התחנות ב־5—1 אחוזים.

אולם, כשהם — אין מתפקפ־במיכומים סטאטיסטיים, כי זה־ולחות הם דבר מוחלט ו... יחסי...

★

פדיון "שופרסל" בשבוע שביתת המכולות גדל ב־60 אחוז

(ש.) פדיון רשת חנויות "שופרסל" בשבוע שביתת חנויות המכולת בשבוע שעבר הגיע ל־10 מליון ל"י — עליה של 60 אחוז לעומת הפדיון במשך שבוע רגיל — כך מסר נשיא חברת "שופרסל", יוסף גבע.

צוין, כי בהלך שלושת ימי השביתה מכרו 30 חנויות "שופר־סל" ברחבי הארץ כמויות לחם העולות פי ארבעה על הכמויות הרגילות הנמכרות ואילו כמויות החלב שנמכרו הגיעו לפי ששה מהכמויות הרגילות.

הטיל הסובייטי חזר מהירח עם דגמי סלעים

מוסקבה, 23 (יופי"ע, עי"צ) — מדענים סובייטיים ניוזמן פיל אוטומטי ובו דגבים מבלעי הירח לנחיתה מוצלחת בסיביר, לאחר טיסה שנמשכה שלושה ימים — על כך הודיעה סוכנות הידיעות הסובייטית "טאס".

זהו הדגם הראשון של קרקע ירח, המגיע לבריה"מ מאז מבצע "לונה 20" בפברואר 1972. המבצע האחרון של בריה"ב לאיסוף קרקע של הירח נכשל, כאשר התחלית ה־בלתי כאויישת "לונה 23" התרסקה על פני הירח.

סוכנות הידיעות הסובייטית תיארה את הנחיתה, שיצאה אל הפועל ב־יום א' בשעה 19.55 (לפי שעון יש־ראל) במרחק 200 קילומטר דרומית מזרחית מהעיר סורגוט, שבמערב סיביר, כ"הצלחה חדשה של המדע הסובייטי והטכנולוגית הסובייטית בחקר הירח".

בריה"מ מעדיפה תחנות אוטומטיות

היתה זו הפעם השמינית שחללית סובייטית נחתה על פני הירח. הר־וסים מעולם לא הנחיתו אדם על פני הירח — וזאת בניגוד לששת המבצעים המאויישים שביצעה ארצות הברית. מוסקבה מודגנת כי שי־גור אנשים לירח היא דרך יקרה ו־כסוכנות לחקר החלל החיצון והיא מעדיפה תחנות אוטומטיות.

"טאס" מציינת כי דגמי קרקע ירח יועברו לאקדמיה הסובייטית ל־מדעים לצורך מחקר.

"לונה 24" שוגרה ב־9 באוגוסט וביצעה נחיתה רכה ב"ים המשבר" של הירח תשעה ימים לאחר מכן. לאחר הנחיתה, קיבל המתקן לאיסוף דגמי הוראה לקדוח עד לעומק של שני מטרים בקרקע של הירח. ציינה סוכנות הידיעות. ה־דגמים הוכנסו למיכל שנסגר בצורה הרמטית והועבר אל כדור הארץ.

הטיל שנשא את הדגמים הופעל ביום הי פוזה מ־24 שעות לאחר הנחיתה של "לונה 24".

כאשר לנחיתה של הטיל על פני כדור הארץ, ציינה סוכנות הידיעות הסובייטית כי מבנחים בלמו את בריחת הטיל החל ממרחק של 15 קי־לומטר מהקרקע.

המבצע שהושלם עתה מצביע על כך שבריה"מ ממשיכה לגלות עניין בחקר הירח. לעומת זאת, נטשה ארה"ב למעשה את הכוונותיה בעניין הקר הירח לאחר שביצעה 6 נחי־תות מאויישות.

הגיעו צילומים משני הירחים של מאדים

פסדנה, קליפורניה 23 (יופי"ע) — מצלמות "וייקינג־1" החלו לשלוח לכדור הארץ תמונות בצבע ובשחור לבן של שני הירחים הקטנים הסו־בבים את כוכב הלכת מאדים, הירח פובוס הגדול יותר, והירח דאימוס הקטן יותר.

ד"ר טים מאיף מתחנות המעקב בפסדנה, קליפורניה אמר כי הירחים מקסימים מבחינה מדעית, אולם אין בהם הקסם הרומנטי של הירח של כדור הארץ.

הוא אמר כי לירח פובוס יש צורה אובלית והקוטר שלו הוא בין 13 ל־17 מייל. הוא מכוסה סלעים ולוע הרי געש.

דאימוס הקטן יותר הוא בקוטר של 9 עד 13 מייל. הם סובבים את מאדים לידי קו המשוה שלו.

התמונות של שני הירחים מופי־עות כשתי נקודות של אור בשמים, אמר ד"ר מאיף. התמונות שנתקבלו מן הירחים יסייעו למדענים לאיסוף אינפורמציה על האטמוספירה סביב המאדים ועל המבנה הכימי של שני הירחים. הוא אמר כי אחת השאלות היא אם הירחים של מאדים הם פרי־מיטיביים ונבראו בעת בריאת מע־רכת השמש כולה או שנקעו מכוכב הלכת עצמו בזמן מן הזמנים.

קרן ערבית למחקר מדעי וטכנולוגי

רבאט 23 (ע"ר) — הצעה להקמת קרן ערבית בגודל של רבע מיליר־ארד דולאר למחקר מדעי וטכנולוגי נידונה בוועידת שרים ערבים שהת־כנסה כאן.

עיקר הגישה הצעת נגד בה נאמר כי כיוון שכבר קיימת קרן ערבית לפיתוח אין צורך בקרן כזאת והקרן הקודמת יכולה למכן פיתוח מדעי טכנולוגי.

"הסהר האדום" מאשים הצלב האדום" בהתעלמות מצרכיו בלבנון

ז'נבה, 23 (ע"ר) — "הסהר ה־אדום" הפלשתיני האשים היום את הוועד הבינלאומי של הצלב האדום" בהפרת הבטחות ובהתעלמות מצרכיו בלבנון.

בהודעה שפורסמה על ידי לשכת משקיפי אש"ף ליד משרדי האו"ם כאן נאמר כי "הסהר האדום" הפלש־תיני לא קיבל כל עזרה רפואית מ"הצלב האדום" הבינלאומי.

"הצלב האדום" הבינלאומי דחה את התלונות של הפלשתינים, בציינו "אנו משתדלים להיות נייטראלים ולסייע במידת האפשר ולהלק לכל ארגון משהו".

ראש ממשלת אוסטרליה נמלט מסטודנטים מתפרעים

סידני, 23 (ע"ר) — ראש ממשלת אוסטרליה מלקולם פרייזר, והמושל הכללי של אוסטרליה סיר ג'ון קר נבלטו מפגיעה בחסות המשטרה בעת שכאות סטודנטים שהתלוו היום באוניברסיטאות של מלבורן וסידני.

שני המנהיגים היו כדרועים כאש־ר נבלמו מסטודנטים שידו בהם חפצים מכל הבא ליד במחאה על התפטרותו של ראש הממשלה הקודם ג'ון ויטלאם ביחד עם ממשלת הלייבור שלו.

ההפגנה במלבורן נגד מר פרייזר היתה הסוערת ביותר מאז שהמושל הכללי סיר ג'ון קר פיטר את ממשלת ויטלאם ב־11 בנובמבר.

סטודנטים באוניברסיטה מונש ב־מלבורן תקפו בבנין בקמפוס שם נאם ראש הממשלה והכריחו אותו למצוא מקלט באחד החדרים. הוא נבלט לאחר מכן בעזרת המשטרה דרך חדר מלאכה והסתלק במכונית מש־טרה.

נמסר כי עוזריו של ראש הממשלה ספגו מהלומות ופגיעות ואחד מ־שומרי ראשו נפגע בעינו מרסיס זכוכית לאחר שלבנה ניפצה חלון.

בסידני נלכדו המושל הכללי ו־פמלייתו בבשרד סגן נגיד האוני־ברסיטה והמשטרה נלחמה קשה כדי לפלס לו דרך בין הסטודנטים ה־מתפרעים.

המפגינים זרקו ביצים ירקות וחפ־צים אחרים. שרפו דמות בצורתו של סיר ג'ון, קרעו דגל בריטי ושמו מצור על הבנין. 6 מהם נאסרו.

קרן המטבע דורשת צעדים לריסון האינפלציה

ישראל מבקשת 35 מיליון ל"י אשראי נוסף

מאת מערכתנו הכלכלי בירושלים

משלחת קרן המטבע הבינלאומית העושה בארץ לניהול מו"מ על אש־ראי נוסף לישראל דורשת כי שר האוצר יציג בכתב על מגמות הי־מדיניות שלו ועירום צעדיו לריסון האינפלציה.

אנשי הקרן גורסים כי ישראל חיי־בת לנקוט צעדים נמרצים לריסון האינפלציה. אם הדבר לא ייעשה ותימשך האינפלציה בשיעור הנוכחי של 30% ויותר לשנה, בזמן שהאינ־פלציה בארצות היץ הואטה, ייפגע כושר התחרות של ישראל. משלחת הקרן מבקשה הודעה בדבר ריסון האשראי לציבור והבליכון הגרעונלי ע"י הממשלה.

ישראל מבקשה מהקרן אשראי נוסף של 35 מיליון ל"י במסגרת תוספת על נתחי האשראי שקיבלה.

ישיבה מיוחדת של הכנסת

מאת סופרנו בכנסת

מליאת הכנסת תתכנס היום ב־שעה 12 בצהרים, לישיבה מיוחדת בפגרה, לדרישתם של אנשי ה"ל־כוד". בישיבה זו ידעלו בעיות ה־אינפלציה הגוברת וכן בעיות השל־טון המקומי.

בשעה עשר בבוקר תתכנס ועדת הכנסת ותפתח בדיון בשאלת מנויי של מבקר פנימי וסיום תפקידו של המבקר הקודם, וכן בדוח"ות המבקר הייצא והעברתם לעיון נוסף ע"י מבקר המדינה.

ועידת כלכלנים של מדינות "אופק"

וינה, 23 (ע"ר יופי"ע ועי"צ) — כלכלנים מ־13 מדינות אופ"ק פתחו היום בדיונים שימשכו שבוע ימים ואשר בעקבותיהם מצפים לעליה חדשה במחיר הנפט.

השיחות הללו מתנהלות בדלתיים סגורות ופקידי אופ"ק אמרו שלא מסרו כל פרסים על הדיונים במחיר הנפט, גאז סבעי ונושאים אחרים שיועלו על סדר היום.

עם זאת סבורים כי בעקבות ההת־ייעצויות שהחלו היום תיקבע פגישה מוקדמת של שרי הנפט של מדינות אופ"ק כדי להחליט על העלאות מחירים.

חוגים יודעי דבר אמרו כי יתכן בפגישת השרים תתקיים בסתיו ולא ב־15 בדצמבר כפי שנקבע בוועידת שרי הנפט האחרונה.

ארה"ב מגישה "ייעוץ צבאי חינם" לסעודיה

ואשינגטון 23 (יופי"ע) — הציר הדימוקראטי מוויסקונסין לז אספין, מתח ביום א' ביקורת על משרד ההגנה האמריקאני, שסיפק לערב הסעודית ייעוץ צבאי ללא תשלום במסגרת סקר שעלה לפחות 256,600 דולר.

אספין אמר, כי אין כל הצדקה לשיגור קציגים מומחים מרחק של חצי כדור הארץ, כדי לתת ייעוץ חינם לממשלה, המשופעת בפטרו־דולרים.

ראש עיריית שכם יוצא לירדן

ראש עיריית שכם, מר באסם אל שכעה, ייצא בימים הקרובים, בראש משלחת של נכבדים בעיר, לירדן ולארצות הנפט העשירות, ויתבע משליטיהם סיוע כספי לביצוע מפע־לי פיתוח בעיר.

מר אל שכעה אמר לכתב עתיים בגדת, כי קופת העיריה ריקה ומשום כך הוקפאו מפעלי הפיתוח. הוא הד־גיש, כי בשכם חסרות רשתות השמל, מים וביוב, ובשל כך סובלים תושבים רבים. הוא הביע תקווה, כי אכן יתקבלו תביעותיה של המשלחת בהבנה.

מת כומר מזרח־גרמני שהצית עצמו כמחאה נגד הדיכוי הקומוניסטי

ברלין, 23 (יופי"ע) — כומר פרו־טסטנטי מזרח גרמני, שהצית עצמו בשבוע שעבר, כדי למחות נגד די־כוי הדת על ידי הקומוניסטים, מת ביום א' מתוצאה מהכוויות שספג מכל. — על כך מסרה הנהלת הכנסיה האבנגלית בברלין המער־בית.

מקורות של הכנסיה המזרח גרמ־נית הודיעו על מותו של אוסקאר בריזוויץ. סוכנות הידיעות המזרח גר־מנית "א. ד. נ." טענה כי בריזוויץ ידוע כאדם "בלתי נורמלי".

שני כמרים הנמנים עם ידידיו של בריזוויץ אמרו בראיון שחודר על ידי הטלוויזיה המערב גרמנית כי שכשו מאשתו שכמאה אנשים חזו ב־נסיון ההתאבדות שנערך בכיכר הה־שוק של העיר המזרח גרמנית צייץ. האשה מסרה צוד כי בפלה שפך עליו דלק והצית את עצמו.

מערב גרמנים שביקרו בצייץ צייד גו כי 20 שוטרים מזרח גרמניים חשו לעזרתו של הכומר, כאשר הד־איש רץ בכיכר השוק כלפיד בוער ו־צועק לעזרה. הם הצליחו לכבות את הלהבות. עוד אמרו עדי הראייה כי הכומר נשא שהי כרזות שבהן היה כתוב הכנסיה מאשימה את הד־קומוניזם" ו"אל תשחיתו את הנוער".

מפ"ם מבקשת פגישה דחופה עם רבין

מאת סופרנו לענייני מפלגות

ראשי מפ"ם פנו אתמול לראש־הממשלה, יצחק רבין, בתביעה לקב־לם לפגישה דחופה, זאת נוכח ההת־קפות התחי־ריות של ראשי הסתדרות הרופאים נגד שר הבריאות ויקטור שם־טוב.

ראשי מפ"ם טוענים, כי הסדור בנושא חוק הבריאות נמצא בידי ראש הממשלה, והוא צריך להחליט בנושא זה. אולם, כתוצאה מהסתבת בהכרעה בנושא החוק נפגע שר־הבריאות ויקטור שם טוב.

פועל חקלאי הודה בהצתת איזור יערות ליד החוף האטלנטי

רויאן, צרפת 23 (יופי"ע) — ה. קארטה, פועל חקלאי בן 19, הודה ביום ב', כי הוא אחראי לכמה מעשי הצתה, שגרמו לשריפת יערות בקר־בת החוף האטלנטי.

בסוף השבוע נהרס שטח של כ־10 אלפים דונמים של עצי אורן וה־שלטונות נאלצו לפנות 200 נופשים דרך הים, מאחר שהיתה נשקפת להם סכנה.

בהודעת המשטרה נאמר, כי קאר־טון הופיע במקום הדליקות והעמיד פנים כאילו הוא משתתף בכיבוין.

שגריר ארה"ב במוסקבה הסגיר אזרח שביקש מקלט בשגרירות

מוסקבה, 23 (יופי"ע, עי"צ) — דובר השגרירות האמריקנית אמר היום, כי אזרח סובייטי התפרץ לביתו של שגריר ארה"ב ולטר שטסל ביום א' אך ארה"ב סירבה להעניק לו מקלט והוא נעצר ל־אחר מכן.

הדובר ציין כי האיש, אזרח סוב־ייטי בשנת ה־30 המאוחרות או 40 המוקדמות שלו, נכנס לביתו הרשמי של שטסל במוסקבה ביום א' בשעה 02.30 בבוקר, שעה שהשגריר ורע־ייתו בילו את סוף השבוע בארשה בחוץ למוסקבה.

נודע כי האיש רוצה לעזוב את בריה"מ וביקש מקלט. בקשתו נדח־תה ועשר שעות לאחר מכן הוא הס־כים לעזוב בליווי פקיד אמריקאני.

במרחק מה מהשער הוא נעצר על ידי שוטרים סובייטיים.

היה זה הנסיון השני של אזרח סובייטי לקבל מקלט בביתו של שטסל בחודשים האחרונים. פקידים כאן גילו שבחודש נובמבר 1975 נע־צר צעיר לאחר שארה"ב סירבה ל־העניק לה מקלט.

מומחים לענייני משפט אמרו כי אזרחים המבקשים מקלט צפויים למשפט על נסיון לבגידה במולדת.

נשיא בראזיל לשעבר ניספה בתאונת דרכים

ריו דה ז'נירו 23 (ע"ר) — נשיא בראזיל לשעבר, י. קוביצ'ק, מי שייסד את הבירה האולטרא־מודרנית ברזיליה, נהרג היום בתאונת דרכים.

בהודעת המשטרה נאמר, כי בכור־גיתו התנגשה במשאית. גם נהגו נהרג ושתי הגוויות היו מושחתות במידה כזו שרק כעבור זמן רב הצ־ליחו לזהותם.

יוקדמו הבחירות ב"אגד"

מאת סופרנו לענייני תחבורה

אסיפת הבורשים של "אגד" (המו־עצה) החליטה אתמול להקדים את הבחירות לאגודה ולקיימן בעוד חוד־שיים.

בשל הקדמת הבחירות נדחה האי־חוד עם "דן", שנועד ל־1 בספטמבר. האסיפה החליטה גם לשנות את תקנון האגודה וההחלטות תוכלנה להתקבל גם ברוב רגיל ולא רק ברוב של שני שלישים.

משפחת קולונל דוידוביץ קיבלה אשרה לישראל

ניו יורק, 23 (עצט"א) — משפחתו של קולונל יפים דוידוביץ המנוח קיבלה אשרת יציאה לישראל — בשרה כאן היום המועצה הלאומית האמריקאנית למען יהודי בריה"מ.

בהודעת המועצה נמסר כי האשרה נתקבלה לאחר מאבק ארוך והביעה צער על כי דוידוביץ עצמו לא זכה לראות את שמו על כתב האשרה. דוידוביץ הארגן את יהודי מינסק לעליה לישראל, מת מהתקף לב ב־24 באפריל.

בקשה להתיר עצרת הזדהות עם אסירי "גוש אמונים"

חבר מועצת עיריית אשקלון מסי־עת הליכוד, מר יהודה רביבי, הגיש בקשה למשטרה להתיר עריכת עצרת הזדהות עם 18 הצעירים מגוש־אמו־נים, הכלואים במשטרת אשקלון. הם נעצרו בבניין "הדסה" בחברון, שם התפללו.

את עצרת ההזדהות עומדים לערוך ברחבת עיריית אשקלון, המצאת לא הרחק מבניין המשטרה. בשבת באו כמה מאות מאוהדי גוש אמונים באשקלון לבניין המשטרה וערכו ריקודים ושירה מתחת לחלונות חדרי המעצר, כדי לעודד את העצורים. במשך כל השבוע נערכים אצלם ביקורים.

העצורים מבלים את יומם בתפי־לות ולימוד תורה.

כזכור, התחייבה הפרקליטות לה־כין בתוך תקופת מעצרם את כתבי האישום נגדם ויהבן שהם יועמדו לדין עוד השבוע.

נכשל נסיון ליישב המחלוקת בצוות החשיבה של המערך

מאת סופרנו לענייני מפלגות

נסיון נוסף לאתר את מוקד המח־לוקת שנתגלעו בצוות החשיבה ה־מדיני העתיד לקבוע את המצב ה־מדיני של מפלגת העבודה נכשל אתמול. כידוע, עומדות לדיון 3 הצ־עות: יונית, ניצית והצעת פשרה (של יוסף תקוע). החלטו כי צוות בראשות מרדכי ניסיהו ינסה למצוא פשרה תוך שבועיים, ולהמציא נוסח מוסכם על כל הצדדים. אתמול בוטד־לה פגישה שהיתה אמורה להתקיים בנושא זה עם ראש הממשלה.

שיראק נועד עם דאסטן

פאריס 23 (ע"ר וע"צ) — ראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק נועד הערב במשך 45 דקות עם הנשיא ואלרי ז'יסקאר ד'אסטן, אולם בצאתו מן הפגישה סרב לאשר או להכחיש ידיעה שהתפרסמו בעי־תונות, כי הוא יפוטר מתפקידו.

בפנים חמורות יצא שיראק ממשר־דו של הנשיא מבלי למסור הודעה כל שהיא. בעזרת שומרים הוא נדחף בין העתונאים הרבים שהצטופפו בחצר ארמון הנשיא וחזר למשרדו.

יחסו של שיראק לאחר צאתו מן הארמון חיזק את ההשערות, כי הוא יחדל לכהן כראש הממשלה לאחר ישיבת הממשלה הצרפתית שתתקיים ביום ד'.

שבועי... "ל'אקספרס" מסר ... שיראק המסוכסך כבר ק... עם הנשיא בקשר לבעיות מדיניות חשובות כבר הגיש את התפטרותו באורח פרטי ב־26 ביולי.

עתונים רבים בפאריס הביעו סברה כי יורשו של שיראק יהיה שר האוצר ז'אן פייר פורקאד.

חוסל הסכסוך בין עולים למשרד הקליטה בבית שאן

בפגישה שקויימה במשרדו של מר שמואל עסיה, מנהל אגף שרותי קליטה ד־23 חברי "גרעין קדושי קהיר" (בית"ר) — עולים מצרפת, כיכם שמשרד הקליטה יממן 3 פרויק־טים כלכליים בסך של 1.5 מיליון ל"י בבית שאן. מדובר בהקמת נג־ריה, בית מלאכה ללוחות חשמל, ב־משרד להגהלת חשבונות.

בתחילת הפגישה דרשו חברי הגר־עין שמשרד הקליטה יממן הקמת סופר מרקט במקום. סוכם שמשרד הקליטה וחברי הגרעין ישתדלו למ־צוא משקיע שיצוור לחברי הקבוצה בהקמת הסופר מרקט או שחברי ה־קבוצה יגייסו הון עצמי מתאים.

מטוס מצרי חטוף

(סוף מעמוד ראשון)

שה עומד גורג חבש, היא החזית העממית לשחרור פלשתין, הם גרו־עים. ה"חזית" נושאת באחריות ל־כמה חטיפות מטוסים בשנים האח־רונות.

שוחררו נשים וילדים

קודם לשיחרור המטוס ע"י החיי־לים המצרים שוחררו החוטפים את כל הנשים והילדים שבמטוס וגם שלו־שה נוסעים ישישים — מסרה סוכנות הידיעות המזרחה תיכונית.

קודם לכן נמסר כי החוטפים גי־לו יחס טוב לנוסעים ולאנשי הצוות והם קיבלו מזון.

משקיפים מציינים כי אין זו הפעם הראשונה שקיצוניים ערביים פוע־לים נגד מטוס ערבי. בספטמבר 1971 חטף הבר של ארגון אל פתח, שהסתכסך כפי הנראה עם ארגונו מטוס של חברת ההעופה הירדנית "עאליה" והביא אותו לבנגאזי.

ב־1 במארס 1975 אילצו שלושה עיראקים מטוס עיראקי לנחות ב־טהראן, כדי להשיג את שחרורם של 85 כורדים הכלואים בבגדאד. לאחר שהמטוס נחת הוצאו להורג שניים מבין החוטפים שנותרו בחיים על ידי השלטונות האיראניים. קודם לכן נהרגו שלושה נוסעים ואחד מבין הפיראטים האווירים.

מוחמד סאלם: קדאפי ניצב מאחורי החטיפה

ר"מ מצרים מהמוד סאלם, שניהל את המו"מ עם החוטפים ולאחר מכן הורה על תקיפת המטוס אמר לאחר הצלחת הפעולה, כי מעמר קדאפי, שליט לוב, ניצב מאחורי נסיון החטי־פה זה.

סאלם אמר, כי החוטפים הודו, כי המבצע מומן ע"י קדאפי וכי הובטח להם 250 אלף דולר אם יעבירו את המטוס ללוב.

רדיו קאהיר אמר בהגיבו על התק־רית כי פעולת הקומנדו המצרי הוכיחה כי המדיניות הישראלית באג־סבה שבאוגנדה בחודש שעבר אינה אגדה אם כי הישראלים ניסו להציג את המשימה שלהם בצורה כזאת.

החיילים המצריים ביצעו את המבצע ללא תמעולה ומבלי לערוך רוש צוין רדיו קאהיר.

בשידור נאמר, כי הטיפת המטוס המצרי היתה חלק מתוכנית של נגד האומה הערבית. הקושרים נים את פעולותיהם כלפי מצרים במקום כלפי ישראל, אולם כל הקשר הללו ישברו על הסלע של חזית הפנים המצריות" — רדיו קאהיר.

רבין הציע עזרה לסאדאת בחיסול המטוס

"אם הנשיא סאדאת זקוק לעזרה בחילוץ המטוס המצרי החטוף סור, תהיה ישראל מוכנה לתת עזרתה" — אמר אתמול ראש הממשלה יצחק רבין, בנאומו בקונגרס השלישי של הארגון הבינלאומי ע"י ולמשפטנים יהודיים שנערך במלון "הילטון" בירושלים. באותו קונגרס שרצו בחוק, וראש הממשלה הוסיף, כי הוא בטוח עם דעת הנשיא סאדאת לגבי קדאפי שליט לוב.

מר רבין ציין, כי קדאפי זכה בגים אחרים בעיראק, סודאן, פוליה וארצות אחרות, מסייעים לטרוריסטים ומעודדים אותם. "זו תופעה חדשה ומסוכנת של שיתוף טירור בינלאומי בין הארגונים והמדינות גים מיפאן ועד אירלאנד, דרך אירופה ומקומות אחרים ברחבי העולם" אמר מר רבין. הוא קרא לאחוד לאומות החופש להתארגן יחד להתמודדות עולה משותפת ורבת היקף כדי להלחם בטירור. אמנם אי־אפשר לחסל את הטירור לחלוטין, סכר ראש הממשלה, אך ניתן להפחית את נזקיו.

ראש הממשלה הזכיר את הכוונה להציג כעמד של משקיפים לנציגי אש"ף בסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית, ואמר בלגלוג: "ועד כה היה תמים שאליו לא היה להבלנים גישה, הרי כעת כאילו בת הקהילה הבינלאומית לאפשר להם גם זאת"... מר רבין הוסיף דאגה, כי הוא חושש "שעוד שם את אב־אבות הטירוריסטים של עולם יושב במרכז הסוכנות הפו־מית לענייני אטום".

בהתייחסו ללבנון אמר ראש הממשלה, כי מלוא האחריות לחורבן רובץ על ארגוני המחבלים, שלושה שנים אחדות ביקשו להביא לה את על ירדן ונכשלו ב"ספטמבר השחור" שלהם ב־1970, וכיום הם הורסים את לבנון.

(על פתיחת הוועידה ראה עמוד 5)

ירויות בססכסוך בירושלים

ירויות נורו אתמול בהמשך של בקם של תושבי קבוץ רמת רחל, הסכסוך ללירושלים, על קיטעו של כשקם.

הפעם היה המאבק סביב גלה של כניסה למסע פירות, השייך למלון "דיפלומט" הסמוך, אך הקיבוץ טל־פל בצבים ולוקח בפירותיהם.

בשעות הצהריים נכנסו כמה מבני הבלון למסע, כמה מבני הקיבוץ ניסו למנוע בעדם מלקחת בשטח, ומדין ודברים עברו לטפ־חרים יותר. אחד מחברי הקיבוץ שלף אקדח וירה בו לאוויר. הפקודה המשטרה הנזעקה למקום ועצרה את היורה.

היום

בכינוס הארצי הי"ט לתורה שבעל־פה

בבית מוסד הרב קוק ירושלים

ישיבת הבוקר בשעה 10.00

יו"ר: ד"ר מאיר שחם

הרב אליהו בקשי דורון: עיסקת מצוה לאור ההלכה

הרב ד"ר ב. ז. בנדיקט: מותר במלאכה הליא, ששרו בסוגיא

הרב יעקב יוסף אורבך: מעמד ההברות לפניהן בהלכה

ישיבת אחה"צ בשעה 4.30

יו"ר: מר דוד גלס

הרב שמחה הכהן קוק: מבחר הותן

הרב שילה רפאל: ביתר עיסקא

ישיבת הערב בשעה 8.30

יו"ר: מר ש. ז. שרגאי

הרב חיים דוד הלוי: עשה ארם דין לעצמו

הרב שמואל תנחום רובינשטיין: ...

זכות מהבריה ופעלי פנימים בהלכה

הגר"ע יוסף נפגש עם נציגי האקדמאים של יהדות אירן

במפגש שקיים הרב הראשי ל־ישראל, הראשון לציון הגר"ע יוסף עם נציגי ארגון האקדמאים של יה־דות איראן בהיכל שלמה, ירושלים, אמר הרב הראשי בין השאר: על הצעירים האקדמאים של יהדות אי־ראן, במיוחד אנשי השכלה, לשמש דוגמא ומופת בהחדרת רוח התורה והמסורה בקרב השומרי מצוה בפרס, על ידי ביקורים תכופים בבתי הכני־סת, ובהקמת שיעורי תרבות תורניים לנוער ולמבוגרים, ובהפצת ידיעת השפה העברית.

זכותם לדרוש מן הסוכנות היהודית בישראל, שהמורים הנשלחים באמצ־עותם לבתי הספר של ועד הקהלה באיראן, יהיו יהודים תלמידי־חכמים שומרי תורה ומצוות, ולאו דוקא מו־רים לעברית בלבד שאין להם זיקה להורה ולקיום מצוותיה. תוכלו לד־רוש שהמחלקה השולחת את המו־רים לאיראן תבוא בדברים עם "הראשון לציון" ולבחור את המועמדים המתאימים לפני שליחתם לפרס. בכך תתרמו רבות לשמירה ערכי המסורה היהודית בין הדור החדש באיראן, ולהוסיף חוליה בשרשרת הזהב של מסורתינו המפוארת. יש גם לרתום את הבחורות הצעירות האקדמאיות לפעילויות דתיות וחינוכיות כדי ש־הטולנה חלק בעיצוב דמות היהדות באיראן.

משרד החקלאות אישר הקמת חווה חקלאית באילת

מאת סופרנו בהלכה

במשרד החקלאות אישר הקמת חווה חקלאית באילת, שבה תהיה זכות ראשונה להשקיע למפוטרי מכרות הנחושת של תמנע.

החווה תוקם ותנוהל ע"י חברת "ייצור ופיתוח" והיא תקבל את ה־כים שהוקצו למפעל תמנע. האחרונה תוכל לקבל בדירה את הכים בהו־צעת בראש הצי שנה.

לפי ההסדר שנקבע ע"י משרד החקלאות יהיה שכר עובדי החווה דומה לזה המקובל במשק, עם אפ־שרות של הגהות ברווחים. היצור בחווה יהיה בעיקר לייצוא.

כוחות רודזיה הרגו ע אנשי גרילה

סולסברי, 23 (יופי"ע) — חיילי רודזיה הרגו היום 9 אנשי גרילה שלדברי הודעה הצבאית שנתפרסמה בעניין זה אחראים להריגתם של 3 אזרחים שחורים של רודזיה. כן מוסרת ההודעה שחבורה זו הרגה גם מספר לבנים.

להפרות המצריות ה"טכניות" יש משמעות מהותית

הסכם הביניים בסיני הוא מבחן ליכולתם של המצרים לשמור על הסכמים ✱ חילוקי דעות בין רבין ופרס בענין צורת הפרסום על ההפרות המצריות

מאת יעקב אדלשטיין

אין זה סוד כי יש חילוקי דעות בין ראש הממשלה יצחק רבין, לבין שר הבטחון, שמעון פרס, לגבי הפרסום של הפרות הסכם הביניים בסיני על־ידי המצרים. חילוקי הדעות אינם נוגעים לעצם ההפרות — אין מחלוקת, שיש לטפל בחומרה בהפרות אלה — אלא לגבי הפרסום של ההפרות.

ראש הממשלה יצחק רבין, סבור, שאין צורך להגזים בהפרות אלה, שכן אין להן משמעות יסודית, משום שהמצרים שומרים את עיקרי ה־הסכם. מלחמת האזרחים בלבנון, היא כיום הבעיה המרכזית, ובגלילות יש כיום רגיעה באיזור ובגבולות. לכן אין צורך להגזים בענין ההפרות הללו וליצור רושם שכאילו הסכם הביניים כופר.

לא כן סובר שר הביטחון, שמעון פרס. לדעתו, היות הסכם הביניים, בין שהן הפרות טכניות ובין שהן הפרות מהותיות. יש בהן כדי ללמד, לעתיד, שהסכם אינו הסכם באיזור הזה יש להסיק מכך מסקנות. ה־הסכם עם מצרים נוסח בפרטי פרטים כדי שלא יהיה מקום לפרשיות, לאחר שלמדנו את טיב ההפרות המצריות הקודמות. לכן רואה פרס בהפרות אלה מבחן לקיומו של הסכם שלום. אם המצרים אינם מסוגלים לקיים הסכם ביניים, שהוא לטובתם, הרי בוודאי שלא יוכלו לקיים הסכם שלום, שנועד לטווח ארוך יותר.

פעולות בניגוד להסכם

מהן ההפרות? המצרים החדירו מסוקים לאיזור החיץ עד לתחנת ה־מעקב המצרית, וזאת בניגוד להסכם. הם החדירו פקידי ממשל כצריים ל־איזור החיץ כדי לטפל באוכלוסיה הבדואית, וזאת בניגוד להסכם ש־באיזור החיץ הטיפול הוא בידי ה־או"ם. הבדואים גרים באזורים, ש־ההסכם קובע שאסור להם לגור שם, והסעיף החשוב, המצרים הג־דילו את מספר הגדודים שהם רש־אים להחזיק באיזור הדילול, ב־ניגוד להסכם.

מה נאמר בהסכם בנוגע לטיסות באזורי החיץ? סעיף ב' בנספח ל־הסכם אומר: "למטוסיו של כל צד יותר לטוס באזורו חפשי עד לקו הקדמי של אותו צד. מטוסי סיור של כל צד רשאים לטוס עד לקו האמצעי של איזור החיץ לפי לוח זמנים מוסכם". מן הסעיף הזה יש להבין באופן ברור למדי, כי הטיסות של כל צד באיזור החיץ הן מוגבלות. הנה באו המצרים ולא התחשבו כלל בסעיף זה והחדירו מסוקים לאיזור החיץ. מסוקים אלה יכולים בעת ה־צורך ובשעת חירום לגרום לכך, ש־המצרים יטיסו יחידות קומנדו אל איזור החיץ ובכך להפוך את האיזור בעת מלחמה, מבלי שמערכת ה־התראה המוקדמת תדע על כך.

מערכת ההתראה בטלה

במצב כזה בטלה כל מערכת ה־התראה, הן של האו"ם והן של ארה"ב, על מצוקת זו נבנה הסכם הביניים, כדי למנוע הפתעות כמו ההפתעה של מלחמת יום הכיפורים.

מערכת ההתראה המוקדמת כוללת לפי ההסכם, שתי תחנות מעקב ה־מופעלות על ידי כל צד, שלוש תח־נות הצפית של ארה"ב וארבעה שדות חישה אלקטרוניים בלתי מאוישים. בהסכם נאמר במפורש כי כל צד רשאי להיכנס לתחנת המעקב שלו, ולהחליף אנשי סגל וציוד הנמצאים בו, רק בליווי כוח החירום של ה־או"ם בנקודות הביקורת עד להיקף התחנה ובחזרה. למעשה עוקפים ה־מצרים את ההסכם על ידי כך שהם מביאים את הסגל ואת הציוד באמצ־עות מסוקים. במצב כזה אין ערך לתחנות המעקב, משום שאין יודעים מה מביאים עמם המצרים לתחנת המעקב שלהם.

כל תחנת מעקב מורכבת, לפי ה־הסכם, כמאתיים וחמישים אנשי סגל טכני ומנהלי, שיצויידו בנשק קל. כל צד רשאי להחזיק בתחנת המעקב עשר כלי רכב מינהליים. ה־הסכם גם מפרט במדויק כיצד תהיה הגישה אל תחנות המעקב. החדרת המסוקים מבטלת למעשה את כל ה־סידורים המנוגדים של ההסכם.

באשר לטיפול בבדואים שבאיזור החיץ. הטענה היתה שיש כיום כ־שבעה אלפים בדואים באיזור. המצ־רים טענו בזמן המו"מ בג'נבה, ש־הבדואים הם אזרחים מצריים, ולכן הם צריכים לטפל בהם מבחינה האדמיניסטרטיבית. אך טיפול כזה, ניתן ללא ביקורת, יכול להביא עמו סיכונים מרובים. עד מהרה יכולה האוכלוסיה הבדואית להתבלט כאוכ־לוסיה, לוחמת שאינה אלא חיילים מצריים. לכן התנגדה ישראל לממשל מצרי באיזור החיץ. הוסכם רק ממשל של או"ם, שיטפל בבדואים. אך המצרים אינם מתחשבים בהסכם. למרות זאת הכניסו אנשי ממשל מצריים לתוך איזור החיץ. הנוגד ההסכם. יש בכך משום סיכון צבאי, שישראל התנגדה לו בשעת המו"מ.

הגדלת תקנים

אולם הבעיה העיקרית של ה־הפרה היא בעיית הגדלת התקנים של אנשי הצבא המצויים ב־איזור הדילול. לפי ההסכם רשאים המצרים להחזיק באיזור הדילול 8 גדודים, תקנים של חיל רג־לים, 75 טנקים ו־60 קני ארטילריה, לרבות מרגמות כבדות, שמטווח גלתן לא יעלה על 12 ק"מ. מאחר שהיה חשש שהמצרים ימצאו דרך שבגדוד מונה אצלם לא 400 איש, ולא 1,000 איש, נאמר בהסכם ב־מפורש, שמספרם של כל הגדודים לא יעלה על 8,000 איש. מספר זה נא כדי למנוע מעשי רמיה מצריים. עתה באים המצרים ותובעים של ה־עבה המנוהכת שגודל הגדודים שתנה אצלם, וזאת למרות שההסכם מגדיר בם מפורש כמה חיילים מותר להחזיק, ללא קשר עם גודל הגדודים. יתר על כן, על מספר החיילים ב־איזור הדילול היה ויכוח ממושך ב־עת ועידת ג'נבה, שעה שהמצרים דרשו להגדיל את מספר החיילים ב־איזור הדילול, דעתם לא התקבלה ולבסוף הושגה פשרה. אך המצרים אינם מקיימים את ההסכם ומשפילים שלהם.

בעוד שלגבי יתר המעשים הסכימו המצרים להפסיק את ההפרות, הרי לגבי החזקת מספר הגדודים באיזור הדילול, הם לא הסכימו להפסיק את ההפרה. ההפרה היא מ־עותית ביותר. לפי הקביעה של האו"ם הציב מספר הגדודים ל־11 במקום 8. ואילו לפי קביעה ישראלית הגיע מספר הגדודים ל־14, והיינו כפול ממספר הגדודים הנקוב בהסכם הביניים. יתר על כן, המצרים הר־חיבו את איזור הדילול ונכנסו גם לאיזור החיץ של האו"ם ושם הם מחזיקים עמדות.

בהסכם נאמר עוד ששני הצדדים מסכימים כי בשטחי הדילול הם לא יבנו ביצורים או מתקנים חדשים ל־כוחות בגודל העולה על המוסכם בזה. באים המצרים ומפרים את ה־הסכם ומחזיקים באיזור זה מתחנות לטילים, כדי שיהיו מוכנות לעת ה־צורך. כן הם הקימו מתקני טילים באיזור בניגוד להסכם. ה־תלונה הישראלית דיברה על שלושה מתקנים, אך לפי הידיעות הוסרו שניים, ונשאר מתקן אחד.

הפרות לא פומביות

אלה הן ההפרות הפומביות, אבל יש הפרות לא פומביות. בהסכם נאמר כי הצדדים מכונים ועדה משותפת למשך קיומו של ההסכם. הוועדה תפעל בחסות המתאם הראשי של משלחות האו"ם לשמירת השלום, כדי לבחון כל בעיה הנובעת מהסכם זה וכדי לסייע לכוח החירום של האו"ם בביצוע שליחותו. הוועדה הזו היתה צריכה לדון בתלונות כאלה, אך היא לא התכנסה כלל מאז ההסכם ומאז הנסיגה הישראלית בהתאם להסכם. זאת בשל הביקורת שנמתחה על מצרים בגלל הסכם הביניים, ומשום שהיא חוששה מהביקורת שנמתחה עליה בשל ההסכם. והרי הפרות כאלה היו צריכות לבוא לפני הוועדה ה־משותפת.

האלוף במילואים אריק שרון הזכיר את ההפרה הבכירות בשנת 1970 לאחר הסכם הפסקת האש, כאשר באותו לילה הזיזו את הטילים לעבר התעלה, בניגוד להסכם. הדבר גרם אחר כך למצב הקשה שנוצר במל־חמת יום הכיפורים, כאשר הטילים נגד מטוסים לא איפשרו כלל פעולתו של חיל האוויר מעל שפת התעלה. אלה לא היו הפרות היחידות של הסכמים. בהסכם ההפרדה הוסכם על הגבלת מספר התותחים הכבדים הפרו אותו וטענו כי הם מחזיקים תותחי חוף שאינם כלולים בהסכם. אפשר למנות הפרות ללא־ספור של הסכמים על ידי המצרים.

משרד החוץ האמריקני פרסם הו־דעה האומרת לשני הצדדים שבעים רצון מן ההסכם. ביטוח של דבר זה נכון, אבל ההפרות המצריות ש־הן טכניות לכאורה, יש להן משמעות לא רק טכנית אלא גם מהותית. יש בהן משום מבט לטווח רחוק, שכן הסכם הביניים היה מבחן ליכולת של המצרים לשמור על הסכמים.

הרב ד. הולנדר, נשיא איגוד הרבנים בארה"ב:

אין חינוך מסורתי לחצאין

הסכנה שבחינוך קונסרבטיבי גדולה מזו שבחינוך חילוני או רפורמי

מאת סופרנו

הרב דוד דב הולנדר, נשיא איגוד הרבנים בארה"ב ולשעבר נשיא הסתדרות הרבנים בארה"ב הזהיר את תושבי המדינה בכלל וירושלים בפרט מפני הנגע ה־קונסרבטיבי בחינוך היהודי ב־ישראל וקרא להזהיר כל שאינו חינוך ליהדות אמת.

בהתייחסו להחלטתה של עיריית ירושלים, בהסכמת שר החינוך, לפ־תוח בית־ספר קונסרבטיבי בירוש־לים, אמר הרב הולנדר בראיון עם סופרנו יהודה כהן, כי הסכנה מחינוך קונסרבטיבי גדולה מהסכנה שב־חינוך חילוני או רפורמי, משום ש־החינוך החילוני גלוי הוא ואילו ה־חינוך הקונסרבטיבי כולו אונאה ור־תרמית. אין חינוך מסורתי לחצאין.

חינוך מזוייף

אין גם מקום לדבר על "חופש", כשמדובר על חינוך מזוייף. מורים חילונים בבית ספר חילוני אינם יכולים לחנך למסורת יהדות אמי־תית. על כך נאמר בתהילים: "ול־רשע אמר אלקים מה לך לספר חוקי, ותשא בריתי עלי פיך, ואתה שנאת מוסר"... יש עתה משפחות ה־מחפשות עתה דרך להגיע ליהדות אמת. הקונסרבטיבים מציעים פתרון מזוייף. הם, וכן גם האדישים והמת־רישים נוכח נסיונם לפעול בתחום החינוך, עוברים על הצו "ולפני עיור לא תתן מכשול", עיוור ב־אותו ענין.

כאן סיפר הרב הולנדר כיצד הת־חילו הקונסרבטיבים את דרכם ב־ארה"ב, במסווה של מסורת, הגיעו להוצאת "היתר" לנסיעה בשבת כ־שהנסיעה היא לבית כנסת...

גדולי הרבנים בארה"ב, המשיך הרב הולנדר, פרסמו לפני יותר מ־עשרים שנה פסק הלכה שאסור ל־השתייך לאיגוד רבנים כולל, ש־רפורמים או קונסרבטיבים חברים בו. למרבה הצער נמצאו רבנים אור־תודוקסים מודרניים שהתעלמו מ־איסור זה. כך התחזקו הקונסרבטי־בים שם. כיום הכל יודעים מה רב ההרס שגרמו הקונסרבטיבים למש־פחות רבות, כיצד פגמו בקדושת בתי הכנסת ואת קדושת השבת. הם גם העזו בשעתם לאיים על הממשלה ש"כניעה" ליהדות הדתית בעניני אישות תפגע בהכנסות המגביות...

היחלצות למערכה

עתה נדרשים חברי הסתדרות ה־רבנים לעשות תשובה, וזאת על ידי היחלצות למערכה נגד נסיונם של הקונסרבטיבים לנעוץ יתד ב־ירושלים.

הרב הולנדר דחה גם את הטענה שהחינוך הקונסרבטיבי יינתן רק לילדים ממשפחות שבין כה אינן דתיות. כל ילדי ישראל זכאים לחי־נוך אמיתי, אם במסגרת החינוך הממלכתי ואם במסגרת החינוך ה־ממלכתי־דתי, ויש להזהיר מפני ה־חינוך היהודי המזוייף.

בדעת רבני ארה"ב השוהים ב־ישראל, בראשותו של הרב ד. הולנ־דר, להיפגש עם שרים ומחנכים ב־ארץ, ולהדגיש את ההכרח בחינוך יהודי נאמן.

אוטובוס נפל למאגר מים בהודו — 83 נהרגו

ניו דלהי (עיר) — לפחות 83 אנשים נהרגו, כאשר אוטובוס נפל למאגר מים ליד סכר במדינה מאדיה פראדש שבמרכז הודו, על כך מסרה סוכנות הידיעות ההודית "סאמאצ'אר".

היופקו הלקחים מפרשת התחנה המרכזית בת"א?

גם כמה משרי הממשלה, הצ־טופפו סביב הבור המגודר, ויצ־קו את אבן הפינה ל"תחנה ה־מרכזית הגדולה במזרח התיכון", ויחד עם מאות מוזמנים השיקו את כוסיות ה"לחיים" ואיחלו בניינה המהירה של התחנה.

היה זה לפני 12 שנה, באחד מימי החורף, ושמחת המוזמנים היתה גדולה, כשחזו בדמיונם את המחזה המרשים של התחנה ב"כבר לוינסקי" בתל־אביב. רק הדיירים השכנים, שהצטופפו ל־יד הבתים, מהם מטים ליפול, חרקו שן, "למה הם חוגגים, ה־אם שילמו לנו את מלוא הפי־צויים?" — הטיחו באזני החו־גגים.

כיום נדרשת הממשלה להתע־רב, כדי להציל את המשך ה־בניה של התחנה המרכזית ה־חדשה, ולגייס 213 מיליון הל"י הנדרשים, לתשלומי התוספות ו־המשך העבודה. שלשום החליטה ועדת השרים לענייני כלכלה על רכישתה והשלמתה של התחנה המרכזית. גם עיריית תל־אביב דנה בכבצה החמור של התחנה המרכזית החדשה, ודיונים אלה חשפו את ההתנצחות הפנימית בין חברי ההנהלה, המתמקדת בשאלה אם רצוי וכדאי להלאים תחנה זו, או לתבוע מהממשלה להבטיח את המקורות הכספים הנדרשים. לפי שעה שובתת ה־עבודה בתחומה של התחנה. הפ־סקה זו החלה לפני מספר חוד־שים, לאחר שהושקעו 280 מיל־יון ל"י וכאשר יזמי התחנה צברו הפסדים נוספים בהיקף של 200 מיליון ל"י. היזמים — ה־קבלן התל־אביבי א. פילץ, "סו־לל בונה", ומפעלי התחנות של "אגד" פנו שוב ושוב לממשלה כדי שתסייע על ידי העמדת ה־כספים הנדרשים להמשכה של העבודה.

גם המשקיעים הפרטיים, ש־רכשו את העסקים והחנויות ב־תחנה, אובדי עצות. מזה שנים קיוו כי עבודות הבניה לא יימש־כו זמן רב וכיצד יחלו להפעיל את עסקיהם בתחנה, השקיעו את מיטב כספם — ולשוא. בין אלה נמנים יהודים רבים מחו"ל, במיוחד מפרס, טורקיה וצרפת. אלה חוששים עתה במיוחד מ־האפשרות שתוכרז פשיטת רגל בתחנה, ואזי יתברר כי כספם "הניחו על קרן הצבי".

למען האמת, רעיון הקמתה של התחנה המרכזית החדשה בתל־אביב היה לפני 12 שנה רעיון מוצלח. מתכנני העיר ראו ל־נגד עיניהם את "התפוצצות ה־תחבורה" בעיר, שסבלה כבר אז מקשיי תנועה, ו"פקקים", ותב־עה מכל היזמים להתחיל בעבו־דה. אז נדחה גם הרעיון לפצל את התחנה המרכזית ולהקים שתי תחנות מרכזיות — האחת בצפון העיר, לשירות הנוסעים לצפונה ומרכזה של הארץ ו־השניה — בדרום, בסמוך ל־רחוב לוינסקי, לשירותי הנוס־עים לדרום הארץ וירושלים. אך מטעמי חיסכון — כך נמסר — הוחלט לדחות ההצעה ולהקים תחנה מרכזית אחת, "אך גדולה ומרשימה במיוחד".

שבילים

עם הנחת אבן הפינה הובטח חגיגית לסיים את העבודה תוך שלוש שנים, בהשקעה מקורית של 50 מיליון ל"י, ואילו עתה, נמשכת העבודה כבר 12 שנה והושקעו כ־500 מיליון ל"י, ו־מסתבר שההשקעות הללו אינן סופיות!

ממה נבעו ההוצאות הגדולות ומדוע נמשכה העבודה יתר על המידה?

נראה שהגורמים שפקדו את המשק הישראלי, התנודות ב־שער הלירה, הפיחותים השונים, תוספת היוקר והמחירים הלא יציבים של החומרים, הם שער־ערו את המאזן הכספי וכל ה־תקציבים שהוצמדו על ידי ה־יזמים למימוש העבודה, הפכו להיות לא־מציאותיים. נוסף לכך נגרר גם לחץ השכנים שסירבו להתפנות. הללו השוו כי נכסי־הם, ולוא גם הבתים המטים ליפול, הפכו להיות יקרים ו־מבוקשים, ולכן תבעו את "ה־תמורה הראויה", שהסתכמה ב־מיליוני לירות. במרבית המקרים היתה הענות חיובית לתביעה. "וכי מה נוכל לעשות, נעכב את העבודה?" השיבו בעלי התחנה במרירות.

עתה, כאמור, נותרה התחנה כ"אבן שאין לה הופכין". יש המאמינים כי הממשלה שנכנסה לעובי הקורה אמנם תסייע, אך מתבקשות כבר עתה כמה מסק־נות, שהעיקרית שבהן מחייבת הימנעות מוחלטת מכל גוף צי־בורי או פרטי, לבצע פרוייקטים בהיקף כזה של השקעה, ושלא יתחילו בבניה, מבלי שיובטחו האמצעים הנדרשים לכך.

אלה הן, כאמור, רק עיקרי המסקנות, אך פרשת התחנה ה־מרכזית מחייבת, בלי ספק, בדי־קה יסודית ואחראית, למנוע ת־קלות דומות בעתיד.

✱

האמבולנסים הלבנים ייצבעו באדום...

הנהלת מגן דוד אדום בתל־אביב התחבטה לא אחת בשאלה מה לעשות באמבולנסים היוצ־אים מכלל שימוש, לאחר שנים של שירות להגשת עזרה. עתה נעשתה עיסקה בין מד"א לבין תחנת מכבי האש בתל־אביב, שהסכימה לרכוש שלושה אמבו־לנסים ישנים, תמורת עשרת אלפים לירות לכל אחד, כדי שאלה ישמשו כרכב הצלה ב־תחנת מכבי האש. הייעוד נשאר דומה, אך הצבע יתחלף, מלבן לאדום... — העירו חברי ועדת המישנה למיכרזים בעיריית תל־אביב, שאישרו, בישיבתם האח־רונה, את העיסקה.

✱

מבזבזים כספי ציבור על פסלים

"ההיהפך העיר תל־אביב ל"עיר של פסלים"? שאל באי־רוניה אחד מחברי הנהלת עיריית תל־אביב, ששמע על עיסקה ח־דשה בין העירייה לבין אחד ה־אמנים בעיר, על רכישתו של פסל נוסף, בהשקעה של 12 אלף ל"י.

ועדת מישנה למכרזים בעיריה אישרה העסקה זו, והסכימה על רכישתו של פסל צבעוני מפיבר־גלס, עוד לפני שהוחלט בעירייה היכן להציבו. אגב כך, יצויין, כי לא שפר חלקה של תל־אביב מפסליה. אותו פסל חסר צורה שהוצב בכניסה לרחבת "היכל התרבות", הפך להיות מוקד ל־רישומי כתובות־מחאה וסיסמ־אות־סרק, וגם אנדרטת השואה בככר מלכי ישראל אינה מר־שימה, ומסתבר, כי תושבי העיר אינם מבינים, כיצד "נפלה ה־עיריה בפח" — כשביצעה את בניית הפרוייקט בהשקעה כל כך גדולה.

הפסלים הפזורים בככר ה־מוזיאון, ניצבים שם כאבן ש־אין לה הופכין, ומדריכי תיירות בעיר אינם טורחים גם להסביר ההותו של פסל זה או אחר. "פסל השלום" בגן העצמאות הפך מזמן למקום בו עושים עוב־רים ושבים את צרכיהם. נשאלת איפוא השאלה, מדוע להציב פס־לים בעיר, בהשקעה יקרה ה־משתלמת בכספי משלם המסים, אם אין מעריכים לאמנות כזו!

חיים פיקרש

"ירושלים" בווירג'יניה

בעיר ריצ'מונד שבמדינת ווירג'יניה הקימה הקהילה היהודית דגם של ירושלים העתיקה.

בתמונה התחתונה: הכניסה ל"עיר"

למעלה: — דגם של הכותל המערבי

בעולם היהודי

הישגי היישוב היהודי בארה"ב - בראי תערוכה היסטורית

למעלה מ־300 עסקנים מחוגים שונים של יהדות ארצות הברית השתתפו בטקס הפתיחה החגיגי של תערוכה מיוחדת הבאה להציג את הישגי היישוב היהודי שם.

התערוכה זו, הנערכת בניו־יורק בחסות הקרן למען התרבות העברית ובעזרתם הפעילה של מוסדות וארגונים יהודיים שונים, תישאר פתוחה עד סוף חודש אוגוסט והיא הנה אחד האירועים, ש־במסגרת טקסי מלאות מאתיים שנה ל־עצמאותה המדינית של ארצות הברית.

התערוכה כוללת בתוכה כאלף מסמכים ותעודות, ספרים, צילומים ותמונות, שחלק ניכר מהם הנו בעל ערך היסטורי בתול־דותיה של היהדות האמריקנית. מסמכים אלה מדגימים בצורה בולטת את פעלה של יהדות ארצות הברית מאז ראשית ימיה בשנת 1654 ועד היום ואף את תרומתה להשגת עצמאותה של הארץ. יש כאן תעו־דות בעלות ערך הנוגעות לתנועה הציונית על שלביה השונים, לתרבות העברית ול־ספרותה, לספרות ולעיתונות האידיש וכן בענפי המוסיקה, התיאטרון וכל האמנויות האחרות.

בטקס הפתיחה השמיעו דבריהם מייסד "קרן־התרבות" ונשיאה, אברהם גודמן, הפרופ' שאול סאזבר. הסופר וההיסטוריון ד"ר צ'רלס אנגוף ניצח על הטקס. הקרן הנ"ל נוסדה בשנת 1962 ע"י האחים אברהם ויעקב גודמן ביזמתו של העסקן הציוני הוותיק ד"ר עמנואל ניומן, מי שהיה יו"ר הסקציה האמריקנית של ההנהלה הציונית. מטרת הקרן הנה בין שאר לפתח מפעלי תרבות משותפים בין ארצות הברית ל־ישראל. בארגון התערוכה סייעו לקרן התרבות האגודה ההיסטורית היהודית ה־אמריקנית, המוזיאון העירוני של ניו־יורק, האגף היהודי בספריה הציבורית של ניו־יורק, ועד המפעלים היהודיים, הארכיון ה־ציוני, בית הכנסת הספרדי־פורטוגזי "שא־רית ישראל" בניו־יורק, הארכיון של ה"היברו יוניון קולג'", הספריה של הסמי־נר התיאולוגי היהודי וכו'.

התערוכה עוררה ענין רב בציבור ה־יהודי בארצות הברית ואנשים מערים שו־נות באים לבקר בה ואף שומעים במקום דברי הסבר על חלקה של יהדות ארצות הברית בקידומה של המדינה האמריקנית.

✱

בית כנסת בניו־יורק הוכרז כאתר לאומי של ארה"ב

בית הכנסת הידוע בשם "סנטרל סינ־גוג", השוכן בפינת הרחובות 55 ולכסינג־טון בטבורו של האיזור המסחרי בניו־יורק והנהו אחד מבתי הכנסת העתיקים ביותר בעיר, הוכרז באחרונה ע"י הממשלה ה־פדרלית כאתר לאומי של ארצות הברית. יש לציין כי עוד לפני עשר שנים הכריז ה"לנדמרק פרזרביישן קומישן" של ניו־יורק (המטפלת בשמירה על אתרים, מבני־נים ומוסדות בעלי ערך היסטורי) בבית כנסת זה כבאתר בעל ערך היסטורי.

בית כנסת זה, בסגנון גותי, עומד על תלו באותו המקום זה 104 שנים ועד היום רשומים בו כחברים 1,025 ראשי בתי־אב. הקהילה שהקימה את בית הכנסת ונשאה תחילה את השם "שערי שמים", החלה את פעולתה ב"איסט סייד" של ניו־יורק עוד בשנת 1839. מייסדיה היתה קבוצת יהודים יוצאי גרמניה. אחר כך הקימו יהודים יוצאי בוהמיה באותו האיזור את "אגודת אהבת חסד". שני הארגונים האלה התאחדו בתקופה מאוחרת יותר והקימו בכחות משותפים את ה"סנטרל סינגוג".

יש לציין, כי עוד בימי כהונתו של הנשיא טרומן הוכרז בית כנסת יהודי כאתר לאומי של ארצות הברית. היה זה בית הכנסת בעיר ניו־פורט, שהיה אחד הישובים היהודיים הראשונים בצפון אמריקה. בית כנסת זה נוסד עוד בשנת 1763, כלומר 13 שנה לפני שארה"ב השיגה את עצמאותה המדינית. אף המבנה ה־ראשון של בית הכנסת "עדת ישראל" בוואשינגטון, שהוקם בשנת 1876, הוכרז בשעתו ע"י השלטונות האמריקניים כאתר לאומי, וזאת בהשפעת החברה ההיסטורית היהודית של וואשינגטון. באופן שכזה בית הכנסת הניו־יורקי, הנו בית הכנסת השלישי, שהוכלל ברשימת האתרים ה־לאומיים של ארצות הברית.

✱

העתון "פארווערטס" בארה"ב — לשנתו השמונים

העתון "פארווערטס" המופיע בניו־יורק, נכנס לא מכבר לשנת השמונים לקיומו. כיום זהו העתון הוותיק ביותר בשפה האידית בעולם כולו ורק כתבי־העת ה־אידיים "פריע ארבעטער שטימע" ו"צוקונפט" ותיקים כמנו בשנים אחדות. כתב־העת היהודי הוותיק ביותר בעולם הוא ה"ג'ואיש כרוניקל" — השבועון ה־יהודי בשפה האנגלית המופיע בלונדון מאז שנת 1841.

משך עשרות בשנים שימש כעורך ה"פארווערטס" אב. קאהאן, אחריו באו ב־תפקיד זה הלל רוגוף, ד"ר ל. פוגלמן ומשה קריסטל ואילו בשנים האחרונות העורך הוא שמעון ובר, המבקר לעתים מזומנות בישראל.

במאמרו המוקדש לציון המאורע עומד מר וובר על יעודו הציבורי של העתון ועל המכשולים שעליו להיאבק בהם ב־מציאות הקיימת והוא מדגיש של"פאר־ווערטס" נוסד כגוף ציבורי על מנת לשרת את האינטרסים העממיים היהודיים ולעקרון זה הוא נשאר נאמן משך כל השנים. ה־הישגי היישוב היהודי בארה"ב בראי ראשונות לקיומו, והוא יהיה כזה גם בעתיד. לדעתו, נשאר העתון קיים מכיוון שאין הוא נמצא בידים פרטיות המוציא לאור עתון כל עוד שהדבר כדאי מבחינה כספית, משום כך התמזגו עתוני האידיש באמריקה וכשבאו ימים עוד יותר קשים הם נסגרו.

✱

קהילות יהודיות בקנדה נאבקות קשות בתעמולה הערבית

הקהילות היהודיות הבינוניות והקטנות שבקנדה נאלצות עתה להיאבק קשה ב־תעמולה הערבית הגוברת והולכת. בעוד שהערבים הקשישים לא טיפלו בעניינים פוליטיים והיחסים שביניהם לבין שכניהם היהודים היו בדרך כלל תקינים, הרי ה־צעירים שביניהם, בהשפעת אש"ף, מקדי־שים זמן רב לתעמולה פוליטית אנטי יהודית וזו מורגשת כיום בתחומים שונים של החיים.

במספר ערים בקנדה, בהן קיימים "קמפוסים" אוניברסיטאיים, קיבלה באח־רונה התעמולה זו ממדים נרחבים למדי. הדבר מורגש בעיקר בבירת קנדה, אוטאווה, שבין 450 אלף תושביה חיים שבעת אלפים יהודים, בלונדון, שבין 220 אלף תושביה ישנם 2,100 יהודים ובקינגסטון בה חיים כאלף יהודים בין מאה אלף תושבים, בסך הכל מונה כיום האוכלוסיה היהודית ב־קנדה כשלוש מאות אלף נפש. שלוש הקהילות הגדולות ביותר במדינה קיימות במונטריאול (115 אלף יהודים), טורונטו (מאה אלף יהודים) וויניפג (כעשרים אלף יהודים). בעיר ואנקובר, שבמחוז "בריטיש קולומביה" במערבה של הארץ, בה התכנסה לא מכבר הוועידה הבינלאומית לענייני עיור ושיכון, קיימת קהילה יהודית ותיקה עם 12 אלף נפש. קהילה יהודית מאורגנת אף קיימת בעיר קאלגארי.

✱

מאמצים להקמת נציגות מאוחדת של היהודים הספרדים — במונטריאול

בעיר מונטריאול, העיר הגדולה ביותר שבקנדה, חיים עתה 18 אלף יהודים ספר־דים בין 115 אלף יהודי העיר כולה. אלפים אחדים מהם הם ותיקים במקום, אך ה־אחרים הגיעו לשם משך שתי עשרות ה־שנים האחרונות.

היהודים הספרדים הקימו שם משך השנים ארגונים קהילתיים, בתי כנסת ו־מוסדות סעד רבים משלהם, אך הפיצול הרב גורם נזק רציני לפעולתם הציבורית. לא מכבר התכנסה על כן התייעצות משו־תפת של כל הארגונים הנוגעים בדבר מתוך מגמה להקים בהקדם ארגון־גג לכל הארגונים הספרדיים בעיר. "זו הפעם ה־ראשונה משך 15 השנים האחרונות הגיעו כל ראשי הקהילה הספרדית במקום לכלל דעה, שאנו זקוקים לאחדות ושהדבר יסייע לנו רבות במאבקנו הלאומי היומיומי" — המריץ קלוד שריקי. מראשי העדה ה־ספרדית בעיר.

✱

היחסים בין הסטודנטים היהודים והערבים באוניברסיטאות של אנגליה

היחסים האישיים בין הסטודנטים ה־יהודיים לבין הסטודנטים הערבים ב־מכללותיה של אנגליה הם בדרך כלל תקי־נים. אך כשהדבר מגיע לידי ויכוחים פוליטיים משתנה הדבר במידה רבה והער־בים נעשים תוקפניים ביותר — קובעים בקודות יודעי דבר.

בעוד שבאוניברסיטאות של אנגליה למדו בשנים האחרונות כתשעת אלפים סטודנטים מארצות ערב, הרי מישראל למדו שם ארבע מאות איש בלבד. על אלה יש להוסיף את שבעת עד שמונת אלפים הסטודנטים היהודים מאנגליה עצמה. אך האמת לאמיתה הנה, שרק חלק קטן מבין אלה מודע במידה מספקת ל־עניינים הציוניים ומוכן ללמד סניגוריה על מדינת ישראל בכל עת, שעליו לעשות זאת.

בין הסטודנטים היהודיים, שהוריהם ו־לידתם היו באנגליה או שבאו אליה בגיל רך, ניכר חלקם של המתבוללים וכמו כן של אלה הנמנים עם כל מיני קבוצות שמאלניות, בהן גם טרוצקיסטיות ואנר־כיסטיות, שיחסן לציונות הוא שלילי ו־הדבר מוצא ביטוי בהדמגוגיות שונות. אכן למרות גידולו של מפעל החינוך ה־יהודי באנגליה בשנים האחרונות, הרי גם כיום 40 אחוז מהילדים היהודים באנגליה אינם מקבלים כל חינוך יהודי והדבר משפיע לא במעט על גישתו לבעיות הלאו־מיות של העם ולמדינת ישראל גם יחד. הצורך בהגברת הפעילות הלאומית בין הסטודנטים היהודים באנגליה נראה עתה, לאור מציאות זו כחיוני ביותר.

✱

שלושה יהודים נבחרו לפרלמנט הבולגרי

שלושה יהודים נבחרו כצירים לפרלמנט החדש בבולגריה. השלושה הם פרופ' ראובן אברמוב לוי, דוד סלומון, אליצור ויוסף חנאל אסטרוקב.

לכמה יהודים המעולים בשדה המדע, הספרות והאמנות הוענקו תארי כבוד ע"י הממשלה הבולגרית ואילו יאנה אבישב, מצורכי. השבועון "נארודנה קולטורה" ("תרבות לאומית") המופיע בסופיה, זכה באחרונה בפרס השני של איגוד העתונאים הבולגריים.

מכתבים למערכת

חוקי ישראל בחברון

אברהם פרנקו, מצאצאי חברון ה־עתיקה, אשר בית "הדסה" שבה שייך למשפחתו, העביר את המבנה ליהודי קריית ארבע, היהודים שיפצו את הבית ופתחו בו בית כנסת לתפילה ולימודים, אנשי קריית ארבע התפללו בבית "הדסה" תפילת שחרית וגם רצו ללמד, ברם קציני הממשל ה־צבאי התנגדו ללימודים וגירשו אותם בהסתמכם על החוק הירדני לפיו הופקעה זכותם של היהודים על רכושם בחברון. האם הממשל הצבאי ממונה על שמירת החוק הירדני? הירדנים בוודאי מתנגדים בכלל ש־יהודים יימצאו בחברון, בקריית ארבע ובכל השטחים המשוחררים, והם בוודאי גם מתנגדים שהממשל הצבאי נמצא בחברון. האם חוק ה־ירדנים חל על יהודים בארץ ישראל? בחברון עיר האבות, שהיהודים גורשו ממנה בשנת תרפ"ט, כל הזכות לגור בה לפי חוקי תורת ישראל ולפי החוק הציוני!

בבית "הדסה" בחברון מותר ללמד את תורת ישראל

בנימין אפרתי
תל־אביב

צעירים תימנים לא התביישו בשיריהם

ב"הצופה" (י"ט באב) בידיעה ב־כותרת "ידיד הכנסת מתאר פעולות ספרותית ענפה של יוצאי תימן" — נאמר מפי מר ישעיה: "היו זמנים כאשר צעירים תימנים התביישו ב־שירים ומחולות תימניים".

דבריו אלה על ידיד הכנסת, תמו־הים מאד. יוצאי תימן — על צעירי־הם ועל זקניהם — מעולם לא הת־ביישו בשיריהם ומחולות תימניים; אדרבא: הם שמרו עליהם בשמחה ובגאון, וגם הנחילום לרבים שלא כיוצאי תימן, ועל רקע זה צמחו זמרות חברים, רקדניות ורקדנים צעירים מבין יוצאי תימן.

בציין רק אחדים מהם:
א) הזמרת ברכה צפירה, שלפני כיובל שנים כבשה בשיריה את כל הישוב, ובעקבותיה באו, ב) אסנת הלוי, ג) שושנה דמארי, ד) אסתר גמליאלית — ועוד ועוד. ולא רק בארץ נשמעה "יגונה של שירת תימן מפי צעירים תימנים, אלא גם בארצות רבות בתבל; ומאז ועד היום לא פסקה הערשות.

אם יש לנו היום, ברוך השם, שפע של משוררים ורקדנים מבין יוצאי תימן — לא בזכות "הנחיותי" באו.

מאיר לוי
גבעתיים

האשמות בלתי מוצדקות בנושא חוברת בני ברק

ברשימה "בני־ברק בצורה מסו־לפה", שפורסמה במדור "הצופה" (ביום רביעי, כ"ב באב תשל"ו — 18.8.76), "הותקפתי בהאשמות בלתי מוצדקות וחסרות־יסוד, מפרי־עטו של "תושב המקום".

לראשית, עלי להדגיש, כי אכן כתבתי וערכתי את החומר לחוברת על בני־ברק; ברם, הואיל, ואין זה סוד, שנושא המערכת הדתית ופני הרבנות בעיר שנוי במחלוקת, נקסם בין גורמים עירוניים שונים, שלא להזכיר את שני הצדדים כלל. אגלה גם, שביקורת כותבת עלי גם מה־כיוון הנגדי, אך, כאמור, עשיתי את שעשיתי לא על דעתי, אלא רק לאחר התייעצות עם אישים שונים, שהעדיפו להימנע מלהיכנס לבעיה העקרונית. התהנה בחוכמה.

עלי לקבוע עוד, כי אדם יכול להיות חבר במפלגה מסויימת, אך מכאן ועד לקביעה, כי הוא עויין מפלגה אחרת, רחוקה הדרך מאד, וסבורני, שאף יש בקביעה זו משום הוצאת דיבה. אני מאחל לדוברי גופים ציבוריים אחרים, שיהיו אובייקטיביים בעבודתם כמוני (בלא מרכאות כפולות), ויעידו על כך הגורמים המרכיבים את מועצת ה־עיריה.

אשר לטענות בדבר הגוף שהקים את שיכון ה': איש אינו מכחיש שחברת "משכנות־הבונה" (משה"ב) היא שהקימה ובנתה את רוב רובו של השיכון, אלא שהאמת גם, ש־מספר בניינים הוקמו עבור חברת "פיתוח". בחוברת נכתב, שפא"י בנתה ברחובות אלו ואלו וגם בשיכון ה', אך לא כפי שטען כותב הרשימה ב"תצפית".

אם נכתב ש"המשך שיכון ה'" נבנה ע"י משה"ב, הרי זה מפני טעות־דפוס שנפלה והתוקן אי"ה ב־חוברת שתוצא בעתיד. אולם, כאמור, בקשר לבניית חברת "פיתוח", נכתב רק בשיכון ה' ולא אה כל שיכון ה', ואם ירצה כותב הרשימה לבדוק ה־אמת, יוכל לעשות זאת לכששים לב להערתי.

אברהם מנגבוים
דובר עיריית בני־ברק

הגולם קם על יוצרו

בביקורו ברבת עמון הכריז שם ראש עיריית חברון שימשיך במאבק נגד מס ערך מוסף, היות שאין להח־יל חוקים ישראליים בשטחים ה־כבושים, וכי "אנחנו רוצים להישאר תחת שלטון החוקים הירדניים".

אכן, בעוונותינו הרבים באה אלי־נו כל ההודעות, כי לא השכלנו לראות את הנולד ולהכריז מיד אחרי שחרור יהודה ושומרון שרק החוק הישראלי חל בשטחים אלה, שהם חלק בלתי נפרד ממדינת ישראל.

במקום זאת יצרנו במו ידינו גולם בדמות שטחים מוחזקים, עם מושלים צבאיים, כנהוג לגבי אזורים כבו־שים, והשארנו בתוקף את החוקים הירדניים.

מדיניותנו הכושלת והמנוגדת לכל הגיון היא שגרמה להתגברות חוצ־פתם של המנהיגים המקומיים בהת־נגדותם להפעלת חוקים ישראליים ביהודה ושומרון.

לכמה מחדלים אנו עוד זקוקים כדי שנלמד את הלקח החשוב של "סוף מעשה במחשבה תחילה"?

אלימלך רונן
חיפה

על הדלקת נרות בברכה בידי בנות לא נשואות

ב"הצופה" (ע"ז מנ"א) פורסם ב־מדור "מכתבים למערכת" מכתבו של הרב יעקב יוסף — בן הגאון הראשל"צ שליט"א — כתגובה ל־מכתבי שפורסם בשעתו, בו המחיתי על עורך הירחון "אור תורה" — יו"ל ע"י ישיבת כסא רחמים לעולי טוניס — שהתעלם מפסק־דין גדולי ומאורי ישראל, לפיו ראוי לכל בת ישראל להדליק נר שבת קודש ב־ברכה.

במכתבו כותב: "ולגופו של ענין, כותב המכתב מזכיר שורת רבנים המסכימים עם האדמו"ר מליובא־וויטש שליט"א בעניין זה. סבורני שכאיש ישר היה לו להזכיר את עשרות הפוסקים שכבר העורך הנ"ל שכתבו לצד אחר של המטבע".

מלשונו של הכותב נוצר הרושם כאילו יש "עשרות פוסקים" הדנים בשאלה זו ופוסקים לאיסור. ולא היא: אין שאלה זו נידונה כלל בשום פוסק. אלא שהגאון הראשל"צ שליט"א הורה לבנות ישראל הספר־דיות להדליק בלא ברכה על סמך דימוי בעלמא. לעומת זאת מפורש בס' ערוך השולחן, שגם להמחבר יש מקום לברך בכה"ג, ואכ"מ.

כה שאני הצירותי, שהעורך הנ"ל בבואו להביא, כן הדין היה לו להזכיר בכהה עשרה רבנים, מהם ראשי ועמודי ההוראה בדורנו ובנ"ל, לא לפקפק במעשה רב של הגאונים לבית בריסק שהנהיגו כן (כמפורש בס' אז נדברו להגה"צ ר"ב זילבר שליט"א) ובמנהג פשוט של שיפי הקודש גדולי החסידות זיע"א.

לא היה כבדי חי"ו כל ניסיון לפגוע בכבוד עורך "אור תורה" שכפי ש־כתבתי במכתבי הראשון הוא ת"ח מובהק ויר"א מרבים. רק הצעתי לו להניח לשאלה זו, שיש שאלות "בר־צדיות" היכנה. והנה להן לבנות ישראל כשרות שיש להן על מי לסמוך. וגדולה מצוה זו של נרות שבת קודש שתגן עלינו.

לבסוף הערה קטנה וגדולה היא אלי: הצעירני חכם אחד שליט"א, כי האירועים ההרהרשויה האחרו־נות שלא היו כמותן לנס ולפלא, ודאי קשר יש להם עם אותם "מבצ־עים" שהכריז עליהם מרן האדמו"ר מליובאוויטש שליט"א והכהתם ב־כה ההזדמנויות שאלו הם המוצבים להשכנת שלום ושלוה בגבולותינו.

הרב שלום דובער לוין

בית־כנסת מצפה לאימוץ על־ידי קהילה בחו"ל

במאמרי "אימוץ בתי כנסת על ידי הקהילות בחוץ־לארץ" ("הצופה" ב' דנא 29.7.76) עמדתי בהרחבה על חשיבות הצעתו של שר הדתות, ד"ר יצחק רפאל, לפיה כל קהילה בחו"ל תאמץ בית כנסת בישראל ותבנה את בניינו, תוך שעמדתי על כך שבית הכנסת לצעירים "דרכי נועם" בפתח־תקוה המצפה לבניית מבנהו בקרוב — פועל למען אימוצו על ידי קהילה בחו"ל שתסייע גם במימון הבניה האמורה.

בתשובה לשאלות ובקשות שונים, אני מבקש לציין כי כל המבקש לסייע בידינו יוכל לפנות לכותב שורות אלה, לפי המען: ת"ד 453 פתח־תקוה.

חיים מוביזר
פתח־תקוה

[illegible]

אדרת הראה

מאת הרב שאר־ישוב כהן

היום ימלאו ארבע שנים מאז נתבקש לישיבה של מעלה אדוני — אבי מורי ורבי נזיר אלקים, הרב דוד כהן זצ"ל, תלמידו הג־דול ועורך ספר שיטתו המחשב־תית של מרן הרב זצ"ל — "אורות הקודש". ארבעה ימים לאחר מכן, יתכנסו תלמידיו ותלמידי תלמידיו של מרן הרב זצ"ל, ב־יום ג' אלול, עם זכרו ובשנתו של הראה הגדול, שהשנה ימלאו ארבעים ואחת שנה לעלייתו ל־גנזי מרומים. הדור העומד בשי־ני משנתו בתחילה, אולי, לעמוד על דעתו של הרב, לאחר שעברו עליו ארבעים שנה, שנים איומות ונוראות, בהתפלאות שבתחייתה ישראל.

הלכות קבלת התורה והלכות ש־מוש חכמים בשדים של מרן אבא זצ"ל את מורו ורבו מרן של ישראל הרב זצ"ל — כבר נכספו, והיו לנחלת דור שלם. דור התלמידים הולך ומתרבה ב"ה בכמות ובאיכות מדי שנה בשנה. תיכף להלמי־דים יבסמו את סיפורי הפלאים ה־כיבוץ המרסים — סיפורו של הרב והלמידיו — החבורה הקדושה, מ־בשרת גאולתם של ישראל בהודנו. הדברים דלהלן, שנאמרו בפתח פרס השר בשה חיים שפירא השלי', לכבוד שלושה התני הפרס ובמיוחד על בשנה "הרב הנשיא" של תל־מידי הרב — שאחד ובייחד שבהם, הרב צבי קלכהים, זכה להיות בין זוכי הפרס על ספרו "אדרת אמונה" — רואה, שיש בהם בתוכן עניין לציבור הרחב המתייחד בימים אלו עם זכרם של הרב ושל תלמידיו, כ־כאן פרסומם. לזכרת ויהרוב־ייות בני החבורה המבקשים ילכה בדרך רבותיהם ולאור כיבשתם.

*

אמר אדוני אבי מורי רבי זצ"ל: אנחנו אומרים בקדיש, על ישראל, על רבנן, על תלמידיהון ועל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין ב־אורייתא" — על ישראל יזרח אור חדש, אורו של מרן הרב א"י הכהן קוק זצ"ל — היא, הוא: "הרבנן", ואנח־נו "הלמידיהון". ואני מברכים מתוך שבחה מיוחדת על הדור השלישי, הדור של תלמידי התלמידים, זה ה־דור הנפלא שבשה אזניים לתורת הרב, שהרחיב את הכבגרת, שהקיף את הארץ כולה שהאיר לכל במס־גה הרב ובאורות תורתו.

הנה כי כן, ברוכים יהיו אלה "אשר ישנו פה היום", בכעמד זה אתנו, שיוצא דורות, מאיחדים ו־כליכים בכשנה אחת. את הדור הראשון, דור מייסדי תנועת תורה ועבודה בארץ הקודש, את ראשוני בית־חינוך ברייג בכבוד ידידנו, ר' אברהם ברבר. שספרו הראשון על צעדי בראשיה של הציונות הדתית — על ההתיישבות הדתית בארץ, בהווה עד היום במקור ראשון, בעניין ומרתק, לכל הרוצה לדעת על הימים שהיו את ימי הבראשית. הספר ה־שני, ספר המחקר שלו, אולי ראוי גם הוא להואר: כגילוה גנוזה, בגילות שהולכות ובהתגלות, הלא גנוזה היו מימי בראשית של אבות אבותינו. אולי יש קשר בין הרא־שונות ההיא לבין הראשונות של אלה, שהלכו למדבר, לארץ לא זרועה, והחלו בחריש הנפלא של בנין ארץ ישראל, יצבתו שרידי הדור הזה על הברכה, ובברך שבהם, ידידנו, ר' אברהם ברבר, לאורך ימים ושנים טובות.

נציג דור הבינים, הסופר הדגול ר' מאיר אוריין, אשריו שהתקיים בו "אור זרוע לצדיק, ולישרי לב שמ־חה". אור זרוע לצדיק, ובמובן ה־חברי של המלה "הצדיק" וה"ישר", מדרגה למדרגה, בסולם המדרגות של עליה במעלות הקודש. אגב, אז־כיר. כי זו היתה "התורה" ההסידית האחרונה שבשבצי כפי אבא מורי ז"ל, וכך אמר: "הצדיק זורע ב־דמעה". היא צמל והיא זוכה לראות את האור, אחרי צמל של שנים מרובות. רק אז הוא מגיע למדרגת "ישר". זה שהשבחה הופיעה אצלו מאליה, בדרך הטבע, מעמקי אפ־ם ונשמתו. בספר "המדרגות" של ר' מאיר אוריין, ניכר העמל הרב, ה־חריש המבורך. אשריו שזרע בדמעה, וקוצר בברכת השמחה. לפנינו: יצירה ספרותית נעלה. שהיא נכ־תבה בעמל רב, ונקראה כאילו נ־אליה בשמחה. הרי, בתחילה בבחי־נה "צדיק" ולבסוף בבחינת "ישר". יהי רצון ויאיר לעינינו, ולישראל כולה — לעם ולארץ — במדרגות אורות תורתו, וב"גנה הבוצר" ב־שורש נשמתו.

הגענו לדור השלישי, שעליו, ועל ספרו, נתבקשתי בייחוד לדבר. זה דור הבנים הנבילים, שזכה, ב"ה, שגם הוא כבר רבו של דור רביע־בוריו של בני הבנים. באנו לקשור כתרים לראשו של אחד מבעולי הדור זה, ילכסנהו הנקיה על ידידיו ו־חבריו, הרב צבי קלכהים. נאמן בית חיינו. נאמן בהלימידי ונאמן בספרו. נאמן לבית בין אבא הנזיר זצ"ל ונאמן לתורתו של רבינו מרן ר' צבי יהודה הכהן קוק שליט"א, הר־הוא כיום בנהר היריעה של המדרגה הגבוהה יהודה ביסודה של בבין הרי פישל, בה היא בחוך דיר מב־היגים ויריגים רוחניים בישראל ול־הפיצה. לאחר שהצביד הורות של הלמידים בישיבת ה"הדרת" שב־רחבי הארץ.

שב הספר: "אדרת אמונה". מהי האדרת הזאת? — זהי האדרה ה־נושית בעל שכמו של הנביא, של הצדיק, בשעה שהוא עולה בסערה השמימה, והלמידיו הגדולים ברוכים אותה, ונושאים אותה בגאון ובכבוד, לפוצה סלה ולנצח, לדור ולדורות.

ברגע נפילה האדרה דומה שהחשך העליב בעדנו. דומה, כאילו שאין המשך, עד שבא בנו או תלמידו, בבחינה אלישע, הנוטל את האדרה, המוזר על הנם. בוקע את המים, עובר בחרבה, ונעשה כופת הדור, ואז מצטרפים אליו התלמידים ב־חדש, לכונן את בית חיינו ולהשיב את שכינתנו בהיכנו.

אלה מאתנו שגדלו בבית הרב, בית מרן הרב הראי"ה אשר בחוכי ירושלים, זוכרים כי היו עדים ל־אותו התהליך ממש. האדרה שנפלה מעל שכמו של הנביא בתקופת דור רנו, ואני אומר זאת ללא היסוס וללא שוחד, אדירתו של דורנו ורבנו. המבשר הגדול של תחיית ישראל. נפילה, ודימה כי נעלמה. היו־איש, שרי, אמנם, רק לאורך תקופה קצ־רה, ריפו הידיים בבית המדרש שלו. על הכל היתה התחייה. בלב תלמי־דיו קינן רגש של הוכר והאות ל־המשך. היתה דאגה והחשש בפני "מה שיהיה". היתה תקופה של הלי־כה בצירי־דרכים. היתה פסיעה ב־שוליה של רשות הרבים של צלם התורה, והצעדות בגבולות רשות הרבים של צלם המעשה. במשך זמן רב לא היו רשויות אלו נוהגות של בוני ותלמידי בית המדרש של הרב. עד שבאו בנים ותלמידים, והרימו את האדרת, הורה שכינה להיכל. בית־הרב היה שוב לתל־תלפיות ש־הכל פונים אליו.

*

התורה צמרה לישנה. בגיבהה של רשות הרבים של שלום התורה, יבברכה של רשות הרבים של עולם המעשה, מאירות ומזהירות גופי ה־הלכה של משנת תורתו של הרב, כפי שהן מתפרשות ע"י תלמידיו הגדולים. כפי שהן מתבררות לדור שלם. הם דור אנשי מעשה. הם דור לוהטים ובונים. הם דור גדולי תורה ואמונה. נהרבו תלמידי הישי־בות, תלמידי "ישיבת האם" — ישי־בה מרכז הרב בירושלים, ותלמידי הישיבות החדשות שבראשן עומדים תלמידי־התלמידים של הרב והשפע־תם מקרינה דרך כל הישיבות ה־מקיפות את הארץ. מן הדרום עד הצפון, באור וברוח של משנת ה־ראי"ה. אכן, כעמוד אור ההולך לפני המחנה, הולכים לפני הדור בנהגיגו הרבנים הצעירים, הרב צבי קלכהים והבוין, בני הדור ה־שלישי לתלמידיו של הרב זצ"ל.

על הספר "אדרת אמונה" חופפת רוחם של הראה הגדול, מרן הרב זצ"ל ושל תלמידו המופלא, מרן אבא מארי זצ"ל. מן הראיה מתחיל הספר ואל השמיעה הוא מגיע. הוא מתחיל בדרך של "ראיית אמונה". כך הוא מתחיל בפרק ה־ראשון שלו, מדבר על התורה כ"עץ חיים" למחזיקים בה. עץ חיים לא רק במובן הלימוד, אלא גם ב־מובן המעשה. הוא מגיע לבישושה של האמונה, לא מתוך ויכוח, לא מתוך התמודדות, לא מתוך שכנוע, אלא מתוך ההרמוניה של חיים. ש־נספה בליבו של המאמין. המאזין באזנו הפנימית, השומע של דברי אלוקים חיים.

הספר מביא לידי ביטוי את דרכו של מי שהתורה שלו היא לא רק כשנה "סגורה בדלת־אמות של ספ־רים", ובין כתלי בית הכנסת ובית המדרש. הספר מדבר בשמו ועל דעתו של זה, שהתורה מקיפה אותו כולו כמש, את כל אורחות החיים שלו. כל מי שה"שער שלו מצוין בהלכה". לא רק הבית הצנוע, אלא רשות הרבים הגדולה מוספה ואפ־פה באוירה של התורה. אלו הם שניסו "לחנך את העולם" ולא ל־צמצם את עבודת־האמונה בדלת־אמות של בית המדרש. אלה עמדו בראש התנועה שלקחה על עצמה את הוצאת התורה לרחובה של עיר, את העמדתה ברשות הרבים של מ־דינת ישראל. בשם של אלה בא ה־ספר הזה, בא ועוטף באדרת אמונה את המדינה כולה.

הוא בא לגלות "שלש ראיות", מתוך שמחברנו רואה במדינת יש־ראל לא רק "ראשית צמיחת גאול־תנו", אלא אספקלריה מאירה של גאולת ישראל השלמה. יש לבחון גם את "שלש הראיות של התורה", שמדבר עליהן הרב קלכהים. ה־ראיות הללו שייכות למי שעיניו מביטות ורואות מסוף העולם ועד סופו. אולי לא רק: מבחינה של מקום, אלא גם: מבחינה של זמן, לא רק מבחינתה של ארץ ישראל הגולה, אלא מבחינתם של הדו־רות, שני הדורות, דור השואה ודור הגאולה. רק מי שראייתו ראיה אחת ומילולת, היא רואה הכל, את הטוב ואת הרע, ומתוך ראיתו זו מגיע הוא לאמונה שלמה. והיא"ש לא יקנה אבל שלימה כלל.

*

וזהי התורה שאמורה להיות תורת חיים — "עץ חיים למחזיקים בה", עליה בונה מחברנו את משנתו. ה־משנה של: "ישראל, גאולה, וגחלת אבות. "ישראל", כפי שמורשב זה מתברר מתורתם של "שלושה הגדו־לים". שלושת העמודים שעליהם מתבסס בית המדרש, בית מדרשו של הרב זצ"ל ובית מדרשם של תלמידיו הגדולים. עמודי בית ה־מדרש הלא הם: ר' יהודה הלוי, המהר"ל מפראג, ורבנו משה חיים לוצאטו, זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל.

על משנתו של ר' יהודה הלוי אינני צריך להאריך במעמד זה ב־דברים. הכל יודעים שהוא הוא — המשורר ההוגה של משנת האמונה, גדול הוא בפילוסופיה של ההסטוריה של עם ישראל, המאשרה הסגולה של עם סגולה וארץ סגולה — בופה לדור ולדורות.

לישנתו של המהר"ל, הכל יודעים שממנה יונקים שרשיה של משנת "בית הרב". הם השורשים העומדים בעיסוק תורתו של המהר"ל ובאים לידי גילוי וביטוי, ביחוד בספרו "נצח ישראל", עליו ביסס מחברנו הדגול את מאמרו היסודי על ה־מהר"ל.

לגבי רבנו משה חיים לוצאטו, אולי מן הראוי שאוסיף ואזכיר דב־רים במעמד זה. אצטט את הדברים הנפלאים שכותב מרן אבי מורי זצ"ל בספרו הגדול "קול הנבואה": שלש תנועות גדולות היו לישראל בעולם המחשבה והרוח בדורות האחרונים, שהיו בבחינת "עיקרים" זו לזו: ה־חסידות, ההשכלה, התנועה הציונית, ימנולו שבו להן לראש את ר' משה חיים לוצאטו. החסידות — ב"קלח פתחי חכמה", המוסר — ב"מסילת ישרים", וספרות העבריה החדשה ב"לישרים תהילה" ו"מגדל עוז". הבנתו של הרב זצ"ל גם היא שמה לה את תורתו של רמח"ל לעמוד אש המאיר לפניה את הדרך". בספרי הגנוזים של רמח"ל לוצאטו, ובאמו־נתו המשיחית הגלויה היה אחרון הראשונים ו"ראשון האחרונים" לתנו־עת תחיית הקודש בישראל. מאורות הנשמות של רבינו יהודה הלוי, של המהר"ל, ושל הרמח"ל, באו לידי גילוי נפלא, במרן הרב קוק זצ"ל, ותורתם של תלמידיו הגדולים.

אכן, בראיה פותח הספר. ועיקרו של הספר, אולי המחבר יסכים עם דעתי, במאמר הנפלא על "הקץ ה־מגולה". כאשר "הקץ המגולה", מבוסס על מאמר חז"ל ידוע: "אם ראית בית בנוי, עץ נטוע, אין לך קץ מגולה מזה" (סנהדרין צ"ח א'), הכל בנוי על "הקץ המגולה" של תחיית האומה שהיא, היא היסוד של בנין התשובה הגדולה, בנוינה של תשובת ישראל העליונה, שהיא השו־בה העולם — כפי שמברר אותה ומסביר אותה לנו הרב צבי קלכ־הים. עליה מתוססות אצלו כל הפ־לאות התקופה האחרונה של ישראל, תקופה גדולה ואיומה. אכן, בלי אמונה אי אפשר לראות בגלוי, כי אכן ימי הקץ הגיעו, "הקץ המגולה", שעליה אבר של בוקר זורח. אלה הדברים שמחברנו מביא אותם: ר' מבאר אותם במשנת הרב: אשר של אבותם ואור של אליהו, אברהם מידת החסד להחזיר בתשובה חוט־אים, לא לההראש מן הדור שמר מן הדור. לדעת, שאמת סופה לנצח, "אתה אמת ליעקב חסד לאברהם". דורו של אליהו שהשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם, זה הדור שעליו אנחנו מברכים בכל יום, "ובא לציון גואל" לבני בניהם למען שמו באהבה".

המאמר "הקץ המגולה" של הרב צבי קלכהים שליט"א, מן הראוי שישבש בינה שהאורים עליה, בכל יום ובכל שנה. כל נבוכי הדור המבקשים לדעת לאן הדרך מובילה. אלה המאבדים לפעמים את האמונה, בוודאי יאהרו אליה מתוך עיון ב־משנת "הקץ המגולה". כך יידעו ויבינו, כי אכן בימי הגאולה אנח־נו עומדים, ימים אשר בהם: "גם מתוך החול מתגלה הקדושה", "גם מתוך החושך יבוא האור", ימי ה־פליאה העליונה של חזון הגאולה. אכן, אותה הראיה בקץ מחנה, ראיה זו, איננה עוצמת עין מלראות את הפגמים הנוראים של התקופה. אלא, איתה הראיה היא דווקא ה־מביאה לידי אמונה. שהרי הדור מ־גיע באמת לימים הללו, שעליהם דברו חכמים. שכל הסימנים של "ה־קץ המגולה" מתגלים בהם. גם ה־סימנים החיוביים. וגם הסימנים ה־שליליים. אז, מתוך התהום הזה, נו־בעה באר של החיים, באר שחפרוה שרים, כריה נדיבי עם, במחוקק ב־משענותם. והדברים מתחדשים.

הספר מסיים, ולא פתחתי בספ־רם אלא במעצה בספר גדול זה, בעניין המגלה אילי לנו את עיקר חשיבותו של ספר זה, כפי ששני חביים פיישו את דבריהם מתוך הראה להלמידים. בסיומו של ספר מגלה לנו שכל הספר כולו, הוא ספר שיהיה ישיעורים בפני התל־מידים המופלאים, אותם קדושי יש־ראל בחייהם, וגם במותם. תלמידי הישיבות של כרם ביבנה, וגם תל־מידי ישיבות אחרות — בני תורה היקרים המסולאים בפז שיצאו ו־קדשו שם שמים ברבים במלחמת ישראל. יהי רצון שתעמוד זכותם להבהר ולבותו, לנו ולבנינו עד עולם, לעשות את כל דברי התורה הזאת.

אמר אדוני אבי מורי ורבי זצ"ל: אנו מתפללים בכל יום "ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים", רבי־ליב לפ"פ: שאנו מתפללים על ה־שיבה. אני מפרש: שהתפילה היא על הראיה. אכן: השכינה ב"ה שבה לציון, אך עינינו, עיני הדור, אינן רואות את אורה הגדול. תפלתנו מעומקא דלבא: שיאירו עיני הדור הזה. שיתקיים בנו: "ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים, המחזיר שכינתו לציון אמן!"

מסורות תרבותיות על בולים

מאת חיים לנגלבן

מסורות תרבותיות בנות מאות שנים, שנהפכו מהמורשת התר־בותית של בריטניה, הם נושא ל־ארבעה בולי דואר שהונפקו ב־4 באוגוסט ש.ז. בערכים נקובים של 8.5 פני, 10 פ', 11 פ', ו־13 פני.

שניים מהבולים מוקדשים ל"פסטיבל המלכותי הלאומי" ש־בתקיים החודש בקארדיגאן לציון 800 שנה למוסד הרבותי־ה. שני הבולים האחרים מוק־דשים לכינוסים של הסקוטים ולכנס הריקודים "מוריס". ה־בולים צויירו בידי מרגורי סיי־נור.

בולי 8.5 ו־13 פני מוקדשים ל"איסטדפוד"־הפסטיבל המל־כותי הלאומי. הבול הראשון מוקדש לטקס דתי־פולחני־ריקו־די המבוצע על־ידי איש דת בריו־טי. זה הטקס המהווה את "לב ליבו" של כל פסטיבל "איסטד־פוד". הבול השני מנציח את אחד מכלי הנגינה המסורתיים של ויילס־הנבל, המכונה שם "טליין" או הארפ". צבעי הבול של 8 ותצי פני הם: תפוז־צהוב, חום בהיר, אדום בהיר, כחול, אפור־שחור והזהב. הבול בערך נקוב של 13 פני היא בצבעי תפוז בהיר, כחול, ירוק, חום־אדמדם, כחול־גיר, אפור, שחור והזהב.

הבול בערך נקוב של 10 פני מראה אחד מרקדני כנס המחו־לות "מוריס" בבגדיו המסורתיים וברקע־דמויות רוקדות. הצב־עים: אפור־שחור, תפוז, אפור־חום, כחול, צהוב ירקרק והזהב. על הבול בערך נקוב של 11 פני נראה רקדן סקוטי לבוש חצאית

פינת הבול

סקוטית. הצבעים אפור־שחור, כחול ירקרק, חום, אדום, ותפוז זהב.

פסטיבל ה"איסטדפוד" הוא כעין כנס מחולות־ריקודים עתיק בוויילס, שבתקופה מודרנית נה־פך לפסטיבל מחולות פולקלו־ריסטי צבעוני, המושך תיירים רבים כל שנה לויילס.

הבולים הודפסו בדפוס הא־ריסון בפוטוגרבירה עם שכבת זרחן. גודל הבולים 30 × 41 מ"מ בגליונות דואר של 100 בולים. מעטפת "היום הראשון" לציון הופעת הבולים נושאת עליה כמה מכלי הנגינה המסורתיים של בריטניה.

בולי המשחקים האולימפיים

אוסטרליה הנפיקה ב־14 ביולי ש.ז. סדרת בולים בת ארבעה ערכים נקובים. הבולים מוקד־שים למשחקים האולימפיים ש־התקיימו במונטריאול, קנדה. בול בערך נקוב של 8 סנט מוקדש לכדורגל, 18 סנט להתעמלות, 25 סנט לקפיצה למים ו־40 סנט לרכיבה על אופניים. הבול ה־אחרון בסדרה, בערך נקוב של 40 סנט, יפה לביול דברי דואר אוויר מאוסטרליה לקנדה ו־25 סנט לביול גלויות דואר ו־גלויות ברכה.

את הבולים צייר ארטור לוידין מסידני. גודל כל בול 37.5×25 מ"מ והם הודפסו בבית הדפוס צ'כבון בפוטוגרבירה בצבעים רבים. הונפקה גם מעטפת "היום הראשון", שאף אותה צייר לויי־דין. מחירה של המעטפה 1.13 דולר אוסטרלי.

איי קוק

סדרת בולי זכרון בנושא יום ההולדת ה־200 של ארה"ב, הוד־פסה מחדש ב־6 ביולי ש.ז. על הבולים החדשים הודפס הדפס רכב הקשור עם ביקורה של ה־מלכה אליזבט ה־2 בארה"ב, ל־רגל חגיגת 200 שנה לעצמאות ארצות־הברית.

המימן כמקור אנרגיה

מאת דוד יוסיפון

בכתב־העת "קומוניסט", ה־מופיע במוסקווה, בחודש יולי 1976, מפרסם הד"ר למדעי־ה־כימיה ו. לגוב, איש־המכון ל־אנרגיה אטומית, מאמר מעניין בכותרת "תשומת לב! מימן". להלן קטעים הימנו.

לייצורה של אנרגית־חשמל, מו־ציאים כיום רק את החלק הרביעי של הדלק המופק (פחם, נפט, גאז). הנותר — כמעט בחלקים שווים — הולך להתקנת הסקה בקיטור (א־דים), לתהליכים טכנולוגיים ולתוב־לה. במלים אחרות, אפילו הדחקה מלאה של השיטות המסורתיות להפ־קתה של אנרגיית חשמל על־ידי השיטות הגרעיניות, היה בה כדי להפחית ב־25 אחוז בלבד את דרי־שתה של החברה האנושית לדלק טבעי. אכן, מקורות־החום הגרעי־ניים מאפשרים להפחית את צריכתו של סוג דלק זה בטכנולוגיה התע־שייתית ואף בתובלה. בכל זאת, חרף ההפחתה בצריכתו של הדלק הטבעי, קיימת הדרישה לפחם, לנפט ולגאז, כחומרי־גלם לתהליכים ה־מטאלורגיים והכימיים, כמקודם.

כאן ראוי המימן לשימת־לב מיוחדת. המלאי של היסוד הזה הוא בלתי מוגבל למעשה; הן אפשר להפיקו על־ידי הפרדתם של מים רגילים ליסודות־המוצא. המימן הוא נושא־אנרגיה רצוי מבחינת שימו־שה והעברתה. להוביל ולהעביר מי־מן אפשר במערכת אותם הצינורות, כמו את הגאז הטבעי. נוסף על כך, בהשוואה עם העברתו של החשמל בקווי־אוויר בעלי־מתח גבוה, הרי העברתו של המימן נמצאה זולה בהרבה (במרחק של 1500 קילומטר — בערך פי שנים).

לשם איחסונו של המימן אפשר להשתמש במאגרים תת־קרקעיים, כ־מו מחצבי־סלעים נקבוביים, שהת־פנו לאחר עיבודם של מקורות־הגאז הטבעי. את המימן אפשר לאחסן גם במצב של הידריד־מתכות (תר־כובת בין מתכת ומימן) ובמצב נוזל. מהם אפוא הסיכויים לשימוש ב־מימן בתחומיו השונים של המשק?

באנרגטיקה (תורת תכונות־ה־אנרגיה) מסוגל המימן לתפוס את מקומו של הגאז הטבעי ללא שיור. המימן המיוצר על חשבונה של ה־אנרגיה הגרעינית יכול לשמש דלק לתחנות־חשמל, המצויידות מתחי־שיא בשביל מפעלי חרושת קטנים, מבנים בעלי מטרה תרבותית, ספור־טיבית וחברתית, בבנייני־מגורים ה־מרוחקים ממרכזי־אנרגיה גדולים.

במטאלורגיה (הפקת־מת־כות ועיבודן) השחורה ידועות כבר שיטות להחזרה ישירה של ברזל מתוך עפרות־מתכת, על־ידי תערו־בת־מימן עם תחמוצת־הפחמן. מפת־חים מיתקנים לשיקומו של ברזל מעפרה על ידי מימן טהור. את התעשיה המטאלורגית אפשר לצייד בדלק: לבעלות הטמפרטורה הגבו־הה על חשבונה של שריפת מימן, ולבעלות טמפרטורה בינונית — ישירות ממקורות אנרגיה גרעיניים.

במטאלורגיה הצבעונית ה־שימוש במימן כמשקם את המתכות הצבעוניות מתוך עפרות־מתכת, ע־שוי לשנות מעיקרה את התעשיה המטאלורגית באופן יסודי. כך פות־חה שיטה חדשה להפקתו של הארד, אשר בצורתה, לפי הערכות מוקד־מות, אפשר יהא לייצר מתכת זולה יותר, כאחד בשיטה הקיימת.

בתעשיה הכימית, מלבד ה־שימוש בייצור באמוניאק, מתאנול וכו', יידרשו כמויות גדולות של מימן לתרכובתם של מוצרים אור־גאניים.

בתובלה אפשר להשתמש במימן נוזל כדלק־מכוניות ומטוסים. למרות סיבוך מסויים בשיטת הדלק והרעתן של תכונות חיוביות כלשהן, הרי אמצעי־התובלה, הפועלים במימן, יש להם יתרונות טכנו־כלכליים מ־סויימים. השימוש במימן נוזל בתוב־לה יאפשר לבער את זיהום האוויר שעל־ידי גאז של דו־תחמוצת הפחמן ושל העשן, שעל־ידי תחמוצת־החנ־קן והפחמימנים, האחראים להפחתת ריכוזו של גאז האוזון בשכבות ה־עליונות של האטמוספירה. נכון, יש להתגבר על קשיים טכניים לא מע־טים, הכרוכים בהבטחתו של שימוש בלתי מסוכן ובחיפוש הצורות הטו־בות ביותר לאיחסונו של מימן ד־חוס.

בבתים יכול המימן לא רק להח־ליף את הגאז הטבעי במטבח, אלא אף ליטול על עצמו את משימת ה־הסקה וייתכן, של התאורה.

צירופה של התגובה הגרעינית כ־מקור אנרגיה עם המימן כנושא־אנרגיה — זוהי הדרך היעילה ביותר לפתרונן של כל בעיות־האנרגטיקה. מה אפוא דרוש למימושן של השי־טות הגרעיניות־מימניות? כאן מו־פיעה בפני המדענים שורה של משי־מות שלא נפתרו ואינן פשוטות. יש ליצור שיטה מהימנה להפרדתם של המים ולפתח מקור־חום גרעיני מיו־חד לאותה שיטה. נוסף על כך, יש לצייד את האנרגטיקה במלאי של חום גרעיני לתקופה ארוכה.

בהתחשב בכך, שמאז ייצורו של מיתקן טכני חדש מבחינה עקרונית, ועד אשר יכבוש לעצמו מקום ניכר בשוק־התעשיה, חולפות 15—20 ש־נה, וכן ידרוש פיתוחו של מיתקן מימני כחמש שנים — הרי הגיע הזמן להכריז על התוכנית החדשה ועל סיכוייה.

*

בסיועם של הקור והמתמטיקה

עד כמה שהדבר פאראדוכסאלי, הרי על הכירורגיה להרוס, כדי לה־קים. כיום, איזמל־המתכת הוא עדיין המכשיר העיקרי בידיו של המנתח. אולם התפתחותה הנמרצת של הטכ־ניקה, מאפשרת כבר להחליפו ב־משוכלל יותר. וכמכשיר משוכלל יותר נמצא, ביהוד, הקור.

בעשרים השנים האחרונות גדל באופן מוחשי, השימוש בקור בביו־לוגיה (מדע העולם החי והצומח) ובמדיצינה. הקריוכירורגיה — ה־שימוש בהקפאה כשיטה רפואית — כמדע, הופיעה רק לפני שנים ספ־ורות, כשהצליחו ליצור מכשיר להריסה קריוגנית (הרס על־ידי הקפאה) של מוקדי־המחלה, בש־ל הרקמות ובאבריו של האדם. ביחוד, הניתוחים במוח־הראש נע־שו לראשונה בשנת 1962.

ועוד הופיע בכירורגיה בש־אלה מונח כזה: השיטה הסטרי־אוטאכסית. שיטה זו מאפשרת לה־להכניס מכשיר לעומקו של מ־הראש או הגב בדיוק רב.

לפני כעשר שנים הרגישה א־חת (שנותחה אחר־כך במכון נירולוגיה של האקדמיה למדעי־רפואה בבריה"מ), כי כפות ה־ידיה צבות במידה בולטת. הם שנשאה קודם לא עלתה שב־האצבע וכאבי־הראש לא פסק.

הפיחויות של תת־המוח, מ־המנתחים מכבר. אולם מן ה־היה לעשות קדיחה מסובכת ב־ואם־כי השיטה הישנה דרושה ה־במצבים מסויימים של תפיחה, ש־שם הרופאים שיטות פשוטות מ־חות יותר. והנה כעת במקום האיזמל — הקור, השיטה הסטרי־אוטאכסית.

הרופאים החליטו להחדר ל־המוח, לא דרך פתח בגולגולת, דרך האף. שום חתכים — זאת מתמטיקה. פיסיקה בכל ה־התחשיבים נמשכו אף בחוד־תות עצמו.

הפעילו את מצלמות־הצל־כקום־הימצאה של התפיחה ה־והצב המכשיר הסטריאוטאכסי עזרתו הוכנסה לאף צינורית על המסכים ראו, כיצד זו מ־למקום הדרוש. הוכן לפעולה שיר להקפאת מקום התפיחות. לחבל בכך ברקמות הסמוכות. הצינורית הוגש לנקודה הח־שבמות חנקן נוזל, שמידת־הקר־מינוס 296 במעלות־צלזיוס.

לאחר הגשת המנה הראשונ־ה הקור, הודיעו על הפסקה של־דקות לשם המסה. ובאותו זמ־נהלה... שיחה עם החולה. שישנה בנרקוזה עמוקה. זוהי לפסואנלגזיה או פשוט יות־הרדמה מבוקרת. היא הכרחית תוחים כאלה. הודות לה אין ה־חש כאב, אבל ברגע הדרוש המרדים לפעול כך שאפשר במגע עם החולה, שאפשר איתו בדברים. זה הכרחי לב־של תפקודים חשובים־חיוניים הראייה, למניעתם של סיבוכים שריים.

— פקחי עיניך. הביטי ימינה עת למעלה, הרימי יד־שמאל. אצבעות את רואה?

החולה מילאה אחר פקודות הרופא בצייתנות.

ההפסקה נסתיימה. החולה ישנה. ושוב הוגשה מנת־קור. רנטגנוגראמות חדשות. אלה אל המנתח כעבור 30 שניות. מות־הטלוויזיה "הודיעו": הס־סדר. הניתוח נמשך...

כותבת י. קראסנופולסקי, ש־עדת־ראייה לניתוח יחיד במינו ביומן "האמת המוסקוואית": אשר צילצלתי כעבור ימים א־למכון הנוירולוגי של האקדמי־מדעי־הרפואה בבריה"מ, שם הניתוח שהייתי עדה לו, נאמר "החולה כבר מתהלכת". בני־הביאו לה את הטבעת הקודמ־היא שוב היתה בדיק, לפי מ־

החינוך היהודי באמריקה — אורות וצללים (ב)

מרכזיותה של ישראל במערכת החינוך

מאת ד"ר אברהם יצחק שיף

בדרך כלל, מבחינה מקצועית, הפרופסיה החינוכית בחינוך ה־יהודי באה"ב התקדמה במידה רבה במשך חמשה העשורים האח־רונים. יש יותר מורים עם הכשרה טובה יותר ויש יותר מנהלים בע־לי מומחיות אדמיניסטרטיבית. משכורות המנהלים עלו במידה ניכרת — עד שהיום משכורתם של מנהלי הרשויות וצוותות ה־מפקחים ושל מספר לא קטן של מנהלי בתי ספר אינה נופלת מן השכר למשרות מקבילות בחינוך הכללי.

אבל בסך הכל, המורה היהודי ב־ארה"ב עדיין אינו מקבל משכורת מספקת. אין לו ביטחון כלכלי, וגם לא עמדה חברתית בעלת ערך. מקצוע ההוראה היהודית אינו יכול להתחרות עם מקצועות אחרים למשוך אליו צ־עירים מוכשרים. ומעל הכל, אין ל־מורה סיכויים להתקדמות מקצועית. האתגר כאן דורש מהציבור היהודי לאפשר לשיפור הפרופסיה על ידי הקצבת כספים להשתלמות, במערכת משכורת בדרגה והטבות סוציא־ליות: ואפשרויות מספקות להתקדמות פרופסיונלית. הרבה סטטוס המחנך מצריכה פיתוח קווי תקשורת משופ־רים בין המחנכים ובין מנהיגות ה־ציבור. וגם יחסי גומלין של כבוד הדדי לתפקידיהם המיוחדים בקהילה היהודית.

ואשר להכשרת כוח אדם חינוכי: בתי המדרש למורים מכשירים עתה פחות מורים מאשר לפני עשרים שנה. למעשה, הצורך לכוח אדם חדש אינו גדול. לנוכח ההכבצות בספר הלימודים והפחתת מספר המו־רים שעוזבים את ההוראה היהודית.

בצד שני, מספר תכניות חדשות להכשרת מחנכים נפתחו בעשור ה־אחרון, ביניהם התכנית לתואר שני ושלישי בחינוך יהודי ב"ישיבה אוני־ברסיטה", בסמינר התיאולוגי, וב־מכללה היברו יוניון. והתכניות לתואר ראשון באוניברסיטאות ניו־יורק ומק־גיל ולתואר שני בברנדייס. נוסף ל־אלו נתפתחו בישראל תכניות הכשרה למחנכי הגולה: באוניברסיטה ב־ירושלים, במכללה גילה, במכון גרינ־ברג, במכללה לבנות, והתכניות להכ־שרת רמי"ם בכספר ישיבות גבוהות. כל זה. בזמן שהדרישה למחנכים חד־שים הולכת וקטנה.

אף על פי כן, ההתפתחות הזאת סימן יפה הוא לצורך להכשרת כוח אדם בעל כרמה חינוכי בבחינת "ישן מפני חדש תוציאו".

האתגר העיקרי בשטח זה, לפי ע־ניות דעתי, הוא לאתר את המורים המיוחדים בעלי הכשרונות, להתרכז בשיפור הוראתם ולספק להם תכניות השתלמות אינטנסיביות באמריקה וב־ישראל.

מעניין לדעת מה אחוז ההשקעות הכספיות בחינוך יהודי המוצא למען השתלמות מקצועית. אין לי כל ספק שהוא קטן ביותר בהשוואה לצורך. האתגר כאן הוא ברור למדי.

קיים יחס מיוחד בין הציבור ה־יהודי באמריקה ובין ישראל בעניין חינוך יהודי. בנידון זה יש צורך להערכה ריאליסטית של התפקידים המיוחדים של ישראל ואמריקה. בין היתר, הערכה זו צריכה לעמוד על התכניות הקיימות לחילוף מורים, ה־השתלמות מורים ותלמידים, תשומת לב מיוחדת לתיאום המאמצים הישרא־ליים המתחרים זה בזה וההופפים זה את זה. ללא כל ספק, ישראל חייבת להיות מקור ראשי לתרבות יהודית לעולם היהודי — הגשמת הכתוב: כי מציון תצא תורה. הנני רוצה להד־גיש, כי הגשמה זאת איננה אוטומ־טית. יש למדינת ישראל עוד הרבה לעשות כדי להגיע למצב של "אווי־רא של ארץ ישראל מחכים". בינתיים המשימה כאן היא לאפשר לכל מחנך יהודי בגולה לבקר בישראל מדי פעם בפעם ולהשתתף בתכניות מיוחדות הכוללות השתלמויות לבירה — הכל מתוכנן, נהבך ובבוצע על ידי שני הגורמים — ישראל ואמריקה — כ־מפעל משותף.

למורים סירתנים יש לספק תכניות מיוחדות, בהן ישתתפו באולפן וסי־רים למספר חודשים. יתאפשרו בכתה למספר חודשים וישרתו חצי שנה כ־מורים עוזרים או מדריכים ביישובי פיתוח בתכניות משלימות בלתי פור־מליות. ברור שדרוש כאן שיתוף פ־עולה בין משרד החינוך בישראל ו־משרדי החינוך היהודי באמריקה.

תבניות הלימוד

מה שאמרתי עד עכשיו על דבר האווירה, התמיכה הכספית, הרישום וכח האדם הוא רק הבסה לדרכה ה־חינוכית — תכניית החינוך! למעשה, ובמציאות, החינוך היהודי רובו כמי־לו מכוון לתקופת הילדות, מבוסס בבית הספר ומרוכז בכתה. אמנם, כדי למלא את תפקידנו כמחנכים יהודים, ברבע האחרון של המאה ה־נוכחית, אנו צריכים להיות מעורבים כמורי־דרך בכל שלב ובכל צורה של החינוך והתרבות היהודית.

זהו האתגר שלנו, זוהי האחריות שלנו!

ההשפעה העיקרית שיש למוסד ה־חינוך על תלמידיו היא בחיזוק יחסים וערכים שהם מביאים אתם מן הבית. המחקר הארצי על מבוגרים קתולים בשנת 1966 גילה שהחינוך הקתולי משפיע אך ורק על אלה שגדלו ב־בתים דתיים. מסקנות דומות הוסקו בנוגע לחינוך יהודי על ידי מחקרים שנעשו באוניברסיטאות הארווארד ו־שיקאגו בשנת 1974. אבל, לעומת הממצאים על החינוך הקתולי, המח־קר על בוגרים יהודים גילה ש־12 אחוז של התלמידים מבתים לא דתיים כן הושפעו על ידי חינוכם היהודי אם המשיכו את לימודיהם העבריים בתיכון.

דרך אגב, אני סבור שמספר המוש־פעים יכול להיות גדול הרבה יותר. הנחה זאת מאושרת על ידי מחקרו החדש של פרופ' בנימין בלום משי־קאגו. בו הוא בא לידי מסקנה ש"בית הספר יכול במידה עצומה ל־השלים את הגרעין התרבותי שהילד מביא אתו מן הבית לבית הספר".

מה שחשוב להדגיש כאן לגבי אפקטיביות של בית הספר היהודי, בהניחנו שהכושר הלימודי יציב, הוא שהרקע המשפחתי הנו הגורם המב־חין ביותר בין הצלחה ואי־הצלחה יש"הורים יותר דתיים מעוניינים יותר בחינוך צאצאיהם ודורשים יותר בבית הספר".

האתגר כאן הוא לספק חינוך מש־פחתי אינטנסיבי — ראשית לשכנע את ההורים שכדאי להיות חיים יהו־דיים. ושנית, לספק להם את המיומ־נות הדרושה לחיים יהודיים. הדרך הטובה ביותר להגיע למטרה זאת היא תוך תכניות מקבילות להורים ולתלמידים החל בגנון והגן, בייחוד, אלו הכוללות נסיונות חיים יהודיים בסופי שבוע ובימי חג.

הניסיון הוכיח, לפי מחקרו של גולדמאייר בהארווארד, ב־1975 — ש"חל שינוי ניכר בהתנהגותם הדתית של הורים שהשתתפו בתכניות חינוך מקבילות במשך שנתים או יותר". אם כך, תכניות כאלו חייבות להיות חלק אינטגרלי של בית הספר.

ועוד, החינוך העברי צריך גם ל־טפל במספר הגדול של קשישים ו־פנסיונרים. בעתיד הקרוב יהוו בני ששים ומעלה כרבע מן האוכלוסיה היהודית — הם יחפשו דרכים כיצד להעביר את זמנם הפנוי. למעשה, אם נספק להם חינוך יהודי, הרי בעת ובעונה אחת נרחיב את אופק הש־פעת החינוך ונעשיר את האווירה ה־יהודית האנושית.

לית מאן דפליג — בחינוך הפור־מלי יש הרבה לשפר. הוראת הלשון מעמידה בפנינו בעיה מיוחדת. דומה, שהקמת המדינה היתה מועילה ללי־מוד הלשון. אבל, לא כן הדבר. הו־ראת הלשון העברית ירדה פלאים במשך עשרים השנים האחרונות, ב־יחוד בחינוך המשלים. אם כן, מהם הסיכויים להוראת הלשון בחינוך ה־יהודי? לאור השעות המוגבלות ל־לימודים העבריים ולאור השפעת ה־אוירה השוללת את ערך החינוך ה־עברי. האם בית הספר המשלים יכול גם להשיג את מטרותיו "היהודיות", וגם להעמיק מיומנות לשונית לתל־מידיו? ועל אף כל הבעיות המכשי־לים, האמת היא שישנה פעילות יעי־לה ורבה המתרחשת בין כתלי בית הספר היהודי ובתוכניות האלטרנטי־ביות.

שמעו לתגובתו של סוציאולוג חי־נוכי, אמריקני, שחקר לא מזמן את מצב החינוך היהודי. הוא טען: "חבל שהנוער היהודי מבלה זמן כה קצר בבתי הספר היהודיים, כי בניגוד ל־בתי הספר שביקרו בהם ההורים, הרבה דברים מעניינים וחשובים נע־שים בחינוך היהודי היום".

בלי תיאום ציבורי

הערה זאת צודקת בהחלט. כמות החידושים והניסיונות בחינוך היהודי ראויה לתשומת לב הציבור היהודי. אולם, כל החידושים והניסיונות, כמו כל יתר ההתפתחויות בגולה, נעשים בלא תיאום ציבורי, בלא אישור יעי־לותם, בלא הדגמה מתאימה, ולאחר מכן, בלא הפצה משמעותית. במספר מקומות ההתעניינות בגישות חדשות מרחיקה לכת עד כדי הגזמה.

ועדות החינוך של שלושת הזרמים האידיאולוגיים מנסות עכשיו לתקן את תכניות הלימודים שכל אחת מהן מציעה לבתי הספר המשלימים ה־קשורים בה. המאמצים של ועדות אלו ראויים לשבח. אבל, הם נופלים מהריפורמה הנחוצה לחינוך המשלים. הדרישה כאן היא לעצב מחדש את מבנה החינוך המשלים כדי שירכיב את המעשה בהלכה — את הניסיון בידע.

כדי להיות אפקטיבי, חייב בית הספר המשלים ליצור "אווירות אל־טרנטיביות" כדי לספק את החסר ב־בית. הדרך הטובה ביותר ליצור את "האווירות המגיבות" האלו היא תוך מפגשי סופי־שבוע, בימי חופשה, תוך קייטנות ומחנות קיץ ותכניות ה־התבססות בישראל. אפשר גם להפוך את הכתה ל"אווירה מגיבה" על ידי הרכבת נסיונות חיים יהודיים בק־סוד הפורמלי.

כאן האתגר דורש לאשר את הדוג־מאות המצליחות של מיזוג הידע ו־הניסיון, להדגים אותן, להעמיק אותן, להפיץ אותן ולסגל אותן לגילים ה־שונים של הלומדים ולמצבים השו־נים של הלמידה.

וחשוב כאן להדגיש שמבנה בית הספר היום, המאפשר יצירת "אווי־רה אלטרנטיבית" בלא קושי, הוא הוא אחד מיתרונותיו העיקריים. ה־משימה למוסד זה היא להגשים ב־יותר שלמות את הפוטנציה של היום השלם שהתלמידים מבלים בו.

מרכז אמריקני

אחת מהאווירות האלטרנטיביות ה־יעילות ביותר, כתגובה לצרכי הנוער היהודי, היא ישראל. במשך שלושה העשורים האחרונים נעשו מאמצים חרוצים להביא נוער יהודי לישראל — לסיור קיץ ולתקופות לימוד יותר ארוכות — ביחוד על ידי המחלקות לחינוך ותרבות וחינוך תורני ומחל־קת הנוער והחלוץ של ההסתדרות הציונית העולמית.

כאן האתגר הוא להעריך בעומק את יעילותן של התכניות לסוגיהן, וגם את התפקידים המיוחדים של ישראל והציבור היהודי באמריקה, בהכנת הפעולות ובביצוען.

בנידון זה יש להגביר מעבר אחד של הים, את המאמץ לגיוס חניכים, ובעבר השני — בישראל — יש לפתח רגישות רבה, ויכולת מתאימה לטפל בצרכים המגוונים של הנוער האמריקני.

על הגורמים בישראל — בשיתוף מתמיד עם הגורמים באמריקה — ל־הכין תכניות מתאימות ולהכשיר כוח־אדם מתאים בשביל קבוצות נוער מאמריקה. לצערנו, יש כשלונות ב־תחום זה.

בנידון זה ובקשר ליותר המפעלים

(סוף בעמוד 5)

הטרור בעולם — במרכז דיוני קונגרס המשפטנים

השר צדוק: נחושה החלטתה של ישראל להוסיף ולהלום במחבלים ובטרוריסטים בכל מקום שהם

מבצע יהונתן באנטבה, מול אזלת ידה של הקהילה הבינלאומית להלחם בטירור המשתולל בעולם, בניגוד לכל חוק וסדר בינלאומי — צוינו אתמול את פתיחת הקונגרס השלישי של ארגון הבינלאומי של עורכי דין ומשפטנים יהודים, המתכנס במלון „הילטון" בירושלים.

בקונגרס משתתפים כ־400 משפטנים מארצות המערב וישראל, ביניהם שופטים עליונים, משפטנים המחוקקים בארצותיהם השונות וכן אישי מערכת המשפט והחוק בישראל.

בין האורחים היו שר המשפטים מר חיים צדוק, שבירך בשם הממשלה, השר גדעון האוזנר, שכיהן בעבר כיועץ משפטי לממשלה, נשיא בית המשפט העליון מר שמעון אגרנט ועמיתו הנשיא לשעבר יצחק אולשן, אורחים ומוזמנים, בהם שגריר ארה"ב מר מ. טון.

השופט העליון מר חיים כהן, נשיא הארגון הבינלאומי של עו"ד ומשפטנים יהודים, פתח את הקונגרס והעלה את זכרם של הנעדרים וביניהם ראשם המשפטן מצרפת רנה קסאן ז"ל, שהיה נשיא הכבוד של הארגון.

בפתיחת הקונגרס הנוכחי נבחר בה אחד השופט העליון בורא לסקין, נשיא בית המשפט העליון של קנדה, לכהונת נשיא הכבוד של הארגון במקומו של המנוח ר. קסאן.

מר ח. כהן הטעים, כי נושא הדיונים המרכזי של הקונגרס הנוכחי הוא „התפישות וההבטים של ומנגנון בקשר לחוק הבינלאומי". הוא אמר, כי בתקופתנו קיימים גופים ואפילו מדינות המשתמשים בעקרונות החוק הבינלאומי וזכויות האדם כמסווה לכיסוי אינטרסים אנוכיים. ארגון האו"ם בהווה במה לביקורת בוטה נגד אלה הרומסים את החוק, כלפי אותם הגופים והמדינות המתאמצות לשמרו ולטפחו לטובת האנושות כולה.

מעשי פשע המבוצעים בחסות האו"ם

נשיא בית המשפט העליון שמעון אגרנט, שיחד את דבריו לחוסר המעשה של הקהילה הבינלאומית נוכח הטירור, הצביע על מעשי פשע המבוצעים בחסות האו"ם והזכיר את השמדתו של העם הכורדי בעיראק, תוך הפרה גסה של עקרונות החוק וזכויות האדם. „אין שום סיבה להצדיק מעשי טירור כאלה שמבצעים אנשי אש"ף, אפילו נוכח טענתם, כי הם נלחמים למען רעיון פוליטי" — אמר מר אגרנט בקבעו, כי „רצח אדם איננו הגנה על רעיון — אלא זהו רצח אדם".

נשיא בית־המשפט העליון חיווה את דעתו, כי נוכח אזלת ידו של העולם להפעיל צעדים ממשיים, כדי להביא את מבצעי הטירור לדין בינלאומי ולהענישם על־פי החוק הבינלאומי, יש לראות במבצע יהונתן באנטבה כמעשה של גילוי הצדק הבינלאומי, שהופעל באמצעות זרועה הארוכה של ישראל. מר אגרנט דחה לחלוטין את הטענה המשפטית, כי במבצע אנטבה נפגעה זכות הריבונות הטריטוריאלית של אוגנדה. הוא הדגיש, כי עקרון הריבונות הטריטוריאלית אינו מנוגד לחוק הבינלאומי, יתר על כן — ריבונות טריטוריאלית בלתי מוגבלת סופה שתגרום להעדר כל חוק בינלאומי. גם אילו נכשל מבצע אנטבה, היתה ההחלטה לקיימו מוצדקת משום שהיא באה כדי להחזק את החוק והסדר הבינלאומי ברוח „צדק צדק תרדוף" — קבע נשיא בית המשפט העליון.

שר המשפטים מר חיים צדוק שהביא את ברכת הממשלה, הצהיר כי נחושה החלטתה של ממשלת ישראל להוסיף ולהלום במחבלים ובטירוריסטים בכל מקום ובכל האמצעים העומדים לרשותה. מר צדוק הטיל את מלוא האחריות לחורבנה של לבנון על הטירוריסטים אנשי אש"ף, שכל מטרתם היא להשתלט על לבנון. „אולם תוך חורבנה של לבנון התנפץ לרסיסים החיזיון של אש"ף על מדינה חילונית ודמוקראטית". שר המשפטים חיווה את דעתו, כי לבנון כבר לא תשוב להיות מה שהיתה. ישראל לא תניח לה גם לשוב ולהיות בסיס למעשי חבלה, טירור ורצח של אש"ף.

מר צדוק קרא לארצות העולם להתארגן למלחמה בטירור, משום שדווקא בהן נהנים הטירוריסטים מחופש פעולה ומנצלים לרעה את הכנסת האורחים של מדינות אלו. שר המשפטים הדגיש, כי מבצע „יהונתן" באנטבה לא חיסל את הטירור, והעולם חייב להיערך למלחמת חורמה זו.

דברי ברכה השמיעו גם מר יוסף אלמוגי, יו"ר ההנהלה הציונית ומר ט. קולק, ראש עיריית ירושלים בשם העיריה.

עו"ד יצחק טוניק, נשיא לשכת עורכי הדין בישראל, ברך את המשפטנים האורחים, והשופט מוריס רוזלנר מצרפת השיב בשם האורחים מחו"ל.

ביהמ"ש העליון דחה ערעור חברות קבלניות בתביעתן נגד „ורד"

מאת שמואל מושלמן, כתב הצופה

בית המשפט העליון דחה ביומיים אלה את ערעורן של שתי חברות קבלניות, ביחס לראיות שבזכותן להגיש נגד חברת „ורד" בתביעתן על הפרה חוזה בעיקבה של בניית שדה תעופה באוגנדה.

בית המשפט דחה גם את בקשתן של החברות להגיש ראיות, כדי להגבות מחברת „ורד" כמיליון ל"י, ששילמו שוחד לשלטונות אוגנדה עבור ביצוע העסק.

כל הפרשה נולדה — כדברי השופטים — בגלל המפולת שקרתה במרץ 1972 לכל החברות הישראליות שהיו פעילות באוגנדה, עקב ניתוק היחסים הדיפלומאטיים בין שתי המדינות וגירוש הישראלים מאוגנדה.

תחילת הסיפור במחצית השנייה של שנת 1971 כאשר הכל נראה עדיין שפיר ביחסי אוגנדה־ישראל וחברות ישראליות פעלו שם במלוא התנופה, חוץ מחברת „ורד", שהשתדלה לצמצם את עסקיה עקב קשיים הכספיים.

חברת „ורד" נהלה באותה תקופה מו"מ עם ממשלת אוגנדה על עסקה גדולה של בניית שני שדות תעופה. לשם כך התקשרה בהסכם עם שתי חברות קבלניות ישראליות הידים לנואר בע"מ וי. זאבי ובניו בע"מ, שהסכימו לבצע את עבודת הבנייה של שדה תעופה אחד בארואה בסכום של כ־8.5 מיליון דולר. באוקטובר 1971 החלו החברות בביצוע העבודות והתכוונו לשם כך בציוד כבד שהיה ל„ורד" באוגנדה. הן עשו זאת על יסוד ההסכמים בכתב ביניהן ובין „ורד".

כאשר התרחשה המפולת במרס „נתקעו" שתי החברות הקבלניות באמצע ביצוע העבודות וכן „נתקע" הציוד הכבד, שרכשו לפי ההסכם, וללא יכולות להתגיאו משם. למרות זאת נאלצו שתי החברות לשלם ל„ורד" חלק גדול ממחיר הציוד. שתי החברות לא השלימו עם מצב זה ופנו בתביעה לביהמ"ש המחוזי בת"א לחייב את „ורד" להחזיר להן חלק מהכספים — 3 מיליון ל"י — שנתנו לה בעבור הציוד בנימוק, כי ביצוע העבודות נמנע עקב גירוש הישראלים מאוגנדה. התובעות בקשו גם להחזיר להן דמי נזקים שנגרמו להן לטענתן עקב הפרת ההסכם, וכן סכום של 1,050,000 ל"י דמי שוחד, שהן נאלצו לשלם באוגנדה בתנאי לקבלת העבודות. כאשר ש„ורד" התחייבה עוד לפני עשיית ההסכם לשלמו.

פנייה לביהמ"ש העליון

לפני תחילת הדיון בתביעה החליט נשיא ביהמ"ש המחוזי בתל־אביב, השופט קנת, לא להרשות לתובעות להגיש ראיות להוכחת חלק מטענותיהן והורה למחוק חלקים מהתביעה שאינם נוגעים לדעתו לעניין.

שתי החברות ערערו על החלטה זו בפני ביהמ"ש העליון וביקשו שלא להגביל אותן בהבאת ראיות לטענותיהן. לעומת זאת, ערערה גם חברת „ורד" וביקשה למחוק חלקים נוספים מפרשת התביעה. אחרי ששמעו את טענות הצדדים החליטו שופטי בית־המשפט העליון, מ. לנדוי, מ. בן־פורת וב. שרשבסקי לדחות את ערעור שתי התובעות, ולקבל בחלקו את ערעורה של „ורד".

השופטים קבעו, כי להסכם שוחד שהצדדים ראו מראש אפשרות לסיכול החוזה, והסכימו כי מחיר הציוד ישולם במלואו למרות סיכול אפשרי כזה.

להלן דחו השופטים את טענת התובעות, כי „ורד" רימתה אותן בקשר לדמי השוחד ששלמו כדי להשיג את החוזה משלטונות אוגנדה. „בעבדן על הצד האפל הזה של עיסקה אוגנדית — הבהירו השופטים — הן נקטו שיטה שבית־המשפט אינו יכול לתת לה הגושפנקה שלו.

גם את הטענה ש„ורד" גילתה את קיום ההתחייבות לתשלום השוחד במועד מאוחר יותר, כשלקבלנים לא היתה כל אפשרות ליצאת מהעיסקה, דוחים השופטים כ„חסרת משמעות".

72 מדליות ומקום שלישי למשלחת הנכים מישראל

משלחת ישראל לאולימפיאדת הנכים שבה אתמול בצהריים מארה"ב, כשעל צוארם של רבים מחברי המשלחת מצטלצלים 72 מדליות.

58 הספורטאים, נכי צה"ל ואיליין, סיימו את האולימפיאדה במקום השלישי אחרי ארה"ב והולנד. הם נתקבלו בפרחים וכן ע"י שר החינוך והתרבות אהרון ידלין, שאמר כי „זהו הישג חשוב, מרשים, מכובד, תפארת לכם וכבוד למדינת ישראל". השר קיבל את פני המשלחת באולם הכניסה לבית הנתיבות, וסביבו עשרות הספורטאים מאושרים וגאים.

בני המשפחה חיבקו את הבאים בבאתם מבית הנתיבות. בין מקבלי הפנים היה גם ממלא מקום מנכ"ל משרד הבטחון אריה שריג.

השחיין אורי ברגמן, חזר עם 6 מדליות זהב בהן זכה בהתחרויות השחיה. כמתחרה התחריף ביותר היה נציג מצרים, שהתייצב להתחרות הגמר גם בשחיה שבה זכה הישראלי ביבכה. השניים התבו ידיים ועמדו דום זה לצד זה, כאשר דגל ישראל הונף בראש התורן וההזמרת נגנה את „התקווה" בפעם המי יודע כמה במשחקים אלה. גם יוסי ונגר הביא הביתה 6 מדליות זהב בשחיה ומדליה אחת ארד.

ראש המשלחת, מר שלמה לדור, סיפר שהרגע המרגש ביותר בכל המסע היה אולי מחוץ למפגשי הספורט — הפגישה של חברי המשלחה עם הרבי מלובביץ' בניו־יורק. הרבי ירד אל הנכים, לחץ את ידו של כל אחד מחברי המשלחת וברכם.

מר ראובן הלר, אף הוא מראשי המשלחת, מסר שבין הספורטאים הישראלים היו 35 משותקים, 17 קטועי גפיים ו־6 עיוורים. ישראל זכתה ב־42 מדליות זהב אישיות והם שברו 18 שיאים עולמיים. ישראל היא המדינה היחידה שזכתה גם ב־6 מדליות זהב קבוצתיות: בתחרות הכדורסל, הכדורעף, סייף (בנית) ובשחי שליחים. ישראל זכתה גם ב־13 מדליות כסף וב־15 מדליות ארד.

עירית נצרת קיבלה ארכה של חודשיים בהפעלת חוק תכנון ובנייה

הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה במחוז הצפון, בראשותו של הממונה על המחוז, מר ישראל קניג, קיימה אתמול דיון נוסף בהצעה להפקיע סמכויות תכנון ובנייה מעירית נצרת בשל ליקויים שנתגלו בעירייה בהפעלת חוק תכנון ובנייה.

הוועדה המחוזית קיבלה את הצעתו של הממונה על המחוז לתת לעירית נצרת ארכה של חודשיים ימים להתארגנות מחודשת בהפעלת חוק התכנון והבניה והגברת הפקוח על חריגות בניה.

החלטת הממונה באה לאחר שעירית נצרת תקנה חלק מהליקויים והבטיחה לשמור בקפדנות על חוק התכנון והבניה והוראות החוק הנוגעות בדבר.

יו"ר הוועדה המקומית, עו"ד ראפיק ג'רג'ורה, הדגיש בפני חברי הוועדה כי ניתנו היתרי בניה שלא כחוק מאחר שאין רזרבות קרקעות לבנית שיכונים חדשים. מר ג'רג'ורה מסר נתונים על פעולותיה של הוועדה המקומית תוך ציון מקרים בהם פעלה הוועדה בהתאם להוראות החוק. הוא הביע שביעות רצון מהתגבשות הפקוח והמפקחים מהתבצעות ע"י פקחי משרדי הפנים יבוצעו על פי תכנית קבועה מראש והוך הודעה מוקדמת על בואם של המבקרים.

ראש עירית נצרת, הח"כ ת. זייאד, ביקש לפתוח דף חדש ביחסים עם העירייה והצביע על הקשיים המסכנים שעירית נצרת נתקלה בהם.

ילדים מהפרברים השתתפו במחנה קיץ בנושא איכות הסביבה

46 ילדים ברוכי־כשרון משכונת התקוה, כפר שלם ונוה־אליעזר בתל־אביב, השתתפו במחנה קיץ שהתקיים במועדון הנוער בכפר־שלם, במסגרת פרוייקט הרווחה של משרד החינוך והתרבות ובשיתוף המכון לקידום נוער שוחר מדע ואגף החינוך של עירית תל־אביב.

נושא המחנה היה איכות הסביבה מתוך גישה יצירתית. הנושא הועבר לילדים באמצעות ציור בטבע, צילום ובניית דגמים, גיאוגרפיה, הנדסה, ביאולוגיה ואקולוגיה.

במהלך המחנה הציעו הילדים הצעות לשיפורים ולשיפוצם של בתים ובנו דגמים לעיצוב מחודש של הכיכר המרכזית בכפר שלם. דגש מיוחד הושם על יופיה של סביבת המגורים והאפשרויות לשינוי פני המקום. בעקבות הצלחת המפעל הודיעו משרד החינוך והתרבות והגורמים ששיתפו בו פעולה, כי הילדים ימשיכו להיפגש במשך כל השנה לקידום הנושא שטיפלו בו. המחנה נמשך שבוע ימים.

נתפסו חוטפי ארנקים

אשה אשר ארנקה נחטף זכרה את מספר הלוחות של המכונית, שנוסעיה חטפו את הארנק. הודות לכך נעצרו החוטפים.

ביום א' לפנות ערב עמדה אשה ליד קלנוע „אואזיס" ברמת גן ושוחחה עם חברותיה. לידם עברה מכונית ואחד הנוסעים חטף ממנה את ארנקה, אשר היו בו 500 דולר ומסמכים. האשה מסרה למשטרה את מספר המכונית וניידות רבות בעיר החלו לחפש אחריה. ואומנם הצליחה המשטרה לעצור מכונית ברחוב ירמיהו, אשר היו בה חפצים חשודים כגנובים, בתוכם, נוסף על הארנק הגנוב.

העצורים הם צעיר בן 17 מתל־אביב וצעיר בן 21, בהרצליה, אשר נהג במכונית. השניים סיפרו, כי היו במסיבה ברמת גן ולאחר מכן נסעו לתל אביב וליד תיאטרון „הבימה" ראו איש מבוגר נושא תיק. בעברם במכונית על ידי האיש, חטף אחד מהם את תיקו והסתלקו. משם נסעו לחוף ים והורידו ממכונית אחרת מראה ואנטנה. אחרי כן נסעו לרמת גן וחטפו את הארנק. במכונית נמצאו גם תרמיל ושמיכה צבאיים.

אתמול הובאו שני החשודים יצחק שלו וצבי דרעי בפני שופט השלום י. מגורי־כהן בתל אביב, אשר החליט לעצור את השניים ל־10 ימים כל אחד.

חשודים בנסיון לגנוב כספת

מאיר סולטן, בן 23, ויוסף זמיר, בן 24, שניהם מתל־אביב, ישארו במעצר עד גמר ההליכים המשפטיים נגדם. לפי החלטתה של השופטת המחוזית ש. וולנשטיין בת"א.

השניים חשודים בפריצה לחנות תכשיטים של מר זיגמונד מרמור, בדרך יפו־תל־אביב ב־13 לח.ז. ובנסיון לעקור כספת מהקיר, אשר הכילה דברי ערך.

מרכזיותה של ישראל

(סוף מעמוד 4)

הקשורים בישראל (כגון השתלמויות מורים ומחנכים) יש צורך לפי דעתי, להקים מרכז אמריקני — נציגות אמריקנית שתרכז את כל הפעולות החינוכיות הציבוריות. נציגות זאת תכנן, תתאם, תעריך, תדריך ותעודד ביצוע ותהווה קשר אחיד בין הגורמים החינוכיים באמריקה ובין הגורמים בישראל — כולל משרד החינוך והתרבות, ההסתדרות הציונית על כל חלקותיה והאוניברסיטאות.

בראשונה, אנחנו באמריקה צריכים להתארגן לשם כך. ושנית, בישראל צריכים הגורמים להתאחד בכדי למנוע מהתחרות ברישום חניכים ומורים וכחפיפה בתכניות סיור והשתלמות. העיקר הוא להביא לידי צר זרזיות, יתר יעילות, יתר מהימנות, ויתר אחריות בפעולות החינוכיות הקשורות בישראל. וקביעת יחסים דו־סטריים בין יהדות אמריקה בין מדינת ישראל. סוף כל סוף, מחנכים יהודים מאמריקה יכולים לתרום הרבה לשכלול החינוך בישראל בתחום המנהל, הארגון, ושיטות הוראה.

בנוסף לתכניות ההתבססות בישראל נוצרו במשך השנים האחרונות מיני פעולות על ישראל ולמענה — פעולות ארציות, ציבוריות, מקומיות — שמשתתף בהן הנוער לומד. יתר על כן, ישראל הוא נושא שוב בירובם ככולם של מוסדות החינוך. מחקר על מקומה של ישראל בתכניות הלימודים בתקופה שלפני מלחמת ששת הימים ואחריה הוכיח למרות שישראל לא נכללה כמקצוע ברוב בתי הספר, כמעט כולם שלבים את ישראל בתכנית הלימודים בדרך בלתי ישירה.

לאור כל האמור, נשאל את השאלה הבוערת: האם ישראל תופסת מקום מרכזי בחינוך היהודי באמריקה? אם נקח בחשבון את כל הנעשה בחינוך בקשר לישראל נצטרך לענות בתשובה חיובית. אבל יש שאלה יותר נוקבת שדורשת תשובה, והיא: מה יחס של התלמידים לישראל? איזה מקום תופסת ישראל בחייהם? ועל זה יש להשיב: ישראל היא בהכרח מרכזית בחיים של אלה שהיהדות תופסת מקום מרכזי בחייהם. והתוצאה לכך, הסתכלו נא — מי הם המשתתפים בתכניות על ישראל בישראל ולמען ישראל — בהפגנות, בצעדים, בסיורי קיץ, בשנות לימוד ובעליה — רובו ככולו נוער מסורתי שמרכזיותו היהדות בולטת אצלו.

בניתוחו הסוציאלוגי על מרכזיותה של ישראל בחיי יהודי אמריקה, מציין פרופ' חיים ווקסמן מאוניברסיטת רטגרס (יושב ראש המרצה היוונית למדעי הרוח) ש„הזדהות דתית חזקה עשויה להביא להזדהות חזקה עם ישראל", ועוד: ש„חיזוק החיים היהודיים והזדהות יהודית בזה לחיזוק הקשרים בין הגולה וישראל ויעמיד את ישראל במקום יותר בעולם היהודי".

אם כי היא לא התכוונה לדת היהודית, הביעה גולדה מאיר דעה כזאת לעתים קרובות. בנוגע למסורת ומרכזיות ישראל, מסיק ווקסמן: „זאת דווקא גישה שאפרים קישון מורה עליה במאמרו (כיפה סרוגה) בכתבו: „מתקבל הרושם המביך, כי אילו האנאכרוניזם של הכשרות ושמירת השבת הבלתי־הגיונית הן הן הערובה לאהבת ציון אמיתית, שאינה תלויה בנצחנותה". אולי נטל קישון לעצמו חירות הספרות. כשכתב בלשון „ערובה" ואפשר שהפריז קצת. אך ניתוחו והעובדה שעליהן הוא מתבסס, קרובים מאד לאמת אם לא האמת לגמרי".

האתגר של מרכזיותה של ישראל בחינוך היהודי הוא איפוא, לחזק את איכותם של החיים היהודיים ואיכותו של החינוך היהודי. ודי לחכימא ברמיזא. עם כל זה, יש להבליט את ישראל בתכנית הלימודים, בדרך ישירה ובלתי ישירה, עד כמה שאפשר.

בין היתר, החינוך הוא כוח מניע להמשכיות ואחדות יהודית. במשך כל שנות קיומנו, בית האולפנה היהודי והמורה היהודי העבירו את המומנות והיידע של המסורת היהודית, וכך היו לגורם מאחד הן מבחינת המקום והן מבחינת הזמן. באמריקה, הרבגוניות הגדולה בציבור היהודי מסכנת את הכוח המאחד של החינוך היהודי, בייחוד כשהרבגוניות מביאה לידי אינדוקטרינציה השקפתית על חשבון האחדות ורגש כלל־ישראלי.

למרות זאת, בבתי הספר היהודיים קיימת פעילות טרנס־אידיאולוגית רבה ולימוד רב המכוון לעם ישראל ולכלל ישראל — כגון המאמצים החינוכיים בעניין השואה, יהודי רוסיה ומדינת ישראל. במידה רבה הפעילות הזאת עוזרת לאחד את הציבור החינוכי. אמנם, אין זה ריאליסטי להנהיג את שיטת „היסודות המשותפים" בתכנית הלימודים, כפי שד"ר דושקין ז"ל התאמץ לעשות בניו יורק לפני ארבעים שנה. אף על פי כן, המחנכים היהודים יכולים להגביר את רעיון „אחידות בתוך לבוש הגוונים" בעבודתם החינוכית המשותפת, וכן אפשר ואפשר להשריש בליבות החניכים חוש כלל־ישראלי. וזהו האתגר הנשגב ביותר.

בקיצור, החינוך היהודי באמריקה הוא ערבוב של אורות וצללים, מקור של חוסן ודאגה ותמונה של הישג ואתגר, על אף אוירה ציבורית, שבעיקרה היתה בלתי רצויה, ועל אף סיוע ציבורי לגמרי לא מספק, החינוך היהודי התקדם הרבה בחמישים השנים האחרונות.

ללא כל ספק, ההישגים ראויים לתשומת לב והערכה מתאימה. אבל יותר מזה, בהתחשב במצב הנוכחי של יהדות אמריקה, האתגר להיענות לצורכי החינוך ולצורכי הקיום היהודי היא צו השעה — הנדרש את תשובת לבנו המלאה.

עו"ד ח.מ. בסוק מציע לאחד אגפי החינוך והנוער

בתביעה לאחד את אגפי החינוך והנוער בעירית תל אביב תחת מינהל אחד — יצא עו"ד ה. מ. בסוק, ראש אגף החינוך בעירית תל אביב, במכתב ששיגר אל ראש העיר מר ש. להט.

עו"ד בסוק קובע במכתבו כי לאחר נסיון של שלוש שנים בראשות אגף החינוך בעיריה, הגיע למסקנה שיש לאחד את הפעולות של האגף לחינוך והאגף לתרבות, נוער וספורט. לדבריו, הפירוד הקיים בפעילויות של שני האגפים, מונע שימוש נכון בכח האדם, במבנה ובאביזרים של בתי הספר, המחולקים בין שני האגפים ואף אינו מאפשר הפעילות החברתית והתרבותית הרצויה. ע"י שינוי המסגרת, הטעים עו"ד בסוק, יוכל בית הספר לתרום ביעילות לפתרון המצוקה החברתית, ולהשגת היעדים של ההתחדשות עם ערכי התרבות והמסורת, קליטת הנורמות החיוביות של החברה הישראלית, מיקוד בית הספר כמרכז קהילתי שיאפשר לעיריה לחסוך גם את כספי הציבור על ידי שימוש במבנים של בתי הספר בשעות הצהרים במקום הקמת מבנים חדשים.

פרטים על מהותה של הצעה זו מסר עו"ד בסוק גם במסיבת העתונאים, אתמול.

לפי שעה, נמסר, טרם השיב ראש העיר על מכתבו של עו"ד בסוק, אך לא מן הנמנע כי הנושא יועלה לדיון באחת מישיבותיה הקרובות של הנהלת העיר.

שתילים נגועים במזיקים הוחרמו בנ. ת. בן־גוריון

נזק שעשוי היה להיגרם למטעי הארץ נמנע הודות לעירנות נציג משרד החקלאות בנמל התעופה, שתפס משלוח שתילים שהיה נגוע בצורה קשה במזיקים שאינם ידועים בארץ.

הפקח החרים אצל נוסע, שהגיע מהודו, חבילה של שתילים וביניהם שתילי פומלה, מנגו, אפרסק, אפרסמון, גויאבה ופירות נשירים שונים, אחרי שגילה בהם כנימות מסוכנות. בשורשי הפומלות נמצאו „מושבות" של כנימות מסוג, שעד כה לא חדר לישראל ואשר עלול היה לעשות שמות במטעי הארץ. גם בפירות האחרים נמצאו מזיקים, אילו הצליח האיש להכניס את 20 השתילים שהביא לגינתו, עלול היה לגרום נזק בל ישוער לחקלאי מדינת ישראל.

כידוע, קיים איסור חמור להביא לישראל צמחים מהחוץ ולעתים קרובות מוחרמים פירות שונים כגון איוס, מנגו ופירות אקזוטיים אחרים, שהתיירים מביאים לקרוביהם.

אנשי המכס בנמל משתפים פעולה עם משרד החקלאות ובכל פעם שהם מגלים פירות, ירקות או פרחים, הם מועברים לבדיקה משרד החקלאות במקום.

רב פקד שקמוני ז"ל למנוחות

ידידים, מוקירים ובני המשפחה ואתם אנשי „ההגנה", צבא ומשטרה השתתפו אתמול בלווית רב פקד מנשה שקמוני ז"ל. משלחת מטעם המטה הארצי של המשטרה בירושלים, בראשו תת־ניצב קפלן, ראש כח־אדם, הניחה זר על הקבר. הרב אלי שטרן, רבה של משטרת ישראל, נשא דברי הספד בהם עמד על אישיות המנוח ועל תרומתו המיוחדת למשטרת ישראל בפיתוח שיטה יהודה בעולם לשיחזור אתרים ונסיבות לפענוח מקרי פשע.

חייל החשוד בפריצה ישאר במעצר עד למשפט

צבי גור, חייל בצבא קבע, ישאר במעצר, עד סיום ההליכים המשפטיים נגדו. על כך החליטה אתמול השופטת התורנית חנה אבנור בת"א.

נגד צבי גור הוגש כתב אישום לפיו ביצע פריצה וגנב סחורה ב־100 אלף ל"י. הסחורה כללה מספר רב של מוצרי חשמל, מערכות סטראופוניה, רשמי קול ומקלטי רדיו וטלוויזיה.

השופטת לא קיבלה את הטענה שמוצאו של גור הוא במשפחה טובה אשר התפרנס עד כה בכבוד. „נימוקים אלה אינם מספיקים כדי להכריע לשחרר אותו עד למשפט", אמרה השופטת.

הרצאות ופעולות הסברה למשלחות צבוריות היוצאות לחוץ לארץ

מערב אירופה היה היעד המקובל ביותר של עשרות משלחות עירוניות, ציבוריות והורות שיצאו בחודשי הקיץ לביקורים רשמיים בחו"ל.

טרם צאתן קבלו המשלחות סמינרי הסברה קצרים, בהם התמקדו המשתתפים בבעיות היחסים בין ישראל למדינות המארחות, מצב הקהילה היהודית והמשטר במדינות אלה. כן שמעו הרצאות בנושאי הציונות, הסכסוך הישראלי־ערבי והשואה. טרם צאתן לחו"ל בקרו המשלחות ב„יד ושם", או לחלופין בקיבוץ לוחמי הגיטאות.

מהמחלקה לאורחים ותיירים ב„מרכז ההסברה" — המארגנת סמינרים אלה באמצעות הלשכות המחוזיות — נמסר כי לאחרונה הושלם גיוס עשרות מומחים שיצטרפו למגל המרצים הקבוע המרצה בפני המשלחות.

חוקר במשטרה נאשם בקבלת שוחד

כתב אישום נגד רס"ר עזרא הדראווי, חוקר במחלקת חקירות הונאה במטה הארצי של המשטרה, הוגש אתמול לבית המשפט המחוזי בת"א, לפיו נאשם בקבלת שוחד ובבעילה באונס.

לפי כתב האישום החל הרס"ר לחקור את בני משפחת מיכח, החשודים בעבירות מירמה שביצעו בקשר לקבלת דוגמאות של סחורות מחברות בכמה ארצות אירופה ואוסטרליה. הוא נתמנה לחוקר במאי 1973 והחל לאסוף חומר ראיות ולחקור את החשודים. אולם הוא מעל באמון לאחר שקיבל שוחד מהחשודים. הוא הבטיח לעזור להם כמיטב יכולתו ואמנם בחודש פברואר השנה נפגש הרס"ר עם נציגת הפרקליטות המטפלת בתיק נגד החשודים וסיפר על הקשיים באיסוף הראיות ואף הביע דעתו, כי בעיניו העבירות הן זוטות.

חזיז נזרק בתל־אביב

חזיז נזרק ביום א' ב־8.20 ממכונית שנסעה ברחוב איינשטיין בת"א, ליד פינת רחוב טגור. איש לא נפגע.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 1757/76

בענין: עזבון המנוחה חיה אברמוביץ ז"ל. המבקש: יעקב אבירי, מרחוב מאיר בעל הנס 8, רמת־גן.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לביהמ"ש המחוזי בת"א בקשה למתן צו הירושה על ירושת המנוחה חיה אברמוביץ ז"ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון שהכרזה המבוקשת מתייחסת אליה והרוצה להתנגד לה להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות לאותה הכרזה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

רשם בית המשפט המחוזי

במפלגה ובתנועה

המפד"ל והפועה"מ בתל־אביב

בביהכ"נ זר גוריאל שכ' התקוה ב־8 שעור גמרא ע"י הרב יעקב סרב.

בביהכ"נ עולי אפגניסטן נוה צה"ל ב־6 שעור תורה ע"י הרב מ. יוזף.

בביהכ"נ נר מאיר ראב"ד 42 ב־5 שעור באמרת חיים ע"י הרב י. מלאכי.

בסניף קרית שלום ב־4 שעור גמרא מסכת ערכין ע"י הרב ד. ד"ד.

מפגין נגד כינוס סופרי אידיש

מחאה נגד כינוס סופרי אידיש בירושלים. הבית יוסף בן־פורת, המכנה עצמו „יוצר וסופר ללא שם", בכרזה מחזיק את־גול ליד בית הסופרים ברחוב קפלן בתל־אביב. בכרזה אומר בן־פורת, כי „הוא מוחה נגד הדיכוי הרוחני של עדות המזרח אשר יצרו כל הכבוד ישראלי". המפגין הוסיף בכרזה מחאה נגד המו"לים שהם, לדבריו, כולם אשכנזים. אשר מדפיסים כל ספר של אשכנזי אפילו אינו בעל ערך, ואילו את ספרו השני של המפגין אינם מוכנים להדפיס.

לוח הצופה

● בגל קונה הכל רהיטים טלוויזיה מקררים מערכות חשמליים 932267 .863784

● למכירה בבני ברק 2½ חדרים 701018 (בבית), 742956 (בעבודה) אפשרי כיידית.

● בבני־ברק דרושה אשה לעזרה בעבודות בית להתקשר טלפון .03—33532

ארומיד
צפוי דלתית יקירות

לימונטה
ד
ספט חדיש נגד כתמים

בית הדין הרבני האזורי רחובות

תיק 1946/תשל"ו

הוגשה בפני בית הדין בקשה למתן צו ירושה על עזבון המנוח הלר חיים ז"ל שנפטר בתאריך י"ז אייר תשל"ו — 17.5.76.

המבקשים: אלמנתו הלר חנה, בתו ברנע צביה ובנו הלר שרון.

הזמנה

כל התובע טובת הנאה וכל מעונין שיש לו סיבה להתנגד לבקשה הנ"ל יבא לבית הדין וימסור טענותיו תוך 15 ימים מתאריך פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב בעיניו.

הרב א. שמואלי
המזכיר הראשי

בית הדין הרבני האזורי רחובות

תיק 2016/תשל"ו

הוגשה בפני בית הדין בקשה למתן צו ירושה על עזבון המנוח הולנד אברהם ז"ל שנפטר בתאריך ו' סיון תשל"ו (8.6.76) ברחובות.

המבקשים: אשתו הולנד אדלה; בניו הולנד צבי ושכטן; בתו אבירם בתיה.

הזמנה

כל התובע טובת הנאה וכל מעונין שיש לו סיבה להתנגד לבקשה הנ"ל יבא לבית הדין וימסור טענותיו תוך 15 ימים מתאריך פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב בעיניו.

הרב א. שמואלי
המזכיר הראשי

בית הדין הרבני האזורי רחובות

תיק 1966/תשל"ו

הוגשה בפני בית הדין בקשה למתן צו ירושה על עזבון המנוח בורלס יעקב ז"ל שנפטר בתאריך י"ג כסלו תשל"ה — 27.11.74 בגדרה.

המבקשים: בניו בורלא ארכון, ברק רוני, בורלס נלסון.

הזמנה

כל התובע טובת הנאה וכל מעונין שיש לו סיבה להתנגד לבקשה הנ"ל יבא לבית הדין וימסור טענותיו תוך 15 ימים מתאריך פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב בעיניו.

הרב א. שמואלי
המזכיר הראשי

בית הדין הרבני האזורי רחובות

תיק 1978/תשל"ו

הוגשה בפני בית הדין בקשה למתן צו ירושה על עזבון המנוח שמעוני ישראל ז"ל שנפטר בתאריך ל' שבט תשל"ו (1.2.76) ברחובות.

המבקשים: אשתו שמעוני ציונה; בניו שמעוני דוד, בן־ציון, אבשלום, יוחנן, ינון, אליהו ישעיה; בנותיו מעתוק יוכבד כהן נחמה, שמעוני מרים.

הזמנה

כל התובע טובת הנאה וכל מעונין שיש לו סיבה להתנגד לבקשה הנ"ל יבא לבית הדין וימסור טענותיו תוך 15 ימים מתאריך פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב בעיניו.

הרב א. שמואלי
המזכיר הראשי

בית הדין הרבני האזורי רחובות

תיק 1930/תשל"ו

הוגשה בפני בית הדין בקשה למתן צו ירושה על עזבון המנוחה סמימי עטאלה ז"ל שנפטר בתאריך כ' אדר א' תשל"ו (21.2.76) ברחובות.

המבקשים: אשתו בדרי גבאי, בניו פרידון סמימי, פרהד סמימי, גהנגיר סמימי, פריבורז סמימי.

הזמנה

כל התובע טובת הנאה וכל מעונין שיש לו סיבה להתנגד לבקשה הנ"ל יבא לבית הדין וימסור טענותיו תוך 15 ימים מתאריך פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב בעיניו.

הרב א. שמואלי
המזכיר הראשי

נרשמו לנשואין

הרבנות הראשית והמועצה הדתית חיפה

ריספילד רונלד בן יוסף (רוק) רוטנברג נהריה; רוזנשטיין שולמית בת ראובן (רוקה) נהריה.

אילדאג יואב בן הלל (רוק) רחובות הורן; שולמית בת יוסף (רוקה) עפולה.

[illegible]

המועצה הדתית — קרית־גת

פולק שלמה צבי בן ציון (אלמן) ישראל—ב"ב; קיזלר אסתר בת שמואל (רוקה) ישראל—קרית־גת.

כהן יצחק בן יהודה (רוק) מרוקו—ק. גת; גרופה ברוריה בת מסעוד (רוקה) מרוקו—קרית־גת.

[illegible]

לשכת הרבנות — אשקלון

[illegible]

הרב דוד קואץ — ראשל"צ

[illegible]

לשכת הרבנות — מרכז שפירא

[illegible]

לשכת הרבנות בקוע אצל הרב חיים שרעבי

[illegible]

לשכת הרבנות והמועצה הדתית טירת הכרמל

[illegible]

לשכת הרבנות — קרית־ים

[illegible]

הרבנות המקומית — טירת־כרמל

[illegible]

לשכת הרבנות נצרת עלית

[illegible]

לשכת הרבנות והמועצה הדתית אילת

[illegible]

לשכת הרבנות המקומית בנימינה

[illegible]

בית הדין הרבני האזורי רחובות

תיק 2014/תשל"ו

הוגשה בפני בית הדין בקשה למתן צו ירושה על עזבון המנוח פולק יצחק ז"ל שנפטר בתאריך כ"ח ניסן תשל"ו (28.4.76) ברחובות.

המבקשים: פולק גולדה — אלמנתו, פולק ברכה־רחל — בתו.

הזמנה

כל התובע טובת הנאה וכל מעונין שיש לו סיבה להתנגד לבקשה הנ"ל יבא לבית הדין וימסור טענותיו תוך 15 יום מתאריך פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב בעיניו.

הרב א. שמואלי
המזכיר הראשי

בית הדין הרבני האזורי רחובות

תיק 1992/תשל"ו

הוגשה בפני בית הדין בקשה למתן צו ירושה על עזבון המנוח גוטליב הרמן ז"ל שנפטר בתאריך ח' טבת תשל"ו (12.12.75) ברחובות.

המבקשים: אשתו גוטליב מטילדה אחותו שומרוני הרמין (הנציה).

הזמנה

כל התובע טובת הנאה וכל מעונין שיש לו סיבה להתנגד לבקשה הנ"ל יבא לבית הדין וימסור טענותיו תוך 15 ימים מהתאריך פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב בעיניו.

הרב א. שמואלי
המזכיר הראשי

בית הדין הרבני האזורי רחובות

תיק 1933/תשל"ו

הוגשה בפני בית הדין בקשה למתן צו ירושה על עזבון המנוח פרשני דב ז"ל שנפטר בתאריך ד' סיון תשל"ו — 2.6.76 בבאר יעקב.

המבקשים פרשני אברהם ישראל. רח' בר אילן 16, רחובות מיוצג ע"י ב"כ עוה"ד שמשון פרשני, רחוב הרצל 125 רחובות.

הזמנה

כל התובע טובת הנאה וכל מעונין שיש לו סיבה להתנגד לבקשה הנ"ל יבא לבית הדין וימסור טענותיו תוך 15 ימים מהתאריך פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב בעיניו.

הרב א. שמואלי
המזכיר הראשי

למסדרי קידושין בארץ

הרבנות ברמת גן מבקשת מאת מסדרי הקידושין בארץ להודיע לה אם מר בביס יצחק ת. ז. 4782241 הגר ברמת גן רח' רוקח 50, שהתגרש בביה"ד הרבני תל אביב יפו, ביום י"ד טבת תשל"א (11.1.71) תעודה מס' 47598, טוען שהתעודה אבדה לו, לא נרשם אצלם לנשואין מאז שהתגרש בתאריך הנ"ל.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה — רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה — 1965

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי האחים הראוי חב' להשקעות ובנין בע"מ הגישו לועדה המקומית לתכנון ולבניה, רמת־גן, (להלן הועדה המקומית), בקשה להתרת הקלה בנכס גוש 6143 חלקה 591 רח' כרמלי מס' 25 רמת־גן.

דהיינו: תוספת בניה בשעור של 6% משטח החלקה.

על המעוניין, הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה כנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית, במשרדי מחלקת ההנדסה, רח' המעגל 26, רמת־גן, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

ד"ר י. פלד ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, רמת־גן

בית הדין הרבני האזורי רחובות

תיק 1845/תשל"ו

הוגשה בפני בית הדין בקשה למתן צו ירושה על עזבון המנוח אליאס אליס ז"ל שנפטר בתאריך כ"ה אדר א' תשל"ו (26.2.76).

המבקשים: אלמנתו אליאס כול; בניו אליאס דוד אליאס מוזס; בנותיו: מוזס רבקה, הדי שמחה, די דוד רחל.

הזמנה

כל התובע טובת הנאה וכל מעונין שיש לו סיבה להתנגד לבקשה הנ"ל יבא לבית הדין וימסור טענותיו תוך 15 יום מהתאריך פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב בעיניו.

הרב א. שמואלי
המזכיר הראשי

היום

יום ג', כ"ח מנ"א תשל"ו, (24.8.76)

פר' שופטים

הפרק: איוב ל"ז־ל"ח; המשנה: תרומות ט' ב'־ג'; הדף: פסחים קו; ההלכה: קצש"ע ה', ב'—ה'.

שידורי ישראל

חדשות

מהדורות החדשות בגלים א', ב', ו־ג' משודרות מדי שעה מ־6 בבוקר עד 1 בלילה.

יומני חדשות

7.05 (ב) הבוקר הזה
8.05 (ג) יומן הבוקר
13.00 (ב) בחצי היום
17.05 (ג) יומן הערב
19.05 (א) היום הזה
23.45 (ב) יומן חצות

רשת א'

[illegible]

רשת ב'

[illegible]

גלי צה"ל

[illegible]

טלוויזיה כללית

[illegible]

טלוויזיה לימודית

[illegible]

עירית ירושלים — הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן החוק):

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 להוק כי ה"ה רחל ופינר נויפט הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה באחוזי הבניה ובקו הבנין הקדמי בנכס בגוש 30408 חלקה 149 ברחוב גורדון 9 קרית היובל בירושלים. דהיינו: הקלה באחוזי הבניה 53.38% במקום 50% המותרים הקלה קלה בקו הבנין הקדמי של 30 ס"מ בפינת ההוספה.

את ההתנגדויות להתרת ההקלות הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 25, ירושלים.

מ"מ יו"ר הועדה המקומית

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 2434/76

בענין צוואת המנוחה בטיה הירשוביץ ז"ל, ת. ז. 0,855,282, שנפטרה ביום 25.5.75

והמבקש סבר אנדרבן, מהמקנן רח' הדרור 106.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית משפט זה בקשה לקיום הצוואה של המנוחה הנ"ל. והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה הנ"ל והרוצה להתנגד לבקשה הנ"ל, להגיש תוך 15 יום מתאריך פרסום זה כתב התנגדות, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

רשם בית המשפט המחוזי

בית הדין הרבני האזורי לנפת אשקלון

תיק מס': 2063/ל"ו

הוגשה לבית הדין בקשה להתן צו ירושה על עזבון המנוח ה. אברך חביב שנפטר באשקלון ביום י"ז אדר א' תשל"ו (18.2.76).

המבקשים: אברך שמעון, פרץ רחל, בינון מסעודה.

הזמנה

כל התובע טובת הנאה או המעונין בעזבון שהבקשה מתייחסת אליו ורוצה להתנגד יבוא לביה"ד וימסור טענותיו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו שאם לא כן יתן ביה"ד צו כטוב בעיניו.

הרב ב. צ. נהוראי
המזכיר הראשי

הצופה
עתון יומי
HATZOFE
DAILY
המו"ל: הצופה בע"מ. העורך: ש. דניאל, מערכת ומנהלה: תל־אביב, רח' המסגר 66, טל. 35421. ת"ד 2045. השבון בנק הדואר 41144 ✱ סניף ירושלים: רח' בן־יהודה 3, ת"ד 1142, טל. 35609 528344, בערב טל. 234910 ✱ סניף חיפה רח' ארלוזורוב 3, טל. 663628 דפוס הצופה בע"מ ת"א. רח' המסגר 66, טל. 31554.
●
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות המתפרסמות

هكذا منه الأصل

לאחר הפגישה עם שר הפנים

מרכז השלטון המקומי עומד לחזור מהתפטרותו

בפגישה שהתקיימה אתמול ביזמתו של שר הפנים, ד"ר יוסף בורג, הושגה הבנה בין השר לבין יו"ר מרכז השלטון המקומי, בקשר לפתרון המשבר שנוצר בעקבות התפטרותו של מר פנחס אילון מראשות הנהלת מרכז השלטון המקומי.

מר אילון ונציגי השלטון המקומי הבהירו לשר, כי המשבר נגרם בעיקר בשל אי העברת כספים ממשרדי הממשלה. ובמנהלים הבקשים העברת כספים אלה — הגורמים לקשיי מימון ולייקור, ולשיבושים רבים בניהול משק הכספים של הרשויות המקומיות.

שר הפנים ומנכ"ל משרדו דווחו על פעולות המשרד לקידום הבעיות הכספיות של השלטון המקומי והצהירו על תכנית הפעולה וההסדרים בין היתר:

שר הפנים נטל על עצמו אחריות לדאוג שמשרד האוצר יעביר לרשויות המקומיות במשך חודש ספטמבר 1976, את יתרת החובות הכספיים הבג"צים לרשויות המקומיות משנת הכספים הקודמת (בסכום של 800 מיליון ל"י לערך).

השר הודיע כי עד לסוף חודש אוקטובר תשולם לרשויות המקומיות מחצית מהסכום הדרוש לאיזון תקציביהם המאושרים (והתוספת לשנה שהמה מתבטאת בסכום של 3ח מיליון ל"י).

שר הפנים הודיע כי יפעיל בפני הממשלה לאשר מן הרזרבה את אותו החלק המיועד להן ואשר הוקפא עפ"י חוק התקציב, וכמו כן ישולמו עד סוף אוקטובר את ההפרשים המצטברים בגין הקפאה זו (כ־130 מיליון ל"י לערך).

השר פנה בקריאה למרכז השלטון המקומי לחזור מההתפטרות כדי להמשיך במאמצים המשותפים לקידום נושאי השלטון המקומי במדינה שלגביהם יש הבנה מלאה בין מרכז השלטון המקומי ומשרד הפנים.

יו"ר מרכז השלטון המקומי מר פנחס אילון, הודיע בתגובה לשכותו של השר, כי נכונה פנייתו של השר והבטחתו לדאוג אישית להסדרת הנושאים עם משרדי הממשלה השונים, ולאור הזיקה האישית שהיתה לו עם שר האוצר בנושא זה, היא יציג בפני חבריו להיענות לפנייתו של השר. בפגישה עם השר השתתפו מר פ. אילון, יו"ר מרכז השלטון המקומי, מנכ"ל משרד הפנים, ח. קובלסקי, דב ברזילי, ראש עיריית חדרה וסגן יו"ר המרכז, יהודה ציזל, ראש עיריית חיפה, חביבה גיבשטיין, ראש עיריית ראשון לציון, משה גישן, ראש עיריית קרית מוצקין, וזאב מליון מזכיר מרכז השלטון המקומי.

נגנב נשק מחברת שמירה

החברות השמירה אינן מחוסנות בפני גניבות ופריצות, כמתברר מהידיעה שהגיעה למשטרת קריה מבעוד יפה מרבי. הגיבורה בחברת שמירה „שאשי", לדבריה נמצאה בבואה למשרד בבוקר את דלת כספת הנשק פרוצה ונגנבו ממנו שני אקדחים אמריקאים עם כדורים ונרתיקים וכן התגלגל עדיין עם שתי מחסניות מטעינות כדוריות.
נפתחה חקירה.

כינוס לדיון בפסיקה אזרחית יפתח היום בחיפה

בבנין בחיפה יפתח היום כינוס בינלאומי לדיון ב„נושאים בפסיקה אזרחית בהשוואה לנושאים גרמניים". הכנוס מאורגן על ידי הפקולטה למשפטים בטכניון ובהשתתפות בו 70 כלכלנים מארה"ב, קנדה, גרמניה המערבית, שבדיה, יוגוסלביה, צרפת וישראל.

הכנוס יימשך שבעה ימים. ידונו בו נושאים הקשורים בנים לפתרונים כלכליים הקשורים לבריכים איך לשימושים בישראל, שיפור תזוק חיובים מיוחדי כלכליות ועיירות של ישראל בחתכות, כ־בנאים, אמצעים ירתבה היות.

ערב לציון חגה של רומניה נערך בעכו

ערב ביזהר לציון מלאת 32 לשחרור רומניה מהעול הפשיסטי, נערך באולם האבירים שבעכו העתיקה. נכחו רבים מהקהל עכו. יוצאי רומניה, ואורחים אחרים. בבניה האמנותית הופיעה להקת פולקלור מרומניה „ביקור". שזכתה להצלחה.

דברי ברכה נשאו נציג שגרירות רומניה בישראל וסגן ראש עיריית עכו גרשון יוסף, בדיבר רומניה.

מסו"ת ובנק ישראל ידונו בהגדלת ההון החוזר לתעשייה

מאת כתבנו לענייני כלכלה בירושלים

בעקבות המשבר והתעשייה בבנק ישראל עומדים להחליט בימים הקרובים בעניין הגדלת ההון החוזר לתעשייה.

היקף ההון החוזר לתעשייה לצרכי השוק המקומי מגיע ל־430 מיליון דולר. משרד המסחר והתעשייה טוען כי סכום זה אינו עומד ביחס להפרקה של התעשייה. כמו כן טוען התעשייה בהון החוזר בהשוואה לחקלאות.

בנק ישראל הסכים על הגדלת הקרן להון חוזר כדי הכפלה. אולם הוא מבקש להעלות את הריבית ב־15 אחוז ל־30 אחוז. לדעת המנכ"ל לענייני מימון במשרד המסחר והתעשייה עמוס מרחיים אין הצדקה להגדלה הוצאות המימון על התעשייה, אולם ישנה נכונות להסכים להגדלת הריבית לגבי תוספת האשראי, בעוד שעל הסכום שהיה בעבר תישאר רמת הריבית הקודמת. שני הגופים יסכמו בקרוב דיוניהם בעניין זה.

מכתב המלצה של שרון סייע לנאשם בהתפרעות

במכתב המלצה של אריק שרון גרם לכך שהשופט לא יטיל עונש מאסר בפועל על עובד החווה שלו. העובד, יצחק תורג'מן משדרות, הובא לדין באשמת התנהגות פרועה באולם בית המשפט המחוזי בבאר שבע.

בעת דיון באולם בית המשפט ב־1 ביולי השנה, הוא הקים צעקות והיתך את עצמו. היא אף ניסה לתקוף את איש פרקליטות מחוז הדרום, עו"ד שמואל זילברקה. תורג'מן הואשם בידי היחידה המשטרתית, עו"ד הנה סהיוכי. באיום ובהתנהגות פריעה. „לאכצה עבירות קודמות רבות של התפרצויות וגניבות. התובעת ביקשה מהשופט יצחק בנאי להחמיר בעונשו בעבורו הפלילי. תורג'מן הגיש לשופט את מכתבו של שרון בו נאמר, בין היתר, כי תורג'מן לא החסיר אף יום מעבודתו והתנהגותו בעבודה היא ללא דופי. הוא גילה רצון טוב, מסירות ואחריות. „אני מאמין, כותב שרון לשופט, כי תורג'מן החליט לבנות את חייו מחדש ואני ממליץ לסייע בידו, ככל שהחוק מאפשר".

בגזר דינו כתב השופט, כי העבירה אמנם חמורה, אך הוא כתחשב במכתבו של אריק שרון ובכך שהצעיר ריצה לא מכבר עונש מאסר שנה ועל כן נמנע בהטלת מאסר בפועל. השופט דן אותו לשישה חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים. השופט שמע גם חוות דעת חיובית מפיו של מדריך הבוגרה והבוק, שביקש להקל בעונשו של יצחק תורג'מן.

בעקבות תעלומת מותה של החיילת בטרמפיאדה

המשטרה מחפשת חייל שנראה בחברת סימה חייט

משטרת ירושלים מנסה לאתר חייל, שנראה בחברתה של החיילת סימה חייט, זמן קצר לפני שהתמוטטה ומתה. סימה חייט נפלה ואיבדה את הכרתה בעת שעמדה בתחנת הטרמפים בירושלים, לכיוון הבקעה. היא הובאה לתחנת מד"א ואח"כ לביה"ח שערי צדק ושם נקבע מותה. המשטרה לא הצליחה לברר עד עתה את סיבות המות ולכן היא מחפשת אנשים, שראו אותה ברגעים האחרונים לפני מותה.

אתמול הוצא צו, שאיפשר עריכת ניתוח הגופה. בבדיקות החיצוניות שנערכו במכון לרפואה משפטית באבו־כביר, לא נמצאו כל סימני פגיעה בגופה.

איים על ראש עיריית הרצליה

סבר כהן מהרצליה, אשר נכנס ביום א' ללשכת ראש עיריית הרצליה ואיים לפוצץ את המשרד אם לא יתנו לו חנות, הובא אתמול בפני שופט השלום י. בגוריכהן בתל־אביב.

השופט ציווה לשחרר את האיש בערבות של 2,000 לירות. כן אסר עליו השופט להגיע ללשכת ראש העירייה וכי את ענייניו יסדר באמצעות אחד מבני המשפחה.

דיון בהתאחדות לכדורגל על קבוצת קריית אונו

כ־50 איש, אוהדי קבוצת הכדורגל של קרית אונו, התקבצו ליד משרדי ההתאחדות לכדורגל שברחוב הארבעה בתל אביב. אותה עת התנהלו במשרדים דיונים בקשר לקבוצה זו. המשטרה הזהירה את האנשים בפני הפרת הסדר ואכן הם היו שקטים, חיכו עד שעה 10.30 בלילה ועזבו את המקום.

אנו מביעים בזה את תודתנו והוקרתנו
לכל אלה שנחמונו בכתב ובעל־פה
במות עלינו בעדי אבינו ואחינו היקר באדם
דוד מצליח ז"ל
בשם המשפחה: יוסף מצליח

היום, השלושים לפטירתו של יקירנו
ברוך מ. שטיין ז"ל
מתאספים מוקיריו לאזכרה שתערך בשעה 18.00
בבית־הכנסת ישראל הצעיר בבית־ספר רמת ורבה
ברח' אנדרסון בפתח־תקוה.
ישיבת בני־עקיבא
נתניה

פועלים מאנגליה העובדים במספנות ישראל מרוויחים ב־14 אלף ל"י לחודש

שר האוצר יהושע רבינוביץ הופתע ביום ב' לשמוע כי במספנות ישראל עובדים פועלים מאנגליה שמשכרם מגיע ל־14,000 ל"י לחודש. השר שמע זאת מפי אריה רוזנבלט, יו"ר ועד פועלי המספנות, בעת שנפגש עם חברי הועד הפועלים.

שר האוצר היה אתמול אורח „מספנות ישראל" בחיפה וסייר באניות הנבנות במספנות.

בפגישה עם נציגי הפועלים הודיעו אלה, כי בעוד ששכיר אחרי 10 שנים עבודה אינו עולה על 2,500 ל"י לחודש, הנה פועלים „מיובאים" משתכרים סכומי עתק.

השר פנה אל מנכ"ל המספנות וביקש להמציא לו נתונים בסוגיה זו. ישראל ליברטובסקי אמר, כי הסכום שנקבע מוגזם. הוא הסביר, כי יש מחסור בפועלים מקצועיים ולכן נאלץ לגייסם מחו"ל. במספנה עובדים 15 פועלים מקצועיים מאנגליה.

בתשובה על דברי ההרצמה של הקמיעע נציגי 700 הפועלים במספנות, אמר שר האוצר, כי הוא „נאבק בציפורניים" לבצוע אבכלה, וכי על כל אדם בישראל להוזר קמצה כרטה החיים, שאחרת לא יהיה מנוס מאבטלה.

בהשיבו לטענה, כי הרפורמה במס פגעה בשכירים בלבד, אמר השר כי „זו אוולת לומר שהרפורמה בישבה רק לגבי השכירים" לדבריו יצאו השכירים נשכרים מהרפורמה וכל עובד מקבל יותר ב־300—400 ל"י לחודש כתוצאה מהרפורמה במס.

נגיד בנק ישראל יגיש לממשלה דו"ח על עליית אמצעי התשלום

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

נגיד בנק ישראל מ. זנבר עומד להגיש בקרוב לממשלה ולוועדת הכספים של הכנסת דו"ח בדבר עליית אמצעי התשלום ב־12 החודשים האחרונים ב־18 אחוז. עפ"י החוק חייב הנגיד להגיש את הדו"ח כאשר אמצעי התשלום עולים ב־15 אחוז ויותר תוך 12 חודש. הדו"ח יכלול המלצות לריסון האינפלציה.

בינתיים הגישה ועדה בינמשרדית — בהרכב מנכ"ל משרד הכספים כ. גבאי, יועץ שר האוצר א. דברת ומנהל מח' המחקר בבנק ישראל ד"ר מאיר חת — הצעה לבטל את החובה להגיש דו"ח זה. הטענה היא שהאינפלציה היום היא בשיעור גבוה והעליה ב־15 אחוז לשנה אין בה כדי לחייב דו"ח מיוחד. התכונה לדו"ח כזה יש לה השפעות בלתי רצויות. לעומת זה מוצע דווח שנתי קבוע על תשיונים באמצעי התשלום.

„אלקו" סוגרת מפעלה

מאת סופרנו הכלכלי

הנהלת מפעל „אלקו" ברמת גן הודיעה אתמול על סגירת המפעל מחרותיים. המפעל יסגר בשל סנקציות שהעובדים נקטו בהן.

הנהלת „אלקו" טוענת כי הפועלים העלו דרישות הורגות מחסכבי השכר שנהיהו וכבלא נענו להם הם פתחו בסנקציות.

העובדים היו בהפתעה ובשהוזרו לעבודה נבשר להם כי המפעל יסגר. נשיא התאחדות התעשיינים, א. שביט, אמר אהבריל לנופרו כי יתכן מהיא הגישר ל. אלקו" בבאבקה נגד העובדים הרוצים לנהל את המפעל בכלום ההנהלה.

נפתח קורס לידיעת הנגב

עשרים ושניים אורחים ומורות חיילות, החלו בימים אלה בקורס למדריכי ידיעת הנגב. הקורס נערך בבית־ספר שדה בשדה־בוקר, עין־גדי, חצבה ובאר שבע.

הקורס יימשך שלושה חודשים ובמהלכו ילמדו החניכים על הנוף והטבע באיזור הנגב, על ההיסטוריה, הגיאולוגיה והארכיאולוגיה בנגב ועל חיי הבדווים וההתיישבות היהודית. שלום אורן מבי"ס שדה בוקר מסר, כי בוגרי הקורס ימשיכו בהשתלמויות גם לאחר שיחלו להדריך כמדריכים בבתי־ספר שדה בנגב.

תיירים נדרשו לשלם כספים לאלמונים

שני תיירים המתגוררים אחד בתל אביב השני ברמת גן הודיעו למשטרה, כי קיבלו הודעות בטלפון למסור לאלמונים כספים.

תייר הגר בהדרות נחמה ברמת גן סיפר, כי ב־10.30 בלילה ביום א' קיבל הודעה טלפונית למסור לאלמוני 2000 לירות.

תייר משבדיה, בן 37, המתאכסן ב„הילטון" מסר למשטרה, כי בשעה 1.40 אור ליום ב' טלפנו אליו ודרשו ממנו למסור לאלמוני 2000 דולר. המשטרה פתחה בחקירה.

פעולות נמרצות לשיפור התנאים בלשכות הסעד

סיוע ליצירת אוירה נעימה ורגועה אצל הפונים בלשכות הסעד ולמניעת תופעות של הצטופפות ואלימות ניתן במידה מרובה עם בנייתן של לשכות סעד חדשות ושיפוצן של לשכות קיימות — על כך מסר היום דובר משרד הסעד.

הדובר הוסיף כי פעולה נמרצת לשיפור תדמיתה ותנאיה הפיסיים של לשכת הסעד נעשית בימים אלה על ידי משרד הסעד וזאת מתוך הכרה בחשיבותם של תנאים אלה לשיפור האווירה ובהן אפשרות לעובד לביצוע העבודה ביעילות מירבית. פעולה זאת מקיפה השנה כ־25 אחוז מכלל לשכות הסעד, שופצו, או נמצאות בבניה ועוד כ־17 אחוז מהן מתוכננות לשיפוצים בשנה הבאה.

הדובר הוסיף, כי בחוברת שהוציאה המחלקה לארגון ומינהל בלשכות במשרדו בשם „מראה חדש בלשכות הסעד" מתואר התהליך החדש של שינוי פני לשכת הסעד. במסגרת הפעולה נקבעו סטנדרטים מחייבים המתבססים על תכנון פונקציונלי של לשכת הסעד כמרפאה חברתית הפתוחה לכל אדם במצוקה.

העובדים מלבנון יוכלו להמיר חלק מכספם לכסף לבנוני

העובדים הלבנונים, המועסקים בישראל, יוכלו להחליף חלק משכירהם, המשולמת בלירות ישראליות, לכסף לבנוני. כמו כן אין כל מניעה שהעובדים הלבנונים יקנו ממשכורתם מוצרים וצרכים בישראל — מסר אתמול דובר משרד הבטחון.

טבחי פו"מ - אשפי המטבח

טבחי המכללה בין זרועית לפיקוד וכטה זכו אתמול בגביע בתחרות „אשף המטבח", שנערכה באחד מבסיסי צה"ל בחסותם של פיקוד־ההדרכה וחיל התחזוקה. מתוך 8 צוותי טבחים זכו בגביע ה„אשף", טבחי פו"מ. במקום השני זכו טבחי בסיס הטירוניות ובשלישי טבחי בסיס ההדרכה של המשטרה הצבאית.

שמונת צוותי הטבחים עסקו במשך כמחצית היום בהכנת המתבונים והצגתם בצורה אלגנטית.

תחרות „אשף המטבח" נערכת אחת לשנה. נוסף של גביע הזוכה, מוענק ל„אשף המטבח" גביע נודד, אשר ישאר אצלו לצמיתות, אם יזכה בתואר „אשף המטבח" במשך שלוש שנים רצופות.

מפקד פיקוד ההדרכה, אלי"מ זאב עופר, אשר חילק את הגביעים, אמר בדבריו שהאימרה „הצבא מהלך על קיבתו" נכונה, וכי „אם הקיבה לא בסדר — גם החייל אינו מהלך בסדר".

אלי"מ עופר ציין, כי מיצרכים בכמות ואיכות אינם חסרים בצה"ל, אך יש לדעתו, כיצד לנצלם היטב ובדרך הנכונה.

לבנונים הגיעו לביקור קרובים בישראל

קבוצה מאורגנת ראשונה של 41 לבנונים, מכפרי דרום לבנון, הגיעה אתמול לישראל לביקור קרובים בתחנת „הגדר הטובה", שליד מושב דובב בגבול הצפון.

במכוני האגבים של דובב ציפו להם הקרובים. הלבנונים הוסעו על ידי צה"ל למכוני דובב, ושם היתה פגישה נרגשת בין אבות ובנים, אחים, אחיות, דודים ודודות, שלא התראו זמן רב. מחזות מרגשים נראו במקום, כאשר הקרובים התחבקו עם האורחים.

הלבנונים, נשים, גברים וטף, הגיעו לגדר ברכבים, כאשר הם עמוסים מתנות, הם נבדקו באוהלים, ששימשו תחנות ביקורת, בהן הוקמו שירותי משרד הבריאות הפנים ועוד. הם המירו כסף בסניף בנק באוהלר, עם גמר הבדיקות הבטחוניות, הוסעו לדובב, ומשם נסעו ברכב של קרוביהם לנצרת, פסוטה, פקיעין ומקומות אחרים.

חלק מהלבנונים כבר הוראו בשנים האחרונות עם קרוביהם בקפריסין או בעת ביקורי צליינים בירושלים.

ליד „הגדר הטובה" התנהלה אתמול פעילות רגילה, והלבנונים באו לקבל עזרה רפואית.

אישים ומוסדות

— במעמד קהל גדול ביניהם רבנים ופרופסורים מן הארץ ומחוץ לארץ נערכו בתל אביב הנישואין של הבחור, נחום בנו של פרופ' אהרן ואשתו איסקה מירסקי. נין ונכד של האדמו"רים הרוזי"ץ מקוברין ומאויזביצא, עם הכלה אסתר בת עסקן לציונות הדתית בחו"ל, ר' רפאל ורעיתו שפרה סופר. את הקידושין סידר הרב שמעון אפרתי מירושלים. בברכות נתכבדו ר' מרדכי קלשנבום, הרב פניאל, ר' ח. י. סופר, ר' ג. קירשנבום.

— מר שלום קליינגר עורך בטאון התנועה, „אנוער ודגי" בפריס, הגיע ארצה כציר מטעם אגודת הסופרים בצרפת לכנס העולמי בישראל למען התרבות היהודית.

הוסר הלוט מהאנדרטה לזכר סא"ל ארז ורב"ט בן־דוד ז"ל

מאת כתב צבאי

על גבעה הצופה על הדרך המוליכה מביר חמרה, בואכה לביר־חסנה, הוסר אתמול הלוט מעל אנדרטה לזכרם של שני אנשי חטיבת שריון, סא"ל עודד ארז ורב"ט אשר בן־דוד, שנפלו במילוי תפקידם באיזור איזור.

הלוט מעל האנדרטה הוסר במעמד רעייתו וילדיו של סא"ל עודד ארז, בני המשפחות השכולות. קציני צה"ל בכירים וחבריהם־לנשק של הנופלים.

על האנדרטה העשויה ביקשת מתכת, עליה חקוקה ובולטת דמות לוחם, שאג־יפו קפוץ, נכתב: „לזכרם של סא"ל עודד ארז ורב"ט בן־דוד — מחבריהם — 1976".

רב צבאי קרא פרק־תהלים לאחר הסרת הלוט מעל האנדרטה. לאחר־מכן עברו בדומיה על פני האנדרטה המשפחות השכולות, מפקדיהם וחבריהם־לנשק של הנופלים.

האנדרטה היא פרי יצירתו של האמן יחיאל גר־זאב, מכרמיאל, איש־שריון בעתודות מלואים ששירת בחטיבתו של סא"ל עודד ארז, ז"ל.

אלמנתו של סא"ל עודד ארז הודתה במילים נרגשות לפסל על הקמת האנדרטה לזכרו של בעלה.

הפסל הקים את האנדרטה בהתנדבות וללא קבלת כל תמורה.

ראש אגף החינוך בעת"א לקראת פתיחת שנה"ל:

יורחבו מסגרות הלימוד וההרשמה בבתיה"ס בנושאי הזהות היהודית

62 אלף תלמידים ילמדו ב־372 מוסדות חינוך

מאת סופרנו בתל אביב

בפעילות החינוכית בשנת הלימודים הבאה יורחבו המסגרות הליכוד וההעשרה בנושא של הזהות היהודית — זאת מסר אתמול עו"ד ח. מ. בסוק, ראש האגף לחינוך בעיריית תל אביב, במסיבת עתונאים שהתקיימה ב„בית סוקולוב" בתל אביב.

בשנת הלימודים, שתיפתח בשבוע הבא, ילמדו למעלה מ־62 אלף תלמידים ב־372 מוסדות חינוך עירוניים, כשהתקציב הרגיל למערכת החינוך העירונית לשנת 1976/77 מסתכם ב־208 מיליון לירות ותקציב הפיתוח — 28 מיליון ל"י. עו"ד בסוק הצביע על הגידול המסתמן במספר הנירשמים לגני הילדים.

גני הילדים העירוניים יקלטו כ־5.700 ילדים בגיל חובה וכ־3,400 ילדים בתת חובה, (בני 4). רק 214 פניות הרשמה לגני תת־חובה נענו בשלילה, בגלל מחסור בכיתות לגיל זה באותם אזורים.

תכנית הרווחה למעוטי יכולת הקיף בתשל"ז 16 בתי ספר יסודיים בשכונת התקווה, בכפר שלם ועוד. ב־16 בתי ספר אלה ילמדו 3,000 תלמידים. בשכונות הדרום ילמדו 800 תלמידים ב־27 בתי ספר של יום לימודים ארוך.

בפרויקט הרווחה בשכונת התקווה וכפר שלם נכללו 144 כיתות גן, 11 בתי ספר יסודיים ו־9 חטיבות ביניים שבהם 3,880 ילדים.

ב־89 כיתות בבתי ספר על יסודיים ירחיבו את לימוד השפה העברית. כן יורחב הסיוע למעוטי ספח ולילדי עולים במתן שעורי עזר בשעות אחר הצהרים.

החינוך המיוחד מקיף השנה 135 כיתות ב־14 מוסדות חינוך יסודי ו־124 כיתות בבתי ספר רגילים. השנה נוספו 60 כיתות חדשות, מהן 10 בבתי הספר המיוחדים ו־50 בבתי הספר הרגילים. האיכלוס בכיתות אלה הוא נמוך — 10—15 תלמידים.

מר בסוק מסר גם על הרחבת הקשר עם הנוער היהודי בתפוצות. בדצמבר אשתקד הגיעו 20 תלמידים מבית הספר העברי הרצליה בקייפטאון. כעת חושבים על הרחבת הקשרים עם בתי ספר בארה"ב.

ראש אגף החינוך מסר על השלמת בנייה של 24 כיתות, על 80 כיתות בתהליכי בנייה ועל תכנון כיתות נוספות. גם בניית המקלטים בבתי הספר כמעט הושלמה ורק 10 בהם נשארו עדיין ללא מקלט.

בתשובה על שאלה, בדבר השימוש בסמים על ידי תלמידים, אמר עו"ד בסוק, כי הוזמן לארץ מומחה מארה"ב אשר יעץ לא לעשות שמי־בי מבקרים אלה אלא לטפל בהם בשקט.

לשאלה על ההחלטה של העיריה שלא לחלק לתלמידים ספרים חינם, אמר מר בסוק, כי תקציב החינוך יחד עם הפיתוח עולה 23 אחוז מהתקציב של העירייה. העירייה שילמה כ־4 מיליון ל"י בעד שרות ספרים. עתה ביטלה העירייה את אגרת החינוך וגם הפסיקה חלוקת ספרים. הדובר ציין, כי התלמידים בכיתה א' יקבלו השנה ספרים חינם, והמשפחות אשר מנהל בית הספר והאחות ימליצו עליהן, יקבלו ספרים חינם.

אגף החינוך בשיתוף עם גורמים ציבוריים שונים, אמר עו"ד בסוק, יגביר בשנת הלימודים הבאה את הפעילות בתחום החינוכי־חברתי ומטרתה של פעילות זו — לקרב את התלמידים לערכי חברה, תרבות וספח הזהות הלאומית, אהבת עם ישראל וארץ ישראל. בין השאר יופעלו ויבוססו מכוני הבר מצווה וה־5 מכונים המפעלים בשיתוף וסיוע המועצה הדתית יפתחו השנה 12 מכונים ברחבי העיר.

במסיבת העתונאים השתתפו העובדים הבכירים באגף החינוך של העיריה — ב. אביבי, מנהל המחלקה לחינוך מקצועי דימא לנץ, מנהל המחלקה לחינוך תיכון, הגב' אהובה בגן, מנהל המחלקה לחינוך מסלולי ו. שפירא, עוזר ומנהל לשכת ראש האגף.

„אל־על" תשתתף עם „קאל" בהטסת תוצרת חקלאית

חברת „אל על" תשתף פעולה עם חברת „קאל" בביצוע היצוא החקלאי מישראל — מסר אתמול מנכ"ל „אל על" מר מרדכי בן־ארי.

בעקבות המלצה של ועדת הכספים של „אגרקסקו", שקבעה ביום א' שחברת „קאל" תטיס את התוצרת החקלאית מישראל, מסר מנכ"ל „אל על, שאם מועצת המנהלים „אגרקסקו, אשר צריכה לאשר את ההמלצה, תטיל על „קאל" את ההטסה במטוסי בואינג 704, תחכיר חברת „אל על" את מטוס התובלה המיוחד שהיא רכשה למטרה זו ובהמשך העונה, כשהיקף התנועה יצדיק זאת, תחכור „אל על" בעבור קאל מטוס ג'מבו.

מנהל החברה מסר, שחברת אל על משרתת את היצוא החקלאי מראשיתו ותעשה זאת גם בעתיד בשירות טוב ובמחירים מהולים ככל האפשר. „אל על" לא תפריע בשום צורה שהיא לחברת „קאל" בביצוע מטרותיה — אמר המנכ"ל.

מנכ"ל „קאל" מר מרדכי הוד, נמצא עתה בגרמניה לשיחות עם ראש ממשלת הווסטפליה, בדבר מתן שירותים לחברה בעיר המערב־גרמנית קלן.

ועדת הכספים תתכנס לשמיעת דו"ח מאזן „אל־על" לשנת הכספים 1975 — 1976

יו"ר ועדת הכספים, חה"כ ישראל קרגמן, הודיע אתמול על קיום ישיבת ועדת הכספים ביום חמישי בכדי לשמוע פרטים על מאזן ודו"ח רווח הפסד של „אל־על" לשנת הכספים 1975/6 — וזאת בהתאם להתחייבות החברה לחברי ועדת הכספים למסור להם את הפרטים מיד עם סיום עריכת החשבונות.

לאחר הישיבה תביא הנהלת החברה את המאזן ודו"ח ריווח והפסד לידיעת הציבור הרחב.

מחריף מצב התעסוקה בעיירת ירוחם

מזכירות מועצת הפועלים לדיון דחוף

חברי מזכירות מועצת פועלי ירוחם, העומדים להתכנס היום לדון בפיטורי עובדים במפעלי תעשייה בעיירה, שוקלים להציע צעדים הפגנתיים קיצוניים במחאה על הזנחת העיירה ואי מציאת פתרון הולם לבעיותיה מצד מוסדות המדינה.

פיטורי 56 עובדים במפעל נגב קרמיקה, שבוע בלבד לאחר פיטורי כ־50 מעובדי „סטפי" ועוד 20 מעובדי מפעל התמרוקים לון, היו לשיחת היום בעיירה. פועלי נגב־קרמיקה היו שרויים אתמול במתח רב משום שעדיין לא קיבלו את מכתבי הפיטורין ולא היה ידוע להם מי מהם מועמד לפיטורים.

מזכיר האיגוד המקצועי במועצת הפועלים חיים זהבי מסר לכתב עתיים, כי בדעת המזכירות להיכנס למגעים עם הנהלת נגב־קרמיקה, למרות שהם מודעים לכך שהמפעל חייב לפטר עובדים מחמת צמצומים ביצור. עם זאת מבקשת מועצת הפועלים להפחית במספר המפוטרים.

ביום ב' קיבלה מועצת פועלי ירוחם הודעה ממועצת פועלי ב.ש., כי במפעל „חרסה" בבאר שבע, המייצר מוצרים דומים למוצרי נגב־קרמיקה, יש מקומות עבודה פנויים. ידיעה זו נתקבלה בשמחה למרות שטרם הובהר כמה מקומות פנויים יש ואם „חרסה" אכן תרצה לקבל עובדים מירוחם.

מועצת פועלי ירוחם מאשימה את משרד המסחר והתעשיה ואת המועצה המקומית בכך שלא קיימת תכנית להבראת מפעלים, או תכנית אלטרנטיבית לתעסוקה.

יצויין, כי סך כל המפוטרים כיום בירוחם מגיע לכ־5 אחוז ממספר העובדים. בעיירה יש בסך הכל 1500 בתי אב ובהם 200 עובדים. מר חיים זהבי מסר לכתב עתיים, כי מפעל טכסטיל בשם „ארבי טכסטיל", שהוקם בעיירה וצוייד במכונות המתאימות, לא החל בעבודה משום שהוא ממתין להלוואות ומענקים ממשרד המסחר והתעשיה. המפעל יעסיק כ־40 עובדים בשלב ראשון. דובר משרד המסחר והתעשייה, שנתבקש על ידי כתב עתיים להגיב על הדברים, לא הגיב עדיין.

הגיע שגריר קוסטה ריקה בישראל

שגריר קוסטה ריקה בישראל, מר מנואל קרינסגה הגיע אתמול ארצה בלווית בני משפחתו, והתקבל ע"י סגן ראש הטקס במשרד החוץ, מר יעקב אביעד. מקום מושבו של שגריר קוסטה ריקה הוא בירושלים.

הוארך מעצר חשוד ברצח

בית משפט השלום בחיפה האריך אתמול בעשרה ימים את מעצרו של יעקב שאללאשווילי, החשוד בנסיון לרצוח את אשתו נמאלה בת 22. החשוד עצור כבר שבועיים והמשטרה ביקשה ביום ב' את הארכת מעצרו ב־10 ימים ובתוך תקופה זו יוגש נגדו גליון אישום.

החשוד ארב לאשתו בראשית החודש ליד מקום עבודתה בטירת־כרמל ודקר אותה בסכין כמה דקירות. אשתו עדיין מאושפזת.

בבקשת המעצר נאמר, כי בני הזוג המתגוררים בטירת כרמל חיים בנפרד מזה כמה חודשים — כל אחד בבית קרובו. האשה עזבה את בעלה משום שהירבה, לדבריה, להכותה. ביום בו דקר אותה דרש ממנה לחזור אליו, עם שני ילדיהם, אולם האשה סירבה.

השופט ציווה למנות לחשוד עורך־דין.

בן תקף אביו אחרי שחרורו מהכלא

דוד בן הרוש, תושב באר־שבע, שהשתחרר לא מכבר ממאסר של 10 שנים שאותם ריצה על רצח, נעצר אתמול ל־10 ימים, אחרי שגרם לאביו חתכים בגולגלת ובפנים.

בא־כוח המשטרה אמר לשופט השלום בבאר שבע יצחק בנאי, כי קיים חשד שבן־הרוש לוקה בנפשו והוא ביקש שהות לשלחו לבדיקה פסיכיאטרית ולא לשחררו משום שהאיש מסוכן לציבור. השופט נעתר לבקשה והורה לשלוח את החשוד להסתכלות.

נעצר חשוד בהתחזות לאחר

פקודת מעצר ל־8 ימים הוצאה אתמול בבית משפט השלום באשקלון נגד יונתן זגן, בן 28, החשוד בהתחזות לאחר במטרה להונות את הציבור.

בפני שופט השלום עמירם רנגברג סגן ב"כ משטרת קרית־מלאכי, שברשות החשוד נמצאו סימני דרגות קצונה שונות, כנפי צנחנים, תעודת דיפלומה של מהנדס ועוד. כן מצאו חוקרי המשטרה 3 צילומי המחאות על סכומי כסף גדולים, ששילם משרד הביטוח לחשוד.

הזדמנות
בלתי חוזרת
היום נגמרת המכירה
לספרי מהרי"ץ מברסלב
ותלמידיו זקי'
עוד חמש שעות בלבד
5—10 בערב
ברחבת רחוב מאה שערים
פנת סלנט ירושלים
מוכרי הספרים — בעזי התוכחה

חזן — בעל תפילה
קול ערב וחזק (טנור)
מעונין במשרה
טלפון 04—231305

בבית המשפט המחוזי בנצרת
תיק אימוץ 7/76
אל. דן עמרם, חדרה
הודעה להורה
להוי ידוע לך כי בית משפט זה עומד לתת צו לאימוץ ילדתך על־ידי מי שבית המשפט ימצא לנכון.
צו האימוץ, אם ינתן, יפסיק את החובות והזכויות שבין הילדה לבינך ושאר קרובית, והסמכויות הנתונות להם ביחס אליה, אלא אם יורה בית המשפט הוראה אחרת בצו־האימוץ.
אם אתה מתנגד לאימוץ הילדה אתה מוזמן בזה להגיש כתבי־התנגדות למזכירות בית־המשפט תוך 30 יום מיום פרסום הודעה זו.
אם לא תעשה כן, יהיה בית המשפט רשאי ליתן צו אימוץ כטוב בעיניו.
אם הגיש התנגדות תוך המועד האמור תוזמן לבית המשפט ליתן טעם מדוע לא יינתן צו־אימוץ כאמור.
סעיד אבו זאהם
סגן מזכיר ראשי

„נזר דוד"
אגודה להנצחת זכרו ולהוצאת כתביו של מרן
הרב דוד כהן
(הרב הנזיר) זצ"ל
לקראת יום השנה לפטירת מרן זצ"ל, יום כ"ח אב התשל"ו
נשלב בדפוס ויופיע בקרוב
ספר הזכרון
„נזיר אחיו"
בשלושה כרכים:
כרך א': קדושת נזיר — מאמרי הערכה
תפארת חייו — זכרונו האישי — „זכרונות נזיר אלוקים"
כרך ב': מאורות תורתו — מבחר כתביו בכל מקצועות התורה
כרך ג': מאמרי הלכה ומחקר לזכרו
ניתן להשיג עדיין את החוברות דלהלן:
אור הגנוז — שבילי אורות חנוכה
אור הנצח — שבילי אורות פורים ופרשיות שקלים וזכור
המשנה־עשר בשבט — שבילי אורות ט"ו בשבט
קול צופיך — קטעי יומן ואגרות מהרב אל רבו הגראי"ה קוק זצ"ל
כגילת מחכה ושירים — פרקי נזראי־הוד וסורים שנכתבו בעצם מלחמת ה' עם קום המדינה
אשרי תמימי דרך — על פרק קי"ט בספר תהלים
בהזמנות לפנות: „נזר דוד", רחוב עמוס 28, ירושלים

ב"ה
עיריית תל־אביב־יפו
האגף לתרבות לנוער ולספורט — המדור לתרבות תורנית
משרד החינוך והתרבות — המחלקה לתרבות תורנית
רשות השדור — המחלקה להווי דתי ולמסורת
מזמינים את הצבור לשדור־חי של התכנית:
פרקי חזנות - כבקשתך
המוקדשת לפרקי תפילה לימים־הנוראים
שתתקיים אי"ה, ביום רביעי, כ"ט אב תשל"ו (25.8.76) בשעה 8.30 בערב בדיוק בבית „בני־ברית", רח' קפלן 10, תל־אביב.
בהשתתפות החזנים: *
שלמה אייזנבך — מרדכי סובול
אליהו גרינבלט — יוסף פויר
לשעיהו ווינרניך — משה שביט
יהושע לרר — יוסף מלונגי —
בליווי מקהלת בית הכנסת „תפארת צבי"
בניצוחו של יוסף קרלשטאט
ליד הפסנתר: ד"ר חנן וינטרניץ
מנחה: מרדכי פרימן — עורך: ברוך שיין
הכניסה לפי הזמנות שניתן להשיג במדור לתרבות תורנית בעיריה קומה 11, חדר 1152, טלפון: 243311 שלוחה 285 ובקופת האולם בערב ההופעה.
*) שינויים אפשריים.

המועצה המקומית נתיבות
חברי המועצה והעובדים
מברכים את חבר הנהלת המועצה
מר אליהו לוי
לנשואי בנו משה עב"ל דליה
ואת חבר הנהלת המועצה וחבר המועצה הדתית
ר' מסעוד נוסס
לנשואי בתו מרים עב"ג הרב אברהם מורד
יזכו להקים בתים נאמנים בישראל לתורה ולתעודה
ויראו מהם ומכל יוצאי חלציהם רב נחת
שלום דנינו — ראש המועצה

ברכת
מזל טוב לבבית
לחברינו:
עו"ד ישראל צימרינג וב"ב
לנשואי הבן אברהם עב"ג
דוד כוכבי וב"ב
לנשואי הבת שפרה עב"ג
מרים גליקסברג וב"ב
לארושי הבת הדסה
תזכו לרוות מכל צאצאיכם רב נחת
ארגון ותיקי התנועה
סניף נתניה
גם אנו בין המברכים:
דוד רזניק, אליעזר דינלר, צבי כור, אליהו גפני, מתתיהו חיים, מרדכי שמיר, בורגנסקי ישראל, כהן שולי — ומשפחותיהם

עיריית ירושלים
המחלקה לתרבות / באגף לתרבות תורנית
היכל שלמה
במחלקה להפצת תורה לעם
החלה ההרשמה למכינה לבר מצוה
מחזור החורף ייפתח
ביום ל' באב תשל"ו (26.8.76)
רשימת הכתות, פרטים ורשום — במשרד האגף לתרבות תורנית ברחוב חיי אדם 2, ירושלים.
טלפון: 226211.

מתבקשות הצעות למשרת
מנהל מרכז לשיקום
בבאר־שבע
● הכישורים: תואר ב.א. במדעי החברה או בחינוך מיוחד, ונסיון במינהל.
השכר יקבע בהתאם לכישורים.
בהצעות יש לפנות:
השרות לשקה, ת.ד. 1260, ירושלים